

TRN

školski časopis učenika OŠ Trnsko

TEMA BROJA

Smijeh, ljutnja, radost u jednom

IZDVAJAMO
Škole - partneri budućnosti (PASCH)
Terenska nastava u Vukovaru
Zasadi stablo, ne budi panj

Impressum

TRN, školski časopis Osnovne škole Trnsko, izlazi jedanput godišnje
Godina 4., Zagreb, svibanj 2022.

Osnivač i izdavač: Osnovna škola Trnsko, Trnsko 25, Zagreb

Za nakladnika: Josip Petrović

UČENICI NOVINARI

Glavna urednica: Iva K. (7. a)

Urednici rubrika (7. a): Ana G., Leon G., Karlo S. i Iva Š. (Tema broja: Igra), Fran R., Fran-ka R. i Magdalena V. (Školska svakodnevnica), Amel Č., Jakov Ć. i Lana V. (Kulturno uz-dizanje), Dominik F. (Uspjesi naših učenika), Toma M. (Eko aktivnosti), Paola M. i Sara Š.
(Zabavne stranice)

Učenici novinari: 1. b, 1. c, 1. d, 2. c, 3. b (Domagoj K.), 3. c, 4. c (Elena Z.), 5. a (Lucija M., Marta Z., Petra Z.), 5. d (Lorena A., Iva A.), 6. a (Petra B., Petar Č., Nia Ć., Roberta E., Toma G., Mateo H., Matko I., Luka I. V., Patrik J., Allan K., Marin K., Ema K., Laura K., Luka M., Jakov Ma., Jakov Mi., Matija M., Lovro M., Josip O., Livio P., David P., Niko P., Vanja Š., Kristina T., Matija V., Lana Ž.), 6. b (Celia G.), 6. c (Vita Maria C., Ema D.), 7. c (Karlo A., Eva P.), 7. d (Mara J.), 8. a (Filip B., Una G., Gabrijela H., Jakov L., Luka K., Dora K., Marta M., Lana P., Karla R., Eva S.), 8. b (Lea M.), 8. c (Sofija B., Marta B., Jan K., Laura P., Eva R., Zara Š., Mia V.)

Učenici grafički urednici: Celia G. (6. b), Iris G. (6. b)

Učenici tehnički urednici: Marita B. (6. c), Nola B. (6. c)

UČITELJI SURADNICI

Glavna urednica: Dijana Stjepanović

Zamjenica urednice: Svjetlana Devčić

Glavne urednice za predmetnu nastavu: Dijana Stjepanović i Barbara Martinec

Glavna urednica za razrednu nastavu: Aleksandra Vidaković

Glavna urednica za eko kutak: Karolina Vuković

Grafička urednica: Marela Kovačević- Đukez

Tehničke urednice: Lovorka Mudrovčić i Ivana Matošević

Lektorica: Barbara Martinec

Ostali učitelji suradnici: Mirela Balog, Renata Branilović, Dorotea Buntak, Sanja Dam, Božica Ditrih, Gordana Dobranić, Suzana Donatov, EU tim, Sanja Fabijanić, Silvija Ferara, Marina Fistonić, Dora Frkat, Ana Garić, Ines Gašpert Junek, Maja Jurković, Ivana Katale-nac, Mila Kokotović, Ana Kršinić Dobovičnik, Čedo Majstorović, Iva Maksimović, Kristina Marković, Ana Mehić, Snježana Mikulić, Irena Pavlek, Sandra Perhat Barešić, Sanja Pranić, Jasna Prnjavorac, Nikolina Reder, Štefica Šimičić

OSTALI SURADNICI: Joakim Puškaš, Odred izviđača N. B. Đebe

Likovni rad naslovnice: Ena B. (4. b)

Likovni rad podnaslovnice: Celia G. (6. b)

Web adresa: os- trnsko-zg.skole.hr

Rukopise, fotografije i ilustracije ne vraćamo.

Sadržaj:

TEMA BROJA, IGRA.....	6
ŠKOLSKA SVAKODNEVICA.....	32
KULTURNO UZDIZANJE.....	53
USPJESI NAŠIH UČENIKA.....	66
EKO AKTIVNOSTI.....	78
UČENIČKE KREACIJE.....	88
ZABAVNE STRANICE.....	105

Riječ ravnatelja

Protekle dvije godine bile su nam iznimno izazovne. Pandemija bolesti COVID-19, poznata kao i pandemija koronavirusa, zaustavila je mnoge životne aktivnosti u našoj školi. Veselje i radost na hodnicima, igralištu i našoj pozornici zamjenili su oprezni susreti i teški izdisaji na svakom koraku. Mnoštvo mjera i stalna opasnost od zaraze činili su našu svakodnevnicu sve težom.

Uz sve navedeno, grad Zagreb je 22. ožujka 2020. zadesio i razoran potres. On je na sve nas ostavio duboki trag straha i nesigurnosti. Škola i školski programi ostali su po strani. Prvotna misao bila je kako održati kontakt s našim učiteljima i učenicima, kako provjeriti sigurnost naše škole i popraviti nastalu štetu od potresa. Brzo smo obnovili naše prostorije i vratili naše učenike. Cijepljenjem i učestalim testiranjem uspjeli smo ostati na oprezu i odgovornim ponašanjem doprinijeti smirivanju epidemiološke situacije.

U travnju ove godine napokon smo otvorili oči, raširili ruke i duboko udahnuli. Spremni i odlučni nastaviti dalje. Snažnim i veselim koracima protrčati

našim hodnicima, našim igralištima. Skočiti na našu pozornicu. Zaplesati i zapjevati našu i europsku himnu. Izrecitirati na češkom, njemačkom i engleskom jeziku vesele retke.

Odlučili smo sjesti u bus i otići u centar našeg grada, propjesaći do našeg parka, nastupiti na festivalu, slikati za natječaje. U Osnovnoj školi Trnsko odlučili smo učiti, čitati, pisati, pjevati, glumiti,igrati, voljeti, plakati...

Odlučili smo kao nekada živjeti! Upornošću i znanjem odlučili smo prkositi svim nedaćama i veselo svima reći da imamo pravo na uspjeh. Uspjeh u natjecanju, uspjeh u prijateljstvu, uspjeh u probijanju do vrhova koje ovaj život nudi.

Mi ne odustajemo! Ako nam ne vjerujete, prolistajte naredne stranice našeg školskog lista i uvjerite se...

ravnatelj Josip Petrović

Riječ uredništva

Dragi učenici i učenice, roditelji, prijatelji, učitelji i učiteljice, suradnici,

pred vama je četvrti broj digitaliziranog časopisa „Trn“ Osnovne škole Trnsko. Bili smo vrijedni i tijekom godine istraživali, izvještavali te pisali vijesti i članke, ali i kreativne stvaralačke radove. Naša ovo-godišnja tema povezana je sa svima nam dragom igrom. Igra je svuda oko nas. Život je igra. U doba pandemije bili smo ograničeni i nismo imali prilike biti zaigrani koliko smo željeli. Ipak, dijete u nama, bez obzira na dob i obvezu, živi i pronalazi nove načine za igru. Igra nas usrećuje, uveseljava, čini nas zdravijima, boljim osobama, pravim prijateljima, kvalitetnijim i kreativnijim u svakom segmentu života. Stoga se igrajte, neka vam svaki dan bude igra!

Uredništvo školskoga časopisa

TEMA BROJA, IGRA

Šah - kako je nastao i kako se igra?

Vojna igra na drvenoj ploči

Šah je igra za dva igrača. Šah se igra na ploči kvadratnog oblika podijeljenoj na 64 polja koja su obojana na naizmjenično crnom i bijelom. Svaki igrač počinje sa 16 figura: osam pijuna, jednim kraljem, jednom kraljicom/damom, dvama topovima/kulama, dvama lovcima i dvama konjima/skakačima.

Pravila šaha

Pijuni: Kad ih prvi put mičeš, mogu ići jedno ili dva polja unaprijed, a nadalje samo jedno polje unaprijed. Ako je neka figura ukoso i jedno polje od njega, može je pojesti. Kad pijun dođe na zadnji red, mijenja se za neku figuru (većinom kraljicu).

Kralj: Može u svim smjerovima za jedno polje. Ne smije biti na mjestu gdje ga figura suparnika može napadati.

Kraljica: Može u svim smjerovima neograničen broj polja.

Top: Može ići neograničen broj polja samo vodoravno i okomito.

Lovac: Može ići neograničen broj polja samo ukoso po poljima iste boje. Svaki igrač ima jednog koji ide po bijelim i jednog koji ide po crnim poljima.

Skakač: On je jedina figura koja može preskočiti bilo koju drugu figuru. Skače u oblik L dva polja unaprijed ili nazad i jedno polje lijevo ili desno.

Što je mat?

Mat je situacija kad se Kralj ne može pomaknuti zbog napada drugih figura. Šah mat je došao iz perzijske fraze „Shah Mat“ koja u prijevodu znači kralj je mrтav.

Povijest šaha

Podrijetlo šaha nije poznato, ali najvjerojatnije se pojavio prije oko 2000 godina. U arheološkom iskopavanju u Uzbekistanu arheolozi su našli dvije figurice od slonovače koje su vjerojatno šahovske figurice. U 5. stoljeću u Indiji nastala je vrsta vojne igre na drvenoj ploči „čaturanga“, što znači četverodni. „Čaturanga“, koja je daleki predak šaha, jest igra koja je odražavala tadašnji sastav i poredek vojske. Poslije Indijaca, u 6. stoljeću, igru su preuzeli Perzijanci, a od njih su je u 7. stoljeću preuzeli Arapi. Neki tvrde da su Arapi isto donijeli šah u Europu, ali većinom se svi slažu da je došao tijekom križarskih ratova. Druga je teorija da je šah djelomično porijeklom iz Kine. Po toj je teoriji šah nastao spajanjem nekoliko igara u jednu.

Poznati igrači šaha

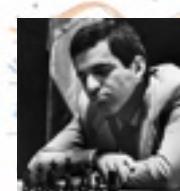
Dr. Emanuel Lasker bio je njemački šahist i svjetski prvak 27 godina ukušano.

Wilhelm Steinitz bio je jedan od najvećih šahista u povijesti šaha.

Judit Polgar nikada nije pobijedila na ženskom Svjetskom prvenstvu u šahu, ali je sigurno jedna od najboljih igračica koja je igrala šah. Po njoj je snimljena igrana serija „The Queen's Gambit“.

Garry Kasparov je sovjetski šahist koji je postao najmlađi svjetski prvak u šahu s 22 godine.

Zanimljivosti

Neki neurolozi tvrde da se tri puta manje izlažemo riziku demencije ili Alzheimerove bolesti igranjem šaha i sličnih igara.

Šah zahtijeva razmišljanje unaprijed i pokušaj izbjegavanja protivnikovih poteza sa strateškog stajališta.

Najduža igra šaha bila je između Gorana Arsovića i Ivana Nikolića, a trajala je 20 sati i 15 minuta 1989. godine.

Psiholozi smatraju da je šah odličan način za poboljšanje pamćenja. Zato se u nekim školama redovno igra jer se pokazalo da ima pozitivan učinak kod djece.

Šah je kao život: razmišljaš li previše, izgubit ćeš se u svojim mislima i vjerojatno napraviti neku krivu odluku, razočarati samog sebe ili povrijediti nekoga.

Karlo, 7. a

CAT CAFFE, za one koji se vole igrati s mačkama

Posebno mjesto u gradu

Nedavno je u Zagrebu otvoren prvi cat caffe. Ljubitelji mačaka, a i oni koji to žele postati sada mogu popiti svoju prvu jutarnji kavu, a da im pritom društvo rade mačke. Vlasnici su veliki obožavatelji mačaka te su otvaranjem cat caffea željeli pružiti dom mačkama i omogućiti ljudima njihovo društvo.

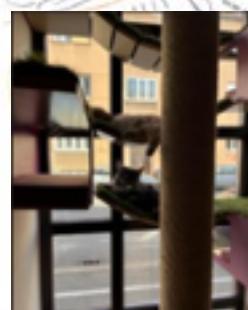
U ovom trenutku u cat caffeu živi više od petnaest mačaka. Sve mačke su, kako nam kažu vlasnici, udomljene te je prostor cat caffea njihov stalni dom. Prostor je u potpunosti prilagođen životu mačaka.

Opremljen je penjalicama, grebalicama, mačjim igračkama, a u svakom kutu nalaze se hrana i posjilice. Prostor je šaren i osmišljen baš tako da se mačke osjećaju kao kraljevi i kraljice. Mačke su slobodne pa vam tako mogu skočiti u krilo, na stol, a najčešće zapravo spavaju na nekoj

od barskih stolica.

Ako ste se pitali kako je moguće da mačke ne pobegnu jer su to ipak znatiželjne životinje, vlasnici su se i za to pobrinuli. Ulaz u caffe ima dvostruka vrata. Kada ulazite prvo morate otvoriti i zatvoriti prva vrata da bi vam se omogućio prolazak kroz druga. Caffe ima i vrtnu terasu koja je okružena mrežom kako mačke ne bi pobegle.

Cat caffe je mjesto gdje vrijede posebna pravila. Na stolu će vas dočekati mačji bonton, a osim kave, možete pojesti i kolače poslužene u šalici sa šljokicama različitih okusa.

Ako ste ljubitelji mačaka, ne preostaje vam ništa drugo nego da se uputite u novootvoreni caffe.

Ema i David, 6. a

Dječje radosti nekada i sada

Jesu li igre bez rezervnih delova zastarjele?

Naši roditelji, baki i djedovi dok su bili dječaci, provodili su više slobodnog vremena vani na svježem zraku.

To se najviše događalo zato što doma nisu imali ništa zanimljivije za raditi. Nisu imali na raspolaganju modernu tehnologiju za razliku od današnje djece.

Djeca se dosadaju bez tehnologije

Današnjoj djeci lako je dostupna najsuvremenija tehnologija te im se sa samo jednim klikom otvara zanimljivi, neograničeni virtualni svijet iz kojeg je jako teško izaći. Ako im se zabrani gledanje u ekrane, dječci tako brzo postane dosadno jer se bez tehnologije ne znaju igrati.

Znaju li današnja djeca pravila starih igara?

Puno se starih uličnih igara tijekom desetljeća zabavilo. Današnja djeca znaju pravila samo nekih igara naučenih od roditelja, u vrtiću ili školi. U nekim su igricama uveli malo modernija pravila ili neke nove likove kao što su superjunaci ili likovi iz videoigrica.

5 najpopularnijih igara bez rezervnih delova

- Lovice – cilj igre je da uloviš drugog igrača.
- Slijepa baba – cilj igre je da uloviš druge igrače zatvorenim očima.
- Ledena baba – cilj igre je da dodirom zalediš sve igrače, a oni se jedino mogu odrediti tako da prođu zaledenom igraču kroz noge.
- Skrivača – cilj igre je da dođeš do određene

točke bez da te vidi onaj igrač koji traži.

- Pandura i lopova – cilj igre je da lopovi pokušaju osvojiti određenu točku tako da je dotaknu, a policajci ih trebaju spriječiti.

Kombinacija starih i današnjih igara

Trebaju li djeca svoje slobodno vrijeme provoditi vani? Trebaju li ignorirati mobitele, tablete, laptopne, Playstatione, računala? Postoji puno različitih odgovora na ova pitanja i vjerojatno niti jedan nije pogrešan. Naše je mišljenje da u svemu treba postići ravnotežu pa tako i u izboru između uličnih igara i tehnologije. Oboje imaju svoje prednosti i mane, ali bez znanja tehnologije nema budućnosti. Stoga, kad je sunčano vrijeme, izadite van, a poslije se nagradite s vama najdražom videoigricom!

Matko i Niko, 6. a

Digitalna igra na njemačkom jeziku

Čovječe, ne ljuti se

Igramo puno igara na njemačkom jeziku, najčešće digitalne. Jedna od igara je Čovječe, ne ljuti se te se nalazi na poveznici: [Mensch, ärgere dich nicht](#). Igramo u skupinama na tabletima. Svatko pomiče svoju figuricu, baca virtualnu kockicu... Pravila već znate, a na taj način najlakše ponavljamo gradivo. Zaigrat ćete igru i ponovite gradivo. Imate svega!

Lucija, 5. a

Belot, briškula, UNO...

Djelovanje kartaške igre na obrazovanje

Igranje je važan dio zdravog odrastanja. Dijete na početku svog života kroz igru uči, otkriva i istražuje svijet oko sebe. Već sama riječ igra u čovjeku stvara pozitivnu emociju jer je to aktivnost koja nam služi za razonodu i zabavu. Želja za igranjem svima nam je urođena.

Kartaška igra je svaka igra koja upotrebljava igrače karte kao glavno sredstvo kojim se igra. Belot, briškula, bridž, trešeta, talijanske karte, uno, sedmica i as samo su neke od najpoznatijih. U današnjem svijetu računalnih igara njihova vrijednost pala je u zaborav, stoga će ovaj članak biti posvećen upravo kartaškim igrama i njihovom pozitivnom djelovanju na učenje. Sigurno se pitate kako je moguće da igranje karata utječe na učenje, ali i opći razvoj osobe koja igra.

Naime, igranje kartaških igara potiče usvajanje matematičkih vještina kao što su brojanje, zbrajanje, oduzimanje itd., pospješuje pamćenje i uči nas brzoj reakciji. Osim toga, kartaške igre razvijaju strpljenje, empatiju i pomažu nam razumjeti i

spoznati razliku između pobjede i poraza, što je jako važno u svakodnevnom životu. Djeci, koja imaju problema sa socijalizacijom i općenito socijalnom interakcijom u razredu, kartanje omogućuje da na jedan ugodan i zabavan način savladaju svoj strah. Mentalne aktivnosti koje upotrebljavamo tijekom kartanja (pamćenje, rješavanje problema i snalaženje u raznim situacijama) pozitivno djeluju na proces učenja i inteligenciju.

Sve navedeno dovodi nas do zaključka da su igranje kartama i učenje itekako spojivi. Naravno, igranje kartama samo je jedan od brojnih načina koji pozitivno djeluju na učenje. Učeniku pomaže da na zabavan način upozna sebe i druge, gradi karakter, kontrolira emocije, razvija apstraktno i logično mišljenje, kreativnost i maštu, a čime su šanse za uspjeh u životu vrlo velike, što je upravo i cilj učenja, odnosno obrazovanja.

Iva K., 7. a

Dobre i loša strane videoigrica

Lako je postati ovisan

Pozitivna strana igrica je to što se preko njih mnogo stvari može naučiti, npr. videoigrice omogućavaju brže pamćenje i brzo nalaženje dobrih ideja. Preko igrica mogu se steći nova prijateljstva iz cijelog svijeta. Igrice čak mogu doprinijeti učenju novih jezika, vježbanju mozga i prstiju.

I ne samo to, neke igrice mogu čak podučavati igrače kako se snaći u nekim opasnim situacijama ili logično razmišljati, razvijati taktiku i organizirati se. Čak te mogu naučiti strpljenju jer za neke stvari trebaju mjeseci da se izgrade ili trebaš puno vremena da bi skupio bodove i onda uz njih nešto kupio ili uložio u daljnju igru i ostvario ciljeve. Putem videoigrica se

može zarađivati koristeći različite aplikacije kao npr. Twitch ili Trovo.

Negativna strana igrica su skrivene poruke unutar igrica kao npr. ako igrica ima previše nasilja i psovki. Isto tako si moraš staviti neki „limit“ igranja igrica jer ne možeš igrati igrice cijeli dan. To može štetiti tvojim očima i glavi jer od previše gledanja u ekran možeš dobiti glavobolju.

Takve stvari stvaraju ovisnost. Biti ovisan znači da bez jedne stvari jednostavno ne možeš živjeti, kao što alkoholičari ne mogu bez alkohola, tako je i s igricama. Ne samo da je previše igranja igrica ovisnost, nego možeš izgubiti i kontakt s ljudima oko sebe, udaljiti se od obitelji i prijatelja. Previše igranje igrica može djelovati na način tvojeg razgovora s ostalima.

I s videoigricama treba biti oprezan. Puno se ljudi zanese, pogotovo djeca i tinejdžeri, pa igrice postaju njihova stvarnost i zanemaruju školu i sve druge obaveze.

Leon, 7. a

Domino

Igra za ponijeti pod ruku

Domino pločice su crne, pravokutne, male pločice koje dijeli crta u dva kvadrata u kojima su polja od jedne do šest bijelih točkica ili prazna polja. Naziv „domino“ vjerojatno potječe od sličnosti karnevalskog kostima. On se nosio tijekom mletačkog karnevala, a sastoji se od ogrtača s crnim kapuljačama i bijelim maskama.

Povijest: Najstariji pisani spomen domina dolazi iz prijašnjih događanja u glavnom gradu Hangzhou u Wulinu, a koji je napisao autor Zhou Mi. Igra se prvi puta pojavila u Europi početkom 18. stoljeća. Prvi moderni domino pojavljuje se u Italiji, a brzo se proširio na Austriju, južnu Njemačku i Francusku. Iz Francuske je igra domino uvedena u Englesku krajem 1700. g. Godine 1889. opisano je da se igra proširila diljem svijeta, ali nigdje nije bila popularna kao u kafićima Francuske i Belgije.

Profesionalna igra: Domino se igra i na profesionalnoj razini. Postoje širom svijeta razni klubovi i organizacije domino igrača, a neke organizacije održavaju međunarodna natjecanja.

Domino efekt: Domino pločice mogu se koristiti za domino efekt. Domino pločice poslože se u duge redove te se sruši prva pločica koja sruši sve ostale, što se naziva domino efekt. Čak je jednom složeno i milijun pločica kojima je trebalo i nekoliko minuta, pa čak i sati da padnu.

Domino day: U Nizozemskoj se od 14. studenog 1896. godine održava godišnja izložba prevrtanja domina, a naziva se Domino day. Godine 2005. tim iz tvrtke Wejieres Domino Productions srušio je više od 4 milijuna domina. Godine 2008. pokušao je srušiti čak deset rekorda. Ovo su neki od njih: najduža domino spirala (200 m), najmanja domino pločica (7 mm), najveća domino pločica (4,8 m)...

Njemačka: U Berlinu su 9. studenog 2009. godine srušene dvije ogromne ploče u spomen na 20. obljetnicu pada Berlinskog zida. Rušenje je pokrenuo bivši poljski predsjednik i čelnik solidarnosti Lech Walesa.

Paola, 7. a

Najprestižniji hrvatski ljetni festival

Dubrovačke ljetne igre

Dubrovačke ljetne igre festival su utemeljen 1950. godine i održavaju se kao najstariji kulturno-umjetnički festival u Hrvatskoj svake godine od 10. srpnja do 25. kolovoza. Ovaj festival još je od davne 1956. godine član Europske udruge festivala. Dubrovačke ljetne igre održavaju se u jedinstvenom ugodaju otvorenih i zatvorenih scenskih prostora barokno-renesansnog grada Dubrovnika. Knežev dvor, tvrđava Lovrijenac, tvrđave Minčeta i Revelin, otok Lokrum, Gundulićeva poljana, park Umjetničke škole... mjesata su na kojima se održava ovaj jedinstveni, tradicionalni, hrvatski festival.

fotografije preuzete sa službene stranice Dubrovačkih ljetnih igara

Festival Dubrovačkih ljetnih igara predstavlja bogat i raznovrstan dramski, glazbeni, baletni, folklorni i filmski program namijenjen publici na koju uvijek nastoji prenijeti veličanstven dojam. Pouzdajući se u svoju bogatu i živu baštinu, festival njeguje suodnos tradicionalnoga i modernoga te povezivanje lo-

kalnog, nacionalnog i internacionalnog umjetničkog stvaralaštva.

Ove su igre jedan od najprestižnijih ljetnih festivala takve vrste u Hrvatskoj na kojem je nastupala većina hrvatskih kazališnih i glazbenih umjetnika te mnogi strani ugledni ansamblji, solisti i glasovite družine.

Dubrovačke ljetne igre nastale su kao plod višegodišnjih pokušaja kulturnih djelatnika iz Dubrovnika i drugih krajeva Hrvatske da organiziraju ljetni festival tijekom kojega bi se u otvorenim, dubrovačkim, povijesnim i prirodnim ambijentima održavale kazališne, glazbene i folklorne priredbe. Njihovi planovi dijelom su bili nadahnuti sličnim evropskim priredbama, primjerice Salzburškim svečanim igrama.

Tijekom 1920-ih i 1930-ih organiziran je niz priredbi, pri čemu se izdvajaju izvedba „Dubravke“ (djelo Ivana Gundulića), koncerti Dubrovačke filharmonije te Zagrebačke filharmonije, Prvi muzički festival u Sponzi, gostovanje Matice hrvatskih kazališnih dobrovoljaca te ljetna sezona Dubrovačkog kazališnog društva u Sponzi. U tom se razdoblju nekoliko puta spominjala i mogućnost postavljanja djela Marina Držića na otvorenim prostorima.

Ovogodišnje Dubrovačke ljetne igre obilježile su svoju 72. obljetnicu od godine utemeljenja, dakle gotovo sedam desetljeća promoviraju Dubrovnik kao svjetski kulturni centar. Za razliku od prošle godine, kada je svečano otvaranje preseljeno u staru gradsku luku, ove je godine pozornica bila na tradicionalnom mjestu, ispred Crkve svetog Vlaha.

Međutim, niti ove godine pet metarska zastava Libertas nije se zavijorila na Orlandovu stupu zbog njegova oštećenja. Zastava se na svečanom otvaranju simbolično podiže na jarbol i potom odmah spušta, a himna otvorenja Dubrovačkih ljetnih igara djelo je Jakova Gotovca pod nazivom „Himna slobodi“. Na ceremoniji otvaranja moglo je biti prisutno više od 1000 ljudi uz predočenje „covid“ putovnice.

Ana, 7. a

Festival svjetlosti

Festival svjetlosti održava se u mnogim zemljama diljem svijeta. Prikazuje razne svjetlosne iluzije i projekcije po raznim gradovima. Cilj je festivala upoznati i zabaviti ljudi svjetlosnom tehnologijom.

Festival se koristi svjetlosnom tehnologijom koja je sad već vrlo napredna i složena. U raznim bojama i oblicima prikazane su svjetlosne projekcije koje mogu uključivati ljudi. Prikazuju se na objektima i pozornicama. U projekcijama se često koriste iluzije koje su vrlo zapanjujuće i zabavne, pogotovo djeci. Cilj je festivala svjetlosnim projekcijama utjecati na naše osjećaje i zabaviti se.

Festival svjetlosti započet je prvi puta u Lyonu u Francuskoj 1852. godine. Te je godine uz baziliku u Lyonu stavljen kip Djevice Marije s pogledom na grad. Tada su građani Lyona osvijetlili svoje prozore Djevici Mariji i pjevali pjesme do kasno u noć. Od tada se festival održava godinu za godinom.

Održava se i u gradovima Hrvatske kao što su Zagreb, Šibenik i Osijek. U Zagrebu je Festival svjetlosti prvi puta održan 2017. godine na Gornjem gradu.

Njime se slavio dolazak proljeća. Projekcije su bile razne, a najpopularnije su bile svjetlosne spirale na objektima, svjetlosna harfa i laserski labirint. U Zagrebu je Festival postao tradicija, a i velika turistička atrakcija.

Zbog velikog uspjeha prošlih godina, proširuje se program festivala. U sklopu 4. festivala održat će se „Glow Run“ utrka na koju se svatko može prijaviti. Utrka je duga 5 km, a na kraju i početku utrke bit

će postavljen „art wall“ uz kojeg će se svaki sudionik moći slikati i biti dio svjetleće umjetnosti. Svaki prijavljeni trkač dobit će neonsku majicu te svjetleće narukvice i ogrlice. „Glow Run“ utrka nastala je u suradnji s ekipom „Run Croatia“ koja organizira mnogobrojne utrke. Cilj je ove utrke promovirati fizičku aktivnost te omogućiti natjecateljima da pridonesu cijelom festivalu.

Petra i Laura, 6. a

Prirodni fenomen nakon kiše

Duga, igra svjetlosti

Oduvijek je duga privlačila pažnju svojom ljepotom zbog čega stanovnici Zemlje željno iščekuju igru njenih sedam predivnih boja nakon kiše.

Duga je jedna od najljepših pojava u prirodi koju možemo uočiti. Ona nastaje tijekom ili poslije padanja kiše, a početak i kraj duge su na mjestima gdje pada kiša. Sastoji se od čak sedam predivnih boja, a to su: crvena, narančasta, žuta, zelena, modro-plava, plava i ljubičasta. Česta je optička pojava u Zemljinoj atmosferi.

Duga zapravo nije u obliku luka, nego u obliku kruga. Njeno središte nalazi se na ravnoj liniji koja prolazi od Sunca kroz promatrač. Što je veći promatrač, na primjer dok putujemo avionom, bolje se može vidjeti igra svjetla.

Mistava duga je vrsta duge koja nastaje kada Sunce osvjetljava maglu i bijele je boje. Drugo ime za Mistavu dugu je Mjesečina duga.

Po pričama, irski vilenjaci bili su postolari i zarađene novčice stavljali bi u teglu te ju sakrili na kraju duge. Ako bi ih netko ulovio, morali bi mu ispuniti tri želje po izboru, a kod Iraca je to bio običaj na Dan svetog Patrika.

Lara, 6. a

Znanost i turistička atrakcija

Polarna svjetlost, magična igra svjetla

Polarna svjetlost je svjetlosna razigrana pojавa u visokim slojevima atmosfere. Vidljiva je u polarnim krajevima, a što je udaljenost od magnetskih polova Zemlje veća, ta su magična svjetla rijeda. Može biti različitih oblika, npr. lukova, pruga, zavjesa, raspršenih svijetlih ploha. Do razlike u boji dolazi zbog različitih gustoća zraka na različitim visinama u atmosferi, ali najčešće je u žuto-zelenoj boji i na manjim područjima može biti i crvene boje.

Polarna svjetlost nastaje kada brze električki nabijene čestice (npr. ioni) Sunčeva vjetra, tj. struje vruće plazme koju Sunce izbacuje u sve smjerove, uđu u Zemljino magnetsko polje pa se ubrzavajući prema Zemljinim polovima sudaraju s česticama zraka i pobuđuju ih na emisiju svjetlosti. Najčešće se pojavljuje na visinama 80 - 150 km.

Na sjeveru se polarna svjetlost naziva *aurora borealis* (sjeverna zora) prema grčkoj božici svitanja Aurori te bogu sjevernih i sjeveroistočnih vjetrova Boreju, dok

se na jugu naziva *aurora australis* ili južna zora.

Poznati hrvatski matematičar i znanstvenik Ruđer Bošković doprinosi tumačenju polarne svjetlosti. Prvi put je o njoj pisao 1738. g. u svome djelu *O polarnoj svjetlosti* koje se temelji na njegovim vlastitim promatranjima i izvještajima. Izračunao je da je svjetlost nastala na visini od 1100 km, što je znatno više od danas izmjerениh prosječnih vrijednosti između 80 i 150 km.

Polarna svjetlost opažena je i na drugim planetima poput Jupitera i Saturna, a čija su magnetska polja mnogo snažnija od Zemljinog. Prema novim istraživanjima, otkrivena je i na Marsu zbog nedostatka jakog magnetskog polja.

Ponekad se polarna svjetlost može vidjeti i u područjima bliže ekuatoru, ali tada je uglavnom crvene boje zato što su na većim visinama, gdje je atmosfera rijetka, sudari među molekulama zraka rijetki i kisik dvije minute kasnije emitira crvenu svjetlost. Polarna svjetlost zabilježena je i u Hrvatskoj. *Auroru borealis* Šibenčani su ugledali 25. 3. 1940. g. na sjeveroistočnoj strani grada. Bila je to velika plamena zavjesa na nebu, a mnogi su pomislili na požar. U travnju 2000. g. zvjezdarnica u Višnjanu je također javila da se pojavila polarna svjetlost.

Polarna svjetlost jako utječe na turizam. Zemlje smještene u polarnim krajevima privlače turiste iz cijelog svijeta u nadi da će svjedočiti jedinstvenom svjetlošnom spektaklu. Mjesta za promatranje polarne svjetlosti su: Švedska, Norveška, sjeverna Finska, Island i Škotska. Druge popularne destinacije za promatranje polarne svjetlosti su: Aljaska (SAD), Kanada i Rusija.

Kristina i Toma, 6. a

Gornjogradske priče

Dana 4. svibnja 2022. učenici svih trećih razreda išli su u obilazak grada Zagreba.

Prvo smo išli u Muzej grada Zagreba. Vidjeli smo kako su izgledali Gradec i Kaptol, što su tada ljudi radili, kako je izgledao njihov namještaj i sve stvari. Pričali su nam u kakvima su nastambama ljudi davno živjeli i o građevinama grada Zagreba.

Kad smo izašli iz muzeja, sudjelovali smo u projektu Gornjogradske priče. Odjenuli smo se u građane Gradeca i podijelili smo se u cehove. Jedan su ceh bili krojači, a drugi srebrnjari. Izabrali smo ceh meštri i njihovi zamjenici.

Prvo smo došli do kralja Bele IV. koji nam je objasnio kako i zašto smo dobili Zlatnu bulu. Onda smo došli do Mande koja nam je rekla kako je Zagreb dobio ime, a zatim do crkve svete Katarine gdje je bio isusovac. Zatim je puknuo Grički top.

Krenuli smo s isusovcem do Klovićevih Dvora; to je sada galerija, a nekad je тамо bio samostan. Išli smo

do Kamenitih vrata gdje smo sreli Magdu Paprenjarku. Ona je dobila ime po najboljim paprenjacima i ispričala nam je sve o požaru kod Kamenitih vrata. Pošli smo do crkve svetog Marka gdje smo sreli Petetu Kerempuha koji nam jeispjeavao nekoliko stihova o životu. Kad smo bili kod crkve svetog Marka, ispričali su nam priču Matije Gupca. Sretni i zadovoljni vratili smo se u školu.

Domagoj, 3. b

Igračke koje nikada nećemo zaboraviti

Drvene igračke

Drvene igračke su na listi zaštićenih dobara nematerijalne baštine i od 2009. godine su na UNESCO-om popisu. Prenose se iz generacije na generaciju. Pričaju priče o sretnome djetinjstvu, imaju posebne čari

te razveseljavaju velike i male. Imaju više od 50 različitih modela koji i dan danas uveseljavaju djecu, ne samo iz Hrvatske, nego i cijelog svijeta.

Postoji mnogo vrsta igračaka poput drvenih frulica, klepetaljki, drvenih životinja, zviždaljki,

ptica na kotačima, tamburica, automobila, vlakova, dječjeg namještaja za lutke i raznih drugih. Izrađuju se od drva vrbe, javora, bukve i lipe koje se kad se posijeće suši, teže i oblikuje.

Da bismo saznali kada je sve to počelo, moramo se vratiti u 19. st. kada su u selima pokraj Marije Bistricice i Gornje Stubice nastale prve drvene igračke. Nakon izrade, pojedine se igračke premazuju najčešće crvenom, plavom, bijelom i žutom bojom.

Na crkvenim i seoskim sajmovima ukrašavaju police pa djedovi i bake poklanjaju svojim unucima šarenu drvenu igračku koja ih na trenutak vraća u njihovo

već daleko djetinjstvo, ali postoji nuda da će i njihovi unuci jednoga dana svojim unucima pokloniti upravo takvu drvenu igračku te tako sačuvati ljubav i tradiciju. Vjerujemo da je svatko od vas imao ili ima neku drvenu igračku kod kuće.

Posebno su nas uveseljavale drvene igračke koje proizvode zvukove kao što su frulice, tamburice, drveni bubenjevi, ali i mnoge druge igračke koje nisu pripadale glazbalima, a koje su također proizvodile posebne zvukove upravo zbog toga što su izrađene od drveta.

Igranje drvenim igračkama može trajati satima i nikada ne dosadi. Takvim smo se igračkama igrali i mi dok smo bili manji, a i još se uvijek ponekad rado poigramo. Hvala svima koji ih izrađuju i danas pa se njima mogu poigrati i odrasli, ali i naraštaji koji nam tek dolaze.

Marin i Lana, 6. a

Igranje društvenih igara u obitelji

Smijeh, ljutnja, radost u jednom

Svi se od malena vole igrati. Igrajući se uživamo, odrastamo, učimo i razvijamo se. Postoje razne vrste igara, meni su od najranije dobi najdraže društvene igre. Svaka društvena igra ima pravila te za nju trebaš imati određene sposobnosti, no najčešće treba sreća. Kada se igrači natječu jedni protiv drugih, tre-

baju predviđjeti što protivnik želi napraviti. Poseban je užitak igrati društvene igre u krugu obitelji...

U krugu obitelji društvene igre podrazumijevaju i dodatne sadržaje: kekse, kolače, kokice, sokove i sl. pa se igra pretvara u pravu zabavu. Često igranje iste igre može pomoći u postizanju boljeg rezultata pa možda ipak nije uvijek sve u sreći. Naravno, ovisi o tome igraju li se igre s igračim kartama, igre brzine, znanja ili snalažljivosti.

Zanimljivo je da nije lako pronaći vrijeme za igru, čak i u krugu jedne obitelji. Tek kad svi uspiju pronaći slobodan trenutak, tada je prilika za druženje i biranje igre koja će se igrati. Igra nije prava ako nisu svi opušteni i bez ikakvih obaveza nekoliko sati unaprijed.

Postoje posebni trenutci u igri dok smišljaš u glavi kako pobijediti. Nekako se tu uvijek uspiju pomiješati smijeh, ljutnja, radost, kockice ili karte, omiljene figure... Kad igras sa svojim najbližima, ne stidiš se pokazati emocije koje u tebi izazove napetost igranja.

Ponekad dođe i do svađe. U tim trenutcima ploča za igru postane pravo borbeno polje koje lako oživi i prijeti te uvijek uspije pobijediti. Pobjednici osjećaju neku vrstu zadovoljstva koje poznaju samo pobjednici, a oni drugi htjeli bi još jednom okušati sreću. Dobar je osjećaj pobjeđivati i pomalo neugodno gubiti. Kad dobivaš, ushićen si i zadovoljan, ali kad gubiš, nije lako, trebaš se više potruditi te okrenuti stvari u svoju korist.

Svaka igra posjeduje tu čaroliju da zagospodari vremenom, vrijeme neprimjetno brzo prođe. Na kraju svega, ipak je najvažnije da smo se lijepo proveli, družili, natjecali. Društvene igre dobro utječu na zdravlje i zadovoljstvo svakoga tko igra, a kad se igraju s obitelji, to je poseban užitak.

Jakov, 7. a

Igre na otvorenome ili u digitalnom okružju?

Igre bez upotrebe tehnologije padaju u zaborav

Danas u svom svakodnevnom životu koristimo tehnologiju više nego ikad prije. Mobiteli i ostale električne naprave koje posjedujemo stalno su nam u fokusu.

Prije djeca nisu imala mobitele, nego su jedva čekala završiti sa svojim obvezama kako bi se vani igrala i družila s prijateljima. Igranje na otvorenom ranijim generacijama nije predstavljalo problem, već razlog za sreću i veselje. Danas ne razumijemo zašto bi se isli igrati van kada možemo igrati videoigru ili gledati 3D film na istu temu. Čim imamo vremena, idemo pogledati što ima novo na društvenim mrežama. Mobiteli i sve ostale električne naprave korisne su i mogu nam pomoći u dosta toga, ali su i glavni krivac za to što sve manje vremena provodimo na otvorenom, s prijateljima.

U vremenu kada možemo raditi što želimo, samo sjedimo pred ekranima kako ne bismo propustili novi „trend“ ili objavu nekog navodno poznatog ili popularnog među nama mladima. Ako nam je dosadno, nećemo se na otvorenome družiti s nama dragim osobama, nego ćemo vrijeme potrošiti na društvene mreže, igrice i ostalo što nas zanima. Kada nas roditelji pošalju van bez mobitela, jedva čekamo doći doma i pogledati što smo sve propustili dok nismo bili prisutni na internetu. Doista, čini se kako smo nogomet i penjanje na drveće zamijenili konzolama i videoigrama.

Ako smo u zatvorenome, ne moramo samo gledati u ekrane, nego se možemo družiti s prijateljima, npr. igrajući neke društvene igre ili igre u dvorani. Zapravo, igranje u zatvorenem može uključivati bilo što, od videoigara do umjetnosti. Iako su blagodati igre u zatvorenem velike, ponekad možemo biti usamljeni i nedostaju nam avanture.

Kada se igramo na otvorenom i nismo zatvoreni u svoja četiri zida, zdraviji smo. Vani možemo naći no-

vog prijatelja i dobro se zabaviti, a što vjerojatno ne bismo uspjeli ostajući doma. Igranje na otvorenom pruža nešto što nama u današnje vrijeme nedostaje, a to je fizička aktivnost te nam pomaže opustiti se. Provoditi vrijeme vani na svježem zraku za nas je zdravije nego biti stalno u zatvorenom. Oči se naprežu dok čitamo, igramo se na računalu ili gledamo u mobitel. Za vrijeme igre na otvorenom oči nam nisu fokusirane na predmete koji se nalaze blizu te imaju priliku za odmor. Igra na otvorenom je vježbanje naših socijalnih i motoričkih vještina, ona potiče kreativnost i dugoročno povećava pažnju. Oni među nama koji se ne igraju vani i ne provode dovoljno vremena s drugom djecom, nemaju razvijenu komunikaciju i smanjena im je sposobnost brzog i lakog rješavanja problema.

Danas ima nas koji se, iako imamo mobitele i drugu tehnologiju, družimo na otvorenome, ali smo u manjini. Ne treba bježati od tehnologije i novih medija, ali oni nas dovoljno ne stimuliraju niti nam potiču kreativno razmišljanje, logičko zaključivanje i motorički razvoj. Pravi put je uspostaviti ravnotežu između tehnologije i prirode. Za poticanje igre na otvorenom potrebno je puno truda, ali krajnji rezultat se isplati!

Marta, 8. a

KAKO UČITI?

MJEĐU ZA UČENJE

- Uči smjerk na mjestu mijeru.
- Na radionicu volio da liči svaki otvoren učionica.

PLAN UČENJA

- Napravi plan učenja prema danima.
- Ugnji svježe vježbe u tjednu raspored.

PREKJEME ZA UČENJE

- Kad dođeš iz škole, pogledaj koja su ti obvezni u predavanju raspored za sljedeći dan.
- Ne stvari poslov ležuge i bojaznate se predstaviti u kojih moći sudjelati ili truditi se.
- Počni s učenjem najboljih predmeta.
- Kad dođeš se zadovoljiti s učenjem svih predmeta, ležuge i blagoslova upravo u sorbi.

VJEŽBE ZA UČENJE

- Uči 20 min je reda svaki odjedne od 30 min.
- Ako je lekcija teška, podiđi ja u manje dijelove.
- Preko sputnika, ponosi na vježbe.

UČENJE

- Prevište tekstu NAGLAS i napiši najboljih tri besjedica.
- Uči i ostavljaj svoju.
- Naslov svakog novogog predmeta, prepričaj pogledje svojim vježbama NAGLAS.
- Kad prođe koza moja pogleda jedne tekstu, ponosi vježbu jedan.

Kućni ljubimci

Igranje s kućnim ljubimcima

Općenito, igranje s kućnim ljubimcima je zabavljanje svojih ljubimaca. Uto spadaju bacanje loptice i štapa, navlačenje užeta, zajedničko trčanje, davanje igračaka, ali i maženje i draganje ljubimaca, što sve doprinosi da se i kućni ljubimci i njihovi vlasnici osjećaju dobro.

Kućni ljubimci su pripitomljene životinje koje žive s ljudima, ali im ne služe ni za rad ni za hranu. Najčešći kućni ljubimci su psi, mačke, ribe, glodavci, gmažovi, pauci, vodozemci i ptice. Ljubimci često znače puno čovjeku, pružaju mu društvo, zabavu, radost, ali s njima dolaze i obveze.

Tijekom ljeta ljudi puno putuju, najčešće na more pa ne znaju što će napraviti sa svojim ljubimcima. Oni koji putuju ostavljaju ih svojoj obitelji i priateljima ili ih jednostavno povedu sa sobom. Kućne ljubimce možemo sa sobom povesti na plažu gdje se mogu igrati i osježiti u moru, ali trebamo paziti da ne budu previše izloženi vrućini i suncu.

Tijekom hladnih dana kućnim ljubimcima trebamo osigurati toplinu i zaštitu od hladnoće. U tom se razdoblju s njima trebamo igrati u kući, ali, ako je to moguće, ne smijemo zaboraviti voditi ih u šetnju na svježi zrak.

Trebamo im kupiti igračke s kojima se mogu igrati kada im je dosadno, a svakako im treba dati puno ljudske topline, ljubavi i vremena da se osjećaju dobro. No, njima nije važna samo igra. Svatko tko želi imati kućnog ljubimca mora biti spreman i na puno obveza. Moramo se dobro brinuti o njima. Neke od

obveza su: kupanje ljubimaca, šetnja s njima, hranjenje i pojene, čišćenje kaveza i skupljanje izmeta...

Da zaključimo, imati kućnog ljubimca i igrati se s njime krasna je stvar, ali kad se razmišlja o nabavci ljubimca, treba se dobro odvagnuti imamo li dovoljno vremena i mogućnosti da i ljubimcu i nama bude lijepo!

Petar i Matija V., 6. a

Tehnička kultura

Maketa rešetkastog mosta

Uz svakodnevni pribor koji svi imamo kod kuće (npr. papir, ljepilo, škare i sl.) te mnogo volje mogu se napraviti zanimljivi predmeti.

Na satu Tehničke kulture morali smo napraviti Maketu rešetkastog mosta. U prvome koraku proučili smo dokumentaciju i pripremili sav potreban pribor (škare, ljepilo i ravnalo) i sav potreban materijal (papir). Isrtali smo dijelove (pozicije) na papiru u drugome koraku. U trećem koraku izrezali smo dijelove (pozicije) te ih sastavili pomoću presavijanja papira i malo ljepila. Četvrtim korakom presavijene i zalijepljene dijelove (pozicije) spojili smo u jedan most, ali bez rešetkaste ograde. U petom smo koraku izradili rešetkastu ogradu od papira i zalijepili ju za most. Na kraju, u šestom koraku, provjerili smo je li sve dobro zalijepljeno te kada smo se uvjerili da jest, završili s radom. Ovaj rad nama nije bio težak, jedini dio koji nam je zadavao male probleme bila je rešetkasta ograda, no surađivale smo i uspjele sve napraviti kako treba.

Ema i Vita Maria, 6. c

Igre boja

Raznolikost i zaigranost boja

Razmišljanje o svijetu boja. Kako razmišljaju slikari? Kako opisati boje slijepim i slabovidnim osobama? Kako djecu naučiti boje? Boje kroz razne igre. Boje kako ih vide dizajneri i glazbenici, sklad boja. Današnje doba dizajna boja, upečatljivih plakata te videozidova. PC igrice pokušavaju postati ostvarenje realnosti te raznih crtanih filmova ili drugih igranih filmova, npr. Avatar. Boje dijelimo na hladne i tople. Postoje i osnovne boje. Neke boje dobijemo miješanjem drugih boja.

Vide li svi ljudi boje isto? Postoje ljudi koji su „slijepi“ na boje. Danas postoje naočale koje pomažu takvim ljudima. Boje te njihova igra u prirodi mogu izazvati razne emocije i prisjećanja. Slikari izrađuju remek djela u bojama. Razni kontrasti i razne igre boja uvode nas u jedan drugi svijet. Takav svijet može pomoći slijepim i slabovidnim osobama. Osjetom dodira mogu razlikovati boje.

Djecu odmahena učimo bojama. Zapravo je pravi učitelj boja priroda. Tako iz skладa, a ponekad iz nesklada boja djeca uče najbolje. Sve se iz prirode može pretočiti u obojane dječje igračke. Takve su primjerice didaktičke igračke. Tako se djeca uče finoj motorici i razlikovanju boja. Posebnost toga je povezivanje mehaničkih pokreta te raspoznavanje oblika i boja. Ako oblike i boje prenesemo iz prirode, učimo o pojavama i oblicima iz prirode.

Boje često inspiriraju dizajnere i glazbenike te mnoge druge umjetnike. Njihova igra tkanina, nota i kistova donose takve nespojive boje i dizajne koji se uklope u prekrasnu cjelinu koja predstavlja izričaj jedinke

ili skupine. U nekim slučajevima i pripadnost nekom „pokretu“: darkeri nose crno, pankeri nose puno modnih dodataka itd. Neki glazbenici tvrde da glazbu i tonove vide u bojama, npr. Beyonce.

Naposlijetku, ono što danas jako zaokuplja jest svijet medija i medijskog dizajna boja i oblika. Takve prezentacije prodaju cijelu paletu proizvoda, od dječjih igrica i igračaka do raznih drugih potrepština. Prepoznatljivi upadljivi pojedini oglasi imaju izraženu određenu boju koja zaokuplja našu pozornost.

Gledajući videozidove u Zagrebu često viđamo dominaciju neke boje ili oblika. Dakle, boje su naš prirodni život. Današnji je način života te prirodne ljepote pretočio u veliko tržište. Mi smo ti koji odlučujemo koju igru boja najviše volimo.

Luka I. V. i Livio, 6. a

Ime po uzoru na Pieta Mondriana

Igra boja i crta

Učenici 1. b razreda poigrali su se bojama i crtama po uzoru na umjetničko djelo nizozemskog slikara Pieta Mondriana pod nazivom „Kompozicija s crvenom, žutom i plavom bojom“. Kombinacijom različitih crta po karakteru i toku te osnovnih boja, učenici su naslikali svoja imena flomasterom. Iako su se prvi puta susreli s apstrakcijom, uspješno su konkretizirali apstraktno djelo u oblik njihova imena te pritom postigli harmoniju i ritam.

učenici 1. b

Usmjereni pažnja

Igre za poticanje koncentracije

Koncentracija je poput mišića koji treba redovito vježbati kako bi ojačao. Poteškoće pažnje i koncentracije vrlo su česte kod djece. No, treba razlikovati koncentraciju i pažnju.

Pažnja je kod svakog djeteta urođena, potrebno je samo da se nešto zanimljivo dogodi kako bi se uključio okidač koji će privući djetetovu pažnju i probuditi njegova osjetila. To može biti bilo koji podražaj, neki novi miris, zvuk, okus, slika... Pažnja mlađeg djeteta nije odraz njegove volje i odluke, već je usmjerenja prema onome što ga neposredno privlači, što mu je na neki način zanimljivo.

Međutim, za koncentraciju je potrebno uložiti određeni napor, odnosno dijete svojom voljom treba usmjeriti pažnju prema nečemu. S uzrastom se koncentracija kod djece povećava i postaje bolja. Postoje različite igre i aktivnosti koje mogu pomoći vježbanju koncentracije te biti vrlo zanimljive i kreativne kako za djecu, tako i za odrasle.

Često je čitanje najdraža aktivnost u kojoj sudjeluju i roditelj i dijete jer se ono koristi tijekom cijelog života pa je samim time roditelju u toj ulozi jednostavno. Knjige sa slikama pomažu da dijete poveže značenje teksta s knjigom, potiču razvoj govora, pažnje, koncentracije, pamćenja, razvija se sposobnost zaključivanja, bogati se rječnik i stječu znanja te dobivaju informacije. Čitanje ima i veliki utjecaj na razvoj maštice i kreativnosti.

Igre i aktivnosti koje potiču razvoj koncentracije:

- bojanje bojanki
- pronalaženje skrivenih likova i traženje razlika na slikama, vježba usporedi dvije (ili više) slike (što je promijenjeno, izostavljeno ili dodano)
- slagalice: domino s brojevima ili slikama, loto, „puzzle“, prema predlošku izrezati i sastaviti sliku
- vježbe razvrstavanja: razvrstavanje kockica, pomaganje u razvrstavanju posuđa kod kuće, razvrstavanje novčića, kuglica po boji i veličini, pravljenje ogrlica po određenom redoslijedu, skupljanje kamen-

čića, sličica, markica itd.

- precrtavanje različitih predložaka, prvo jednostavnijih, a kasnije i složenijih
- vježbe kombinacije: umetanje riječi, rješavanje križaljki, dopunjavanje riječi, pogadanje životinja, cvijeća i dr. prema djelomičnim opisima, npr. „Što je to? Ima četiri noge, krvno, spretno se penje po drveću?“

Jakov Mi. i Josip, 6. a

Književnost

Zaigrana Cesarićeva pjesnička zbirka

Učenici 7. a razreda obrađivali su pjesme Dobriše Cesarića kao obvezno djelo za cijelovito čitanje. Međutim, zašto bi čitanje pjesama ili njihova interpretacija bila dosadna? Učenici su se poigrali motivima, pjesničkim slikama i stihovima te ih prikazali u obliku grafita, crteža, fotografija ili kolaža jer „svaki je čovjek pjesnik iako toga nije svjestan“ (P. Talec).

Dominik, 7. a

Matematika u slikarstvu

Tijekom obrade gradiva iz Matematike na temu trokut i njegova površina, profesorica matematike zadala nam je projekt pod nazivom „Matematika u slikarstvu“.

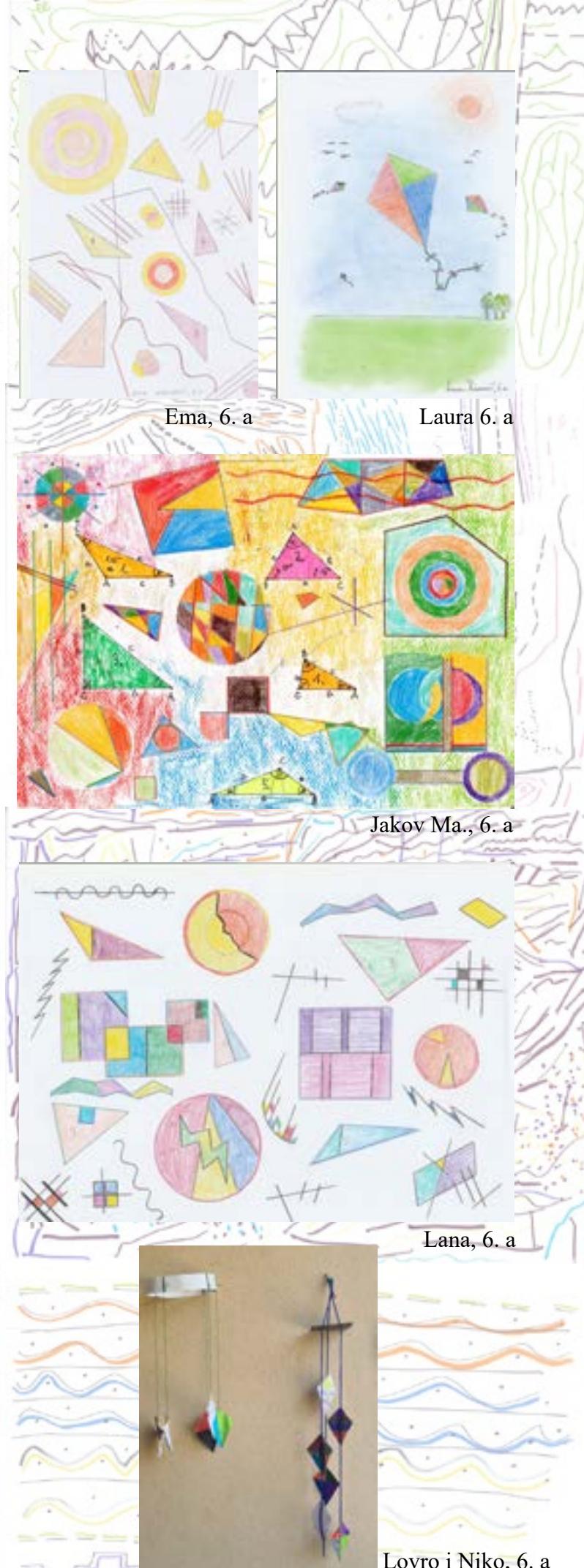
Projekt se sastojao od dva zadatka. Prvi zadatak od nas je tražio da konstruiramo pet trokuta po uputama i proučimo djela ruskog umjetnika Vasilija Kandinskog. Također je tražio da napravimo crtež nalik na rad Vasilija Kandinskog. Drugi zadatak od nas je tražio da na papiru konstruiramo geometrijski lik zmaja određenih dimenzija te da mu izmjerimo opseg i površinu. Trebali smo ga potom precrnati ili zmaja zali-jepiti na trodimenzionalni rad (npr. mobil).

Odabrao sam prvi zadatak. Na posebnom sam papiru konstruirao pet zadanih trokuta, a oni su mi kasnije trebali za crtež. Nakon konstruiranja trokuta istraži-vao sam kakav je bio stil slikanja Vasilija Kandinskog i kako izgledaju njegove slike. Istraživao sam dok ni-sam našao jednu crno-bijelu sliku koja mi se svidjela. Ta mi je slika poslužila kao inspiracija te sam napra-vio crtež nalik tome.

Crtež se sastojao od pet trokuta koje sam ranije kon-struirao na posebnom papiru. Na crtežu smo u svaki trokut trebali staviti broj od jedan do pet kako bi se znalo iz kojeg je zadatka koji trokut. Zatim sam na isti crtež nadodao puno kružnica različitih polumjera te pravce različitih duljina koje prolaze kroz trokute. Neke sam pravce podebljao, a kružnice sam osjenčao olovkom.

Meni se takav rad jako svidio, iako nisam neki veliki ljubitelj slikanja. Profesorica mi je dala savjet da bi rad mogao biti još ljepši ako ga obojam. Poslušao sam njezin savjet i obojio sam crtež toplim bojama.

Pregledali smo sve uratke zajedno s profesoricom. Među pohvaljenim radovima bio je i moj. Bio sam zadovoljan svojim crtežom i još ponosniji kada ga je profesorica fotografirala kako bi ga mogla uvrstiti u školski časopis.

Zadatak 1

Koristeći internet, istraži neke do slika ruskog umjetnika Vasilija Kandinskog. Posebno obrati pozornost na trokute koje možeš pronaći na njima.

Vasilij Kandinski - Kompozicija VIII

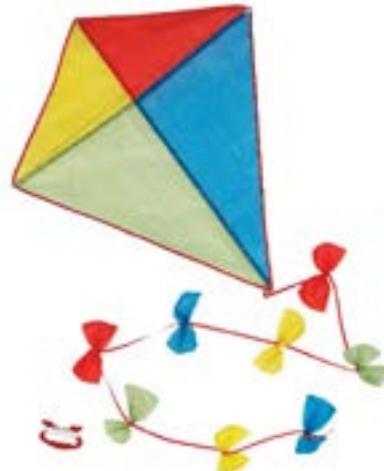
Izvor: [wassilykandinsky.net](https://www.wassilykandinsky.net) (1923). Composition VIII. Preuzeto s: <https://www.wassilykandinsky.net/work-50.php> (10.04.2019.)

Izradi sliku nalik na rad Kandinskog na kojoj moraš konstruirati sljedećih pet trokuta. (Na posebnom papiru izradi skice, skice označi brojevima, a na slici u svaki trokut upiši odgovarajući broj.) Ostale elemente na slici možeš dodati po želji.

1. Konstruiraj trokut kojemu su zadane duljine dviju stranica i veličina kuta između njih:
 $b = 3.5 \text{ cm}$, $c = 4.5 \text{ cm}$, $= 120^\circ$.
2. Konstruiraj trokut kojemu je zadana duljina jedne stranice i veličina dvaju kutova uz nju: $a = 5 \text{ cm}$, $= 60^\circ$, $= 45^\circ$.
3. Konstruiraj pravokutan trokut kojemu su zadane duljine kateta: $a = 5 \text{ cm}$, $b = 6 \text{ cm}$.
4. Konstruiraj jednakokračan trokut kojemu je zadana duljina kraka i kuta između njih (kuta nasuprot osnovice): $b = 4 \text{ cm}$, $= 30^\circ$.
5. Konstruiraj trokut sa stranicama duljine 3 cm, 5 cm i 7 cm.

Zadatak 2

Zmaj

1. Konstruiraj jednakokračan trokut s osnovicom duljine 6 cm (ili više) i kutovima uz osnovicu veličine 45° , a zatim nad osnovicom jednakokračnog trokuta konstruiraj jednakostraničan trokut. Time ćeš dobiti sliku zmaja.

2. Izmjeri potrebne dimenzije te izračunaj opseg i površinu svakog od trokuta.

Izračunaj opseg i površinu zmaja.

3. Koliko bi se puta povećala površina jednakokračnog trokuta kada bismo visinu tog trokuta udvostručili? Koliko bi se puta povećala površina kad bismo duljinu osnovice utrostručili?

4. Ucrtaj dijagonale četverokuta (dužine koje spajaju dva nesusjedna vrha). Vrhove četverokuta označi slovima A , B , C i D , a sjecište dijagonala slovom S . Koji su trokuti na slici sukladni? Po kojem poučku? Zapiši sukladnost trokuta simbolima.

5. Precrtaj dobivenog zmaja, oboji ga, izreži i iskoristi u svom likovnom radu. Npr. možeš napraviti mobil ili nacrtati sliku na koju ćeš zalijepiti zmaja ili što god želiš!

Jeste li spremni za avanturu?

Muzej iluzije

Najveći svjetski lanac privatnih muzeja podrijetlom je iz Lijepih Naša.

Muzej iluzija, kulturno mjesto koje prikazuje sve principe moderne umjetnosti. Prvi ovakav muzej otvoren je 24. lipnja 2015. godine. Nastao je na temelju ideje Tomislava Pamukovića i Roka Živkovića. Navodno su ideju za muzej dobili inspirirani popularnom serijom „BrainGames“ na programu „National Geographic“. S otvorenih preko 30 franšiza diljem svijeta smatra se najvećim svjetskim lancem privatnih muzeja.

S otvorenim franšizama u New Yorku, Dubaiju, Ljubljani, Beogradu, Zagrebu i drugim gradovima Muzej iluzije je rasprostranjen po svim kontinentima svijeta, osim Australije i Oceanije te Južne Amerike koje nemaju niti jedan ovakav muzej. Planirano je otvaranje franšiza u Lyonu, Miamiju, Las Vegasu, Philadelphia, Washingtonu i u glavnom gradu Saudijske Arabije – Rijadu (Riyadh).

U Republici Hrvatskoj trenutno se nalaze tri muzeja ove vrste. Nakon otvaranja u Zagrebu, Zadru i Splitu, uskoro u Hrvatsku stiže i četvrti muzej koji će se nalaziti u Dubrovniku. Od svih Muzeja iluzija zagrebački je prvi stvoren na svijetu. Kao i većina franšiza, Muzej iluzija Zagreb sadrži preko 70 eksponata, uključujući „Anty-gravity sobu“, „Ames sobu“, „Rupu bez dna“ i mnoge druge, koji su popraćeni znanstvenim principima.

Važno je napomenuti da su gotovo svi eksponati Muzeja iluzija proizvedeni u Hrvatskoj i rasprostranjeni diljem svijeta u najboljim franšizama ovoga muzeja.

Ako želite ponijeti djelić iluzije kući, u Muzeju iluzija i u svakoj njegovoj franšizi možete pronaći suvenire poput odjevnih predmeta, raznih slagalica i minijaturnih modela. Popust vam je osiguran na bilo koji artikl ako složite njihovu slagalicu u roku 30 minuta. Njihove proizvode možete pronaći i u njihovom „Pametnom shopu“ na sljedećoj stranici: <https://muzejiluzija.com/pametni-shop/>.

Rodičanske proslave i razni događaji često su organizirani u Muzeju iluzija. Također, svojim voljenima možete kupiti razne poklon bonove i osigurati im popust u iznosu od 100 ili čak 200 kn.

I zato nemojte više čekati! Kupite svoju ulaznicu još danas i požurite u najbliži Muzej iluzija.

Vjerujte nam, nećete požaliti. Iskoristite povoljne cijene jer ulaz za odrasle stoji 50 kn, djecu 5 – 15 god. 30 kn, obiteljska karta za dvoje odraslih i dvoje djece može se kupiti za 120 kn, cijena za studente i umirovljenike iznosi 40 kn, a za veće grupe poput vrtića i škola platit ćete 25 kn po osobi. Požurite jer je muzej otvoren 9 – 22 sata.

Roberta i Nia, 6. a

Obitelj Salaj

Igra među lampicama

Obitelj Salaj već dugi niz godina priprema čudesnu predstavu božićnih lampica na svome imanju. Pri kupili smo neke zanimljive informacije koje možete pročitati u nastavku.

Obitelj Salaj već 19 godina, točnije od 2002. godine, priprema čarobnu božićnu priču, Salajland. Nalazi se kod Čazme u malom mjestu Grabovnica. Posjećuju ju na desetke tisuća posjetitelja po sezoni koja traje od 27. 11. do 9. 1. Cijena ulaznica je 40 kn, a za osobe s invaliditetom i djecu do 7 godina ulaz je besplatan. Kao jedno od poznatih zimskih turističkih atrakcija Hrvatske privlači posjetitelje iz cijelog svijeta.

Na imanju se posebno ističu razni božićni ukrasi, među kojima su najpoznatije razne šarene lampice. Lampicama su okičena raznadrvca, grmovi, kuće, natpisi s crtežima i skulpture. Od skulptura najzanimljivije su one snjegovića, saonica, Djeda Božić-

jaka, vilenjaka, sobova te štrumfova. Osim ukrasa, zanimljiv ugođaj daju potočići i jezerca koja su povezana okičenim mostićima. Govori se da je ove godine imanje okičeno s čak 5 milijuna lampica, a svakog se dana za vrijeme ove božićne čarolije održava vatromet. Zamislite tu igru boja!

Što ako kojim slučajem ogladnite? Ne brinite! Na imanju ima puno kućica gdje se prodaju hrana i slatkiši. Preporučili bismo vam lizalice i zimski sladoled. Osobno smo se uvjerili u to! Na imanju postoji i restoran, međutim, on je zbog epidemioloških mera tijekom pandemije koronavirusa zatvoren. Dobar ugođaj daje i prikladna glazba.

Vlasnik ovog imanja je Zlatko Salaj koji je odrastao u vrlo siromašnoj obitelji te kao dijete nije imao pravi ugođaj Božića. Unatoč tomu, bio je izrazito marljiv te je radio za poznatu tvrtku Siemens. Tako je stekao dovoljno finansijskih sredstava da ostvari svoj dječaci san o posebnom Božiću. Malo po malo sadio je ukrasno drveće i kitio imanje lampicama.

Do imanja možete doći automobilom ili modernim vlakom sa Željezničkog kolodvora Zagreb. Vlak je okičen raznim božićnim ukrasima, a Djed Božićnjak djeci dijeli darove. Vlak vozi do Ivanić Grada, a ostatak puta vozi autobus.

Nedavno je božićna bajka završila u stečaju, a zaposlenici su dobili otakaz. Mnogi se boje da je došao tužan završetak božićne priče obitelji Salaj, no Zlatko Salaj tvrdi da ga ništa neće sprječiti u postojanju ove fantazije te da sprema nova iznenadenja za posjetitelje.

Pozivamo vas da iduće godine posjetite imanje i da se osobno uvjerite u božićnu magiju i uživate u prekrasnoj igri lampica. Također, želimo svu sreću Zlatku Salaju da riješi probleme koji su ga zadesili te da nam i dalje priča ovu čudesnu priču.

Jakov Ma. i Lovro, 6. a

Okupljanje najboljih sportaša svijeta

Olimpijske igre

Olimpijske su igre događaj koji nestrpljivo iščekuju sportaši i gledatelji iz svih dijelova svijeta. Održavaju se svake 4 godine u drugom gradu. Postoje ljetne i zimske olimpijske igre. Sportaši raznih država svijeta okupljaju se kako bi se natjecali u mnogim sportovima. Olimpijske igre održavaju se još od srednjeg vijeka. Imaju razne simbole poput svima poznatih olimpijskih krugova.

O nastanku Olimpijskih igara kruže dvije zanimljive legende. Prva legenda kaže da je igre ustanovio Zeus (grčki bog) kao proslavu svoje pobjede u bitci za najjačeg i najmoćnijeg boga nad ocem Kronom. Druga legenda kaže da je Heraklo (Zeusov sin) pobjedio na utrci u Olimpiji pa je odlučio na taj spomen svake četiri godine održavati takve utrke. Igre su polako počele gubiti važnost tijekom rimske vladavine nad Grčkom, iako su i tada imale veliki ugled i značaj. Međutim, s jačanjem kršćanstva Olimpijske igre

smatrane su slavljenjem poganskih božanstava i ostatima poganskih rituala zbog čega ih je 393. godine rimski car Teodorije ukinuo.

Ljetne olimpijske igre međunarodni su sportski događaj različitih sportskih disciplina koji se održava u organizaciji Međunarodnog olimpijskog komiteta. Zimske olimpijske igre su organizirane zbog uspjeha Ljetnih olimpijskih igara. Na Ljetnim se olimpijskim igrama sportaši natječu u mnogim različitim sportovima poput hokeja na travi, nogometa, košarke, tenisa i drugih. Oni koji nisu ljubitelji ljetnih sportova mogu pogledati Zimske olimpijske igre. One su se do 1992. godine održavale iste godine kad i ljetne, no zbog nekih razloga MOO (Međunarodni olimpijski odbor) ih je odlučio „razdvojiti“. Na Zimskim olimpijskim igrama sportaši se natječu u hokeju na ledu, curlingu, skijaškim skokovima, umjetničkom klizanju i mnogim drugim sportovima na ledu ili snijegu. Najpoznatiji simbol Olimpijskih igara jesu olimpijski krugovi u 5 boja: crvenoj, plavoj, zelenoj, žutoj i crnoj. Te su boje odabrane jer svaka država na svijetu ima barem jednu od tih boja na svojoj zastavi. Krugovi predstavljaju 5 ujedinjenih kontinenata: Afrika, Europa, cijela Amerika, Australija i Azija, a nalaze se i na zastavi OI-a, koja je još jedan od simbola. Nju se na stadion unosi uz olimpijsku himnu. Ne smijemo zaboraviti i olimpijski plamen koji se pali na početku igara, a njegovo gašenje označava zatvaranje igara. Prvi je puta upaljen u Amsterdamu 1928. godine.

Republika Hrvatska prvi je puta samostalno sudjelovala na Olimpijskim igrama 1992. godine u Albertvilleu i to na Zimskim olimpijskim igrama. Nakon osamostaljenja Hrvatska je na igrama ukupno osvojila 41 medalju, od toga 14 zlatnih, 13 srebrnih i 14 brončanih. Najuspješnija Hrvatica na Olimpijskim igrama je skijašica Janica Kostelić s 4 zlatne i 2 srebrne medalje.

Vanja i Luka M., 6. a

Obitelj i dom

Recite NE mnogobrojnim igračkama, recite DA igri svakodnevnim predmetima

U Etnografskom muzeju grada Zagreba otvorena je izložba „Igračke – djetinjstvo zauvijek“ koju možete posjetiti i razgledati od 8. lipnja 2021. do 22. svibnja 2022. Mi smo ju posjetili i prisjetili se djetinjstva i igračaka koji su sastavni dio svakog odrastanja. Ako se za igru može reći da je posao djeteta, onda su igračke njegov alat. Bez obzira na dobne razlike, svi posjetitelji ove izložbe s oduševljenjem su reagirali na sve viđene eksponate. Stariji možda i više od mlađih posjetitelja. Stoga nam se u današnje moderno i tehnološko doba učinilo prikladnim istražiti razlike i/ili sličnosti današnjih i nekadašnjih igara i igračaka.

Zašto djeca imaju igračke i igraju se njima?

Bilo koji predmet koji se koristi za zabavu i igru može postati igračka. Budući da se ljudi vole zabav-

ljati, lako je moguće da su igračke stare koliko i ljudski rod. Igra je prirođena svakom djetetu. Ona omogućuje djeci da napreduju u fizičkom i psihičkom pogledu, da poboljšavaju svoje odnose s drugima te da uče. Naravno, igračke su omiljene prvenstveno zato što je zabavno igrati se njima, no one pomažu djeci i da se pravilno razvijaju. Razmislite o sljedećim primjerima: kad dijete gura kolica, razvija motoričke sposobnosti; kad preskače konop, poboljšava koordinaciju pokreta; kad stoji na jednoj nozi, a drugom udara loptu ili kad vozi bicikl, uči se održavati ravnotežu; a kad slaže kocke ili sliku, uči praviti precizne pokrete.

Što je s djetetovom inteligencijom? Ono razvija sposobnost govora kad u igri pjeva ili recitira pjesmice. Kad dijete slaže kocke, sluša upute u nekoj igri, slaže slagalicu, glumi nekoga s kostimom, stimulira se njegovo razmišljanje i kreativnost. Nebrojeno je stručnjaka tijekom godina proučavalo razvoj djeteta i vrste igračaka kojima se utječe na njegov pravilan rast i razvoj. U stručnoj literaturi naići ćete na točno razrađenu podjelu koje su igračke primjerene za koju dob, ali u „moru“ modernih igračaka na visokim policama teško da će vam to pomoći.

U ovom istraživanju majke su nam potvrdile ono što je poznata psihologinja Elinor Goldschmied utemeljila kao heurističku igru. Ta se igra temelji na otkrivanju i istraživanju djeteta koristeći isključivo jednostavne predmete iz kućanstva, parka ili šume. Te igračke nipošto ne smiju biti didaktičke ili kupljene, već svakodnevne i lako dostupne. Poželjno je da predmeti budu različite teksture, veličine, težine i oblika (npr. prazne posude, frizerski valjci, čepovi, loptice za tennis ili ping-pong, orašasto voće itd.). Sama igra njima potaknut će njihovu maštovitost i kreativnost, djeca sama formiraju igru, dok kupljene igračke ograničavaju njihov način igre. To je sigurno i jeftinije za roditelje umjesto kupovanja skupih igračaka koje će se kad tad potrgati ili pokvariti. Igra svakodnevnim predmetima prisutnija je kod djece mlađe dobi jer tek upoznaju svijet oko sebe. Mame su nam potvrdile i kako se s godinama pod utjecajem trgovina, rođendanskih poklona, a posebno TV reklama mijenja i dječji odnos prema

igračkama. Možemo li na to utjecati za dobrobit i djece i roditelja?

Spoj prošlosti i sadašnjosti za bolju budućnost

Zahvaljujući napretku tehnologije, danas se mogu nabaviti razne igračke s mnogim sofisticiranim mogućnostima. One su često preskupe, djeci brzo dosade ili čak uopće nisu dobre za njih. Jedna majka petero djece izjavila je: „Moji stariji sinovi gledaju reklame i često žele da im kupim skupe računalne igre. Međutim, izgleda da se više i duže zabavljaju igrajući se u dvorištu jeftinom palicom i gumenom loptom. Mislim da jednostavne igračke najduže traju i najviše potiču moju djecu da koriste maštu.“

U razgovorima sa starijima, roditeljima, bakama ili djedovima često se čuje rečenica kako se današnja djeca ne znaju igrati ili kako je njihovo djetinjstvo bilo ljepše. Kako i zašto, pitali smo ih. Heuristička igra prisutna je u mlađoj dobi, a ta se igra s godinama gubi pod utjecajem industrije igračaka i TV reklama. Neke od današnjih igračaka postojale su i u davnoj prošlosti i imale su važnu ulogu u životu ljudi. Važno je pri tome istaknuti da su ih ljudi radili sami od materijala koji su im bili dostupni (kamen, glina, drvo, slonovača, tekstil), što je nemjerljivo s današnjim tržistem gotovih igračaka.

Stariji sugovornici istaknuli su da u njihovom djetinjstvu i nije bilo toliko igračaka te su ih zato izrađivali sami od svih dostupnih svakodnevnih predmeta. Često im roditelji nisu niti mogli kupiti neke igračke koje su željeli jer su im bile preskupe. Djevojčice su na papiru crtale lutkice, a onda im crtale odjeću i sve to izrezivale pa ih oblačile. Skupljale su salvete i značke. Od kutija su same izrađivale kućice za svoje lutke. Od kartona ili papira radile su sve što su željele, uvijek su puno crtale i izrezivale. Oponašale su i svoje majke koristeći sve dostupno u kućanstvu.

Dječaci su od konzervi slagali vlak, a od većih limenki kamione. Igrali su se Indijanaca i kauboja koristeći štapove umjesto oružja, igrali su dogovorene uloge. Ako su htjeli da im štap nalikuje pušci ili pištolju, morali su ih sami oblikovati nožićem. Voljeli su se

igrati i pikulama, malim šarenim kuglicama koje su kotrljali po zemlji i ubacivali u rupice. Ako nisu imali loptu, napravili su je sami od starih čarapa, tzv. krpenjača, ili od zgužvanog papira oblijepljenog u kuglu.

Svi su zajedno igrali gumi-gumi, što nije bilo skupo, a bilo je dostupno svima. Zajedno su igrali i skrivača i lovice. Svakako su više vremena provodili vani s grupom prijatelja iz ulice ili razreda, bez roditelja. Igrali su se sa svime što su mogli naći u prirodi i od toga i sami smisljali igre.

Neki od njih su rekli da bi voljeli da je u njihovo vrijeme bilo nekih igračaka kao danas. Ipak, svi su na kraju zaključili kako im nije žao i ne bi se mijenjali s nama. Žao im je što i mi nismo vani u igri puno kao oni, bez obzira na vrijeme i godišnje doba. Rekli su da su uživali u tome što su to morali sami izrađivati, snalaziti se s različitim materijalima i načinima izrade tražeći rješenja kako napraviti ono što žele i što su zamislili.

Zaključili su da su zato oni danas kreativni i znaju nešto popraviti, napraviti i snaći se i bez alata ili materijala. Svi su tvrdili da naša današnja igra s kupovnim igračkama ne potiče kreativnost, a da su igrice pred ekranima (mobil, računalo, Playstation) posebno štetne.

Svi znamo da je danas neko drugo vrijeme. Sve se mijenja, ali boravak na otvorenom je nezamjenjiv. Svi su dali prednost edukativnim igračkama, društvenim igramu ili igramu u kojima se mora raditi svojim rukama (npr. kockice). Nisu se baš pohvalno izražavali o reklamama za igračke, a posebno su ih smetale one koje te navode da moraš kupiti sve iz te serije/linije igračaka.

Rješenje leži u nama. Izradimo igračke od plastičnih čepova i čaša, praznih plastičnih boca, kutija, vune, tekstila i svega dostupnog u prosječnom domaćinstvu i prirodi. U modi su uvijek božićni ukrasi od prirodnih materijala (vune, slame, plutenih čepova itd.). Samo je potrebna mašta i kreativnost. Tim nepotrebnim stvarima uvijek se može udahnuti nova ljepota i namjena, a čemu svjedoči i ovaj avion od kvačica, štapića od

sladoleda i gumbića. Izradio sam ga s tatom u 5. r. u sklopu nastave iz Tehničke kulture.

I možda najvažnije od svega, osim poticanja kreativnosti i mašte, traženja novog „života“ nepotrebnim predmetima, stvarat ćemo nove zajedničke uspomene izrađujući ih.

Matija M. i Allan, 6. a

Hrvatska tradicionalna igra

Sinjska alka

Postoje brojne tradicionalne igre i natjecanja diljem svijeta, a u Hrvatskoj se dičimo nekima koje su jedinstvene. Sinjska alka jedna je od najpoznatijih hrvatskih tradicionalnih igara. Održava se svake godine u Sinju, nedjeljom u prvoj trećini mjeseca kolovoza na godišnjicu pobjede nad turškim osvajačima. Ove godine održana je 306. alka. Upisana je na UNESCO-ov popis nematerijalne svjetske baštine u Europi 2010. godine.

Nastala je početkom 18. stoljeća kao nastavak viteških nadmetanja koja su se održavala diljem mletačke Dalmacije. Cilj igre jest da jahač na konju prođe trkačištem duljine 160 m te kopljem pogodi središte metalnog kruga koji se zove alka, a koji je udaljen 3,32 m od zemlje do središta. Alkar imaju tri pokušaja, u tri trke skupljaju što više bodova. Alkar koji uspije skupiti najviše bodova postaje slavodobitnik.

Vrijednost polja nije jednaka, gornje polje iznosi 2 boda, donja dva polja svako po jedan bod, a mali krug u sredini 3 boda. Svako polje ima svoj naziv. Pogodak u gornje polje naziva se „u dva“, pogodak u jedno od donja dva polja naziva se „u jedan“, a pogodak u krug u sredini naziva se „u sridu“. Ako alkar samo dodirne alkiju kopljem, ali ne pogodi ni jedno od četiri polja, kaže se „u ništa“, a ako promaši cijelu alkiju, tj. ne dotakne ju, kaže se „promašio“.

Svaki pogodak u sridu budi veselje među gledateljima te se proslavi oglašavanjem orkestra limene glazbe i pucnjavom iz mačkulja, starinskog topa.

Svaki alkar na sebi mora imati starinsku vitešku odoru koja se sastoji od čojane dolme, hlača, košulje s majitama, izvezene ječerme i svilenog pasa. Na glavi se nosi kalpak od kunovine ukrašen čelenkom i bijelom perjanicom od ždralova perja. Na nogama se nose crne kožne čizme, a u ruci se drži koplje kojim se gađa alka.

Alkarski konji također su opremljeni srebrnim i zlatnim pusatima, uzdama i sedlom koje je ukrašeno raznim vezivom, vrpcama, kićankama te srebrnim ukrasima. Alkari mogu postati samo muškarci koji su rođeni u Sinju ili oni kojima su oba roditelja rođena u Sinju. Redovito treniranje i ljubav prema konjima je preduvjet da bi se postalo alkarom.

Sinjska alka igra je koja spaja vještinu jahanja s kulturnom baštinom, višestoljetnom tradicijom pa je sudjelovanje u trci velika čast za svakog alkara.

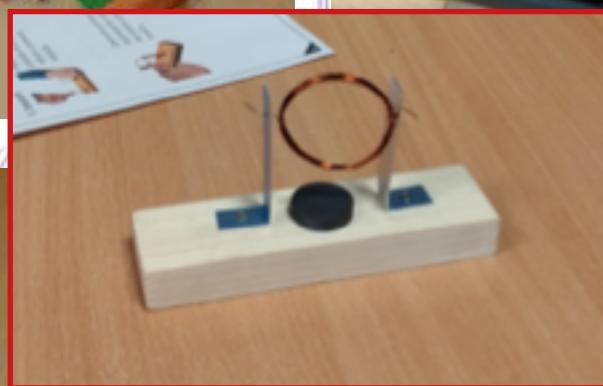
Iva Š., 7. a

Tehnička kultura

Praktičnim radom do razvoja motorike

Učenici od 5. do 8. razreda tijekom nastave Tehničke kulture izrađuju mnogobrojne i raznovrsne predmete. Tijekom izrade koriste naučeno, istražuju i teoriju provode u praksi. Na temelju njihovog truda nastaju razne konstrukcije.

Lea, 8. b

Igra sjena

Potrebno nam je samo malo mašte, svjetla i podloge kako bismo tvorili oblike pomoću dijelova tijela, najčešće ruke.

Sjena je zaklonjeno mjesto u koje izravno ne prodire svjetlost. U djetinjstvu nam je majka prije spavanja pokazala kako je svjetlo nužno da nastane sjena. Uz pomoć ruke, mraka i svjetlosti s naučili smo kako se oblikuju pas, mačka, zec i ptica. Igrom sjena majka nam je potaknula kreativnost i želju za zabavom. Hvatali smo rukama sjene koje smo stvarali i tako po-malo razvijali svoju maštu. Pokušajte i vi prateći upute na fotografiji preuzetoj s mrežne stranice 24 sata.

Postoji i kazalište sjena u kojem se upotrebljavaju sje-ne lutaka ili predmeta kako bi se odigrala predstava u potpunoj tišini. Priča kaže da je kazalište sjena na-stalo prije 2000 godina u Kini kada je car tugovao za svojom ženom. Njegovi su ga podanici htjeli udob-rovoljiti predstavom. U Europu je došlo u 17. stoljeću.

Ono što je zanimljivo jest da je perspektiva lutkara i gledatelja u potpunosti drukčija. Kada se lutka približava platnu, za gledatelja postaje sve manjom. Kada se udaljava od platna, za gledatelja postaje sve većom. Za lutkara je situacija obrnuta.

Treba li zabraniti videoigre?

Nestvarna slika stvarnoga svijeta

Većina djece, ali i odraslih, puno vremena provodi igrajući videoigre. Najčešće ih igraju u svoje slobodno vrijeme. Lako mogu postati ovisni o igricama, pogotovo djeca, a da to zapravo i ne primijete. Neka istraživanja tvrde da su videoigre štetne za naš mozak i naše zdravlje.

Videoigre se trebaju zabraniti zato što se lako postane ovisan o njima. Osobe koje su ovisne zanemaruju sve svoje aktivnosti i poslove koji bi im trebali biti važni u životu, npr. pisanje zadaće, učenje itd. Nasilne videoigre mogu imati negativan utjecaj na ponašanje. Oni koji puno vremena provode igrajući nasilne videoigre, u većini slučajeva postanu nasilni te misle da je takvo ponašanje normalno i uobičajeno. Videoigre nam mogu pružiti pogrešna očekivanja od stvarnog života. One su nestvarna slika našeg stvarnog svijeta.

Igranje, pogotovo akcijskih igrica, pomaže nam kod usredotočenosti, a to može pomoći kod učenja, pisanja zadaća, čitanja lektira itd. Videoigre nam mogu poboljšati vrijeme vizualne reakcije te naše oko brže uočava različite stvari. Ako igramo videoigre na internetu, postoji velika mogućnost da ćemo upoznati nove ljude, pa čak možda i steći nove prijatelje. Virtualne videoigre nam mogu pomoći kod učenja nečega novog zato što koristimo više osjetila te možemo nešto brže naučiti. Neke videoigre, kao što su pustolovne, mogu nam pomoći kod bržeg rješavanja problema te kod razvoja sposobnosti logičkog razmišljanja. Većini djece i odraslih videoigre služe kao „lijek“ protiv dosade i depresije, kako bi pobegli od stvarnosti te se zabavili.

Videoigre mogu biti štetne, ali i korisne. To ovisi o vremenu igranja i odabiru videoigre. Najbolje su edukativne, pustolovne i akcijske igre, a nasilne bismo trebali izbjegavati.

Luka, 8. a

Učenje kroz igru

Stjecanje vještina igranjem

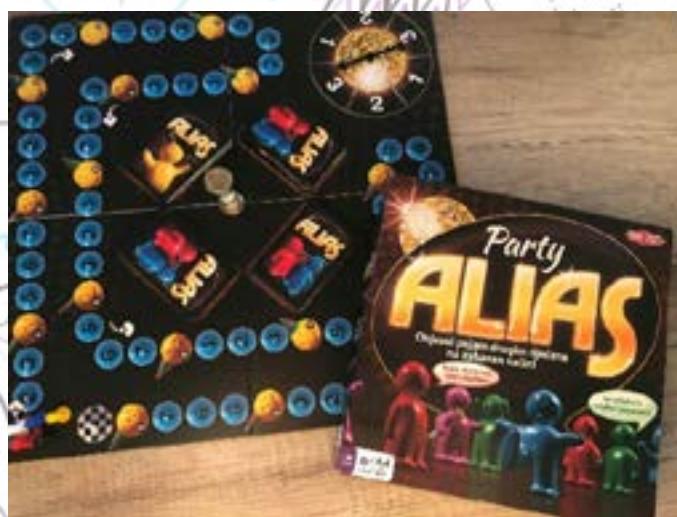
Učenje ne mora uvijek biti dosadno, već ga možemo učiniti zanimljivijim kroz igru. Djeca kroz igru prikupljaju informacije, istražuju i provjeravaju svoje sposobnosti te dolaze do saznanja o svojoj okolini i sebi samima. Igranjem se uči lakše, brže i kvalitetnije te im tako steceno znanje ostaje duže u pamćenju. Takvim načinom djeca razvijaju razne vještine kao što su socijalne, govorne i motoričke

Socijalne vještine

Socijalne se vještine stječu tako što dijete igrom uči poštovati pravila, čekati svoj red i pratiti tijek igre. Primjer takve igre je „Čovječe, ne ljuti se“ gdje se djeca uče strpljenju te prihvaćanju poraza kroz samokontrolu.

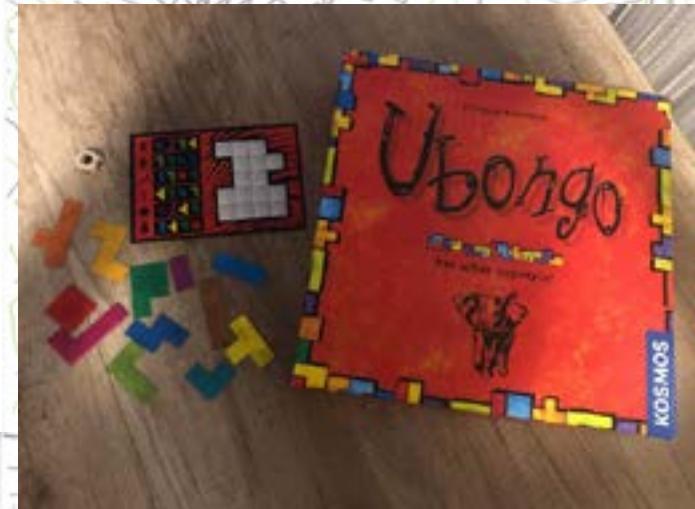
Govorne vještine

Govorne vještine razvijaju se razgovorom djeteta s odraslima ili drugom djecom, recitiranjem i pjevanjem. Primjer takve igre je „Alias“ kod koje djeca razvijaju svoj rječnik te vještinu objašnjavanja. Dobar su primjer i školske debate kroz koje učenici na zabavan način uvježбавaju iznositi svoje mišljenje o zadanoj temi.

Motoričke vještine

Uobičajenim dječjim aktivnostima kao što su penjanje, trčanje, skakanje i sl. razvijaju se

motoričke vještine. Primjer takve igre je školica kroz koju mnoga djeca uče brojeve, ali i stječu koordinaciju pokreta. Igra „Ubongo“ uz motoričke vještine razvija i vizualnu percepciju.

Takvim načinom učenja razvijamo samopouzdanje koje raste sve dok dijete zaključuje, otkriva, rješava probleme i ostvaruje ciljeve, što je jako važno za kasniji razvoj djeteta.

Franka, 7. a

TEHNIKE UČENJA

VERBALNE MNEMOTEHNIKE

1. SKRACIVANJE

Pojam, obrada, pohranu, prijavi → POPP

2. POVEZIVANJE

Merkur, Venecija, Zemlja, Mars, Jupiter, Uran, Saturn, Neptun, Pluton
→ Moja velika Znatičeljna Majka Je Uvijek Svišta Navježnja Planete

3. REĆENICE

PAS, ČVIJEĆE, PROZOR
→ Pas gleda čvijeće kroz prozor.

4. RITAM I RIMA

Je znauj ješ sam hauš,
Gustoča je maza koju volimem.

5. METODA MIESTA

Kompozitor Ivanu Vrakli, Pagani
→ Sjajni kompozitor u neči kućak sebe: Na ulici ima **Vrakli**, na svaki sjedi **Vrakli**, po lađama salto trči **Pagani**.

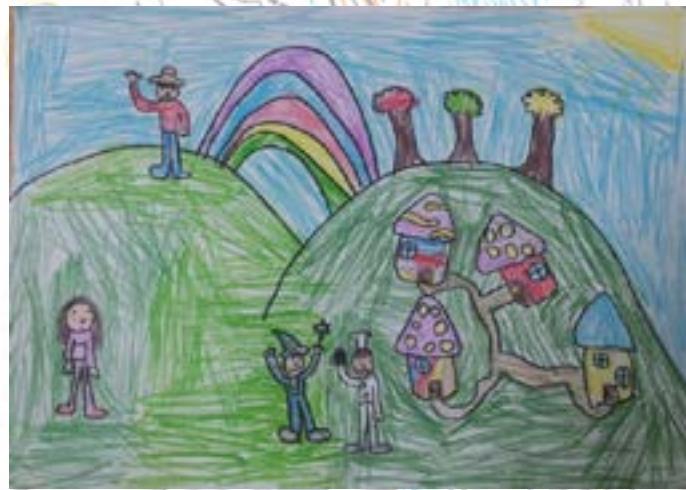
6. KLIJUČNE RJEĆI

krač (šljuter) = krati
start (čvijeće) = start

UMNA MAPA

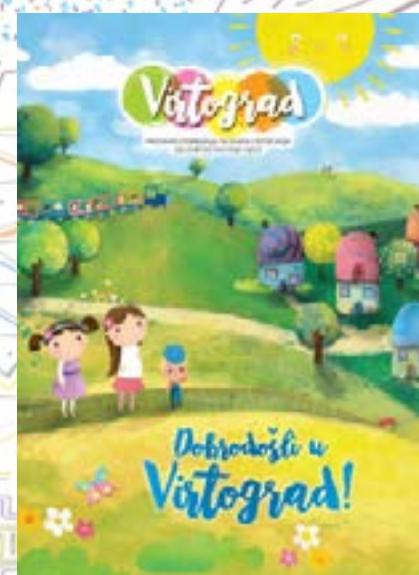

Virtograd

Učenici 1. c i 1. d razreda ove su se školske godine upoznali s projektom Virtograd. Virtograd je neobično, zamišljeno mjesto u kojem žive još neobičniji stonvnci, Virtići i Manići. Virtići nas uče marljivosti, urednosti, prijateljstvu, strpljenju, ljubaznosti, hrabrosti, upornosti, a Manići su tu da otežaju Virtićima posao. Oni se bore protiv svih vrlina. Žele da učenici budu lijeni, nemarni, neuredni, neljubazni, nestrpljivi. No, naši prvašići odolijevaju posjetama Manića. Kroz priče o pustolovinama Urednića, Vrijednice, Posebnice, Talentića, Hrabrića, Strpljivka i drugih uče što su vrline i zbog čega su nam one važne. Povezuju ih sa svojim životnim situacijama te ih razvijaju.

učenici 1. c i 1. d

ŠKOLSKA SVAKODNEVICA

Projekti

4. radni sastanak Erasmus + KA2 projekta SHADOWS

Profesorice OŠ Trnsko sudjelovale su na sastanku od 4. do 6. travnja 2022. u Escola Secundária da Lagoa na otoku S. Miguel na Azorima, Portugal.

Četvrti radni sastanak Erasmus+ KA2 projekta SHADOWS održao se od 4. do 6. travnja 2022. u Escola Secundária da Lagoa na otoku S. Miguel na Azorima, Portugal. OŠ Trnsko su na sastanku predstavljale prof. Ines Gašpert Junek te prof. Ivana Katalenac. Na sastanku je predstavljenog što je svaki od partnera do sada napravio, predstavljena je igra u trenutnom stanju, kao i sučelje koje će koristiti učitelji. Igru je isprobala i evaluirala grupa učenika te smo sudjelovali u konferenciji Video igre u nastavi, koja je bila organizirana za zainteresirane učitelje autonomne portugalske regije Azori.

Također su dogovoreni sljedeći koraci:

- dodatni rad na pitanjima za igru (prijevod na hrvatski jezik)

- prijevod i izrada tekstualnih i video uputa na hrvatski jezik

- testiranje i evaluacija u svim razrednim odjelima viših razreda OŠ Trnsko

- plan diseminacije.

Iako ćemo u međuvremenu održati virtualne sastanke, sljedeći sastanak uživo planira se u prvoj polovici listopada u Danskoj.

Ines Gašpert Junek

Projekti

Erasmus+ projekti SHADOWS i ELVES

U tjednu od 25. do 29. listopada 2021. u našoj su se školi održali radni sastanci s partnerima za Erasmus+ projekte iz područja inovacija – SHADOWS i ELVES.

Dana 25. i 26. listopada kod nas su boravili gosti iz Njemačke, Portugala i Danske. Iako je projekt SHADOWS (School and Home use of Advanced Digital Online Worlds in a Serious Game) započeo prije godinu dana, ovo je prvi puta da smo se zbog pandemije koronavirusa imali prilike vidjeti i raditi uživo. Cilj projekta je izrada videoigre pomoću koje bi

učenici uvježbavali i ponavljali nastavne sadržaje iz različitih nastavnih predmeta, a koja će biti dostupna putem različitih platformi učiteljima i učenicima cijele Europske unije. Nakon godinu dana istraživanja, programiranja i izrade pitanja, pred nama je osvanuo prvi prototip igre koja će biti prilagođena za igranje na tabletima i mobilnim telefonima. Učenici 7. razreda su prvi koji su imali prilike isprobati prototip igre te su u razgovoru s programerima i učiteljima dali cijeli niz povratnih informacija, prijedloga i komentara za njezino daljnje poboljšanje. Svojim znanjem engleskog jezika, pristojnošću i otvorenosću ostavili su više nego odličan dojam na goste te su predstavili našu školu na najljepši mogući način. Sljedeći planirani radni sastanak projekta SHADROWS planiran je za početak travnja u Portugalu.

Od 27. do 29. listopada u OŠ Trnsko održao se prvi radni sastanak za projekt ELVES (E-Learning through Videos in a European Setting). Kao što i samo ime kaže, cilj projekta je stvaranje kratkih obrazovnih videa koji bi se koristili u nastavi na daljinu u nižim razredima iz predmeta Matematika. Uz OŠ Trnsko, partneri nam dolaze iz Njemačke, Španjolske i Estonije. Ovaj projekt započeo je u ožujku ove godine, a trajat će ukupno dvije godine. Na prvom sastanku definirali smo naše ciljeve i podijelili zadatke. Do kraja projekta trebali bismo izraditi edukativne videe za sve teme koje se nalaze u školskom kurikulumu predmeta Matematike, staviti ih sve na internetsku platformu, koja će biti dostupna svim učiteljima Europske unije, te napraviti obrazac za izradu ovakve vrste videa za sve druge nastavne predmete. Vrlo skoro trebali bismo imati prvi prototip koji ćemo isprobati s našim učenicima.

EU tim

Uživo ili online?

Bolja je nastava u školi

Tijekom ovih zadnjih dviju godina suočavali smo se s nastavom na daljinu. U ovoj raspravi zaključit ćemo o tome koja je nastava bolja – nastava na daljinu ili nastava u školi.

Dok je trajala nastava na daljinu, shvatili smo da ništa ne može zamijeniti nastavu u školi. Učenici grade uspomene. U školi se druže. Kada netko nešto humoristično kaže na satu, svi se nasmiju. Bolje se nauči „gradivo“ u školi nego putem računala. Tijekom nastave uživo učenici si ne kvare vid, pa tako ni mozak. U školi učenici imaju mogućnost komunikacije s profesorima. Kod osobne interakcije postoje znakovi koji nisu izraženi riječima te ih je lakše razumjeti u školi. U školskoj učionici profesori prepoznaju različitost učenika i zahtijevaju drugačije načine poučavanja kako bi učenici naučili „gradivo“, a isto tako, oni bolje objašnjavaju „gradivo“ u školi nego putem računala.

Učenici su propustili mnogo lijepih uspomena. Ne mogu se družiti tijekom nastave. Sate su provodili za računalima gledajući u zaslon. Nastava na daljinu može utjecati na mentalno zdravlje učenika. Djeci nedostaje društvo. Mogu se osjećati usamljeno, a manjak socijalnog kontakta može povećati osjećaj tjeskobe. Mogu se pojaviti i poteškoće s održavanjem koncentracije, a također i s razumijevanjem nastavnog sadržaja. Predugo gledanje u zaslone mijenja tijelo. Možeš doživjeti sindrom računalnog vida čiji su simptomi: naprezanje oka, zamagljen vid, glavobolje te bol u vratu i leđima. Djeca koja za ekranima provode više od dva sata imaju slabije rezultate na testovima razmišljanja, a učenicima je teško i odvojiti slobodno vrijeme i vrijeme nastave. Tijekom nastave na daljinu učenici moraju samostalno obrađivati „lekcije“, što im oduzima previše vremena, a i opterećeniji su domaćim zadaćama. Treba puno više učiti i raditi tijekom nastave na daljinu kako bi se održao korak nego u školi. Postoje i tehničke poteškoće. Nije dobar osjećaj ako imate video poziv ili rješavate test,

a vaš internet iznenada ne radi kako treba.

Na temelju argumenata koje smo iznijeli zaključujemo da je nastava uživo bolja te da je učenicima mjesto u školi.

Eva, 8. a

Ima li sloboda izražavanja posljedice?

Bolje je šutjeti na nastavi nego dati krivi odgovor

Kada izražavamo neki svoj stav ili iznosimo odgovor na postavljeno pitanje, moramo biti spremni na postavljeno pitanje, kritike i različita razmišljanja drugih ljudi koja su možda drugačija od naših tvrdnji. Neki se ljudi zbog tog razloga često odlučuju na šutnju.

Nije svaki čovjek spreman na rasprave te argumentiranje svojih stavova i odgovora s drugim ljudima. Možda ste primijetili da u razredu ili nekoj drugoj skupini ljudi ima onih koji uvijek daju odgovore ili se upuštaju u rasprave i onih koji uvijek šute.

Ponekad je bolje šutjeti, nego reći pogrešan odgovor. Ako recimo odgovarate za ocjenu, možete dobiti lošiju ocjenu ako kažete netočno, nego da šutite. Takav odgovor može dati pogrešan dojam o vašem znanju cijele lekcije ili dijela gradiva, odnosno kako vi razumijete tu cjelinu. Često pogrešan odgovor može dovesti i do neugodnih situacija, na primjer da vam se cijeli razred smije te se zbog toga osjećate nelagodno, posramljeno. Jednom izgovorena riječ više se ne može vratiti. Sigurna sam da vam je poznata i stara narodna izreka „Ispeci pa reci“, kao i „Šutnja je zlato!“

Je li dobro šutjeti samo zato jer se bojimo da ćemo dati krivi odgovor? Zar je uopće moguće znati točan odgovor uvijek, na sve? Čak nam i krivi odgovor poručuje da ta osoba promišlja o nečemu. Možda baš krivi odgovor potakne učitelja da poticajnim pitanjima učeniku omogući da aktivno sudjeluje u pronalašku točnog odgovora, odnosno znanja i razumijevanja

neke cjeline, gradiva. Možda će krivi odgovor učenika dovesti do zanimljive rasprave u razredu, a koja će svima biti od koristi. Također, učitelj na temelju odgovora dobiva uvid u to koliko je kvalitetno prenio znanje učenicima, koliko ima prostora za napredak te kakvo je njihovo razumijevanje određene tematike.

Treba procijeniti kada šutjeti, a kada govoriti. Škola bi trebala biti sigurno mjesto u kojem se učenici mogu slobodno izraziti pa makar i pogriješili. U školi nam šutnja može donijeti više negativnoga nego pozitivnoga.

Zara, 8. c

Dvojbe osmaša

Gimnazija ili četverogodišnja škola?

Zadnja godina našeg školovanja u osnovnoj školi je počela. Sada svi od nas očekuju da stisnemo kako bismo od samog početka krenuli nizati dobre ocjene. Zašto to očekuju od nas? Naravno, zbog upisa u srednju školu. Sada dolazimo do pitanja: Koju školu izabrati? Gimnazija ili četverogodišnja škola? Dakako da iz obje škole možemo kasnije na fakultet.

Zašto (ne) upisati četverogodišnju školu? Upišemo li četverogodišnju školu, već u glavi moramo imati zašto baš upisujemo tu školu, što nam dobro ide i je li taj posao, posao koji želimo raditi nakon srednje škole. Naravno, kao što smo već i prije naglasili, po završetku škole nakon položene državne mature možemo nastaviti daljnje školovanje na fakultetu ili se uključiti u svijet rada i tražiti posao. Svatko će od nas odlučivati zasebno o svojoj budućnosti. Vrijedi li to i kada se tek upisujemo? Odlučujemo li doista sami? U redu je da nam roditelji pomognu pri upisima jer možda smatraju da nismo dovoljno zreli da već biramo nešto što ćemo morati raditi cijeli život ili samo ne žele da izaberemo nešto što ćemo kasnije požaliti. U svakom slučaju, trebali bi nas pustiti da odaberemo školu za koju smatramo da je najbolja za nas uz njihove male savjete.

Zašto (ne) upisati gimnaziju? Ako planiramo upisati gimnaziju, imamo tri moguća izbora: upisati odre-

đenu jezičnu, matematičku ili opću gimnaziju. Prije upisa se moramo zapitati idu li nam jezici, matematika ili negdje podjednako. Za razliku od četverogodišnje srednje škole, za gimnaziju ne moramo toliko promišljati čime bismo se voljeli baviti u životu jer kroz te četiri godine imamo dovoljno vremena preispitati se i doznati koji nam predmet ili aktivnosti idu, a koje ne, te se tek pred kraj gimnazije možemo malo više upustiti i više poraditi na određenim predmetima ili aktivnostima. U slučaju da ne odemo na fakultet, mi zapravo nismo kvalificirani ni za jedan posao tako da nam je ustvari fakultet jedina mogućnost.

Dakle, praktički isto, a u potpunosti različito. Najvažnije je da je ta odluka o srednjoj školi u potpunosti naša jer, naposljetku, tom odlukom, mi gradimo našu budućnost.

Karla, 8. a

Posao ili školovanje?

Je li nakon srednje škole bolje zaposliti se ili otići na fakultet?

U osnovnoj školi izabrali smo hoćemo li ići u strukovnu školu ili gimnaziju. Mi koji smo izabrali strukovnu školu, uskoro ćemo ići raditi. A mi koji smo izabrali gimnaziju, pomno se spremamo na još puno učenja. Završili smo izabranoj srednju školu. Sada je pred nama pitanje: Je li se bolje zaposliti ili otići na fakultet?

Mi sa završenom strukovnom školom ubrzo ćemo ići raditi. Nećemo više biti ovisni o roditeljima. Postat ćemo samostalniji. Moći ćemo otvoriti kredit za svoje životne poduhvate i planove. Zarađivat ćemo plaću i moći ćemo si priuštiti odjevne predmete, automobil, vlastiti stan ili kuću ili živjeti kao podstanari. Upoznat ćemo ljubav našega života i osnovati obitelj. Ako izaberemo posvetiti se studiranju, imat ćemo više otvorenih puteva za život. Bit ćemo traženiji za neki posao i imati veću plaću od ljudi koji su samo završili srednju školu. Upoznat ćemo nove obrazovane ljude. Imat ćemo razvijenije kritičko mišljenje,

oštoumnost, znatiželjnost, upornost i motivaciju za sljedeći uspjeh. Moći ćemo pričati o raznim temama u društvu sličnih ljudi koji nas okružuju. Nakon završenog fakulteta možemo nastaviti napredovati i postati još bolji. Znat ćemo odgovore na razna životna pitanja.

Mi koji ćemo otici raditi bez završenog fakulteta, bit će nam teže u životu. Imat ćemo manje prilika za pronalazak posla jer će se prije zaposliti osoba koja je završila fakultet. Žalit ćemo za višim statusom. Imat ćemo manjak znanja i nižu plaću. Trebat ćemo žrtvovati vikende zbog posla. Manje ćemo vremena provoditi s našim bližnjima. S vremenom će neki poslovi naše tijelo učiniti pohabanim i donijeti razne bolove. Predbacivat ćemo sami sebi što nismo učili kada je bilo vrijeme. Bit ćemo ljubomorni na one koji su završili fakultet. Mi koji smo se opredijelili za učenje, na kraju ćemo dobiti diplomu. Trebat ćemo strpljenja za kupnju odjevnih predmeta vlastitim novcem. Ako na fakultetu upoznamo osobu koja nam se sviđa, mogla bi nas smesti u učenju i održivanju zadataka na vrijeme. Izaberemo li fakultet koji je jako udaljen od našega mesta stanovanja, trebat ćemo dosta vremena odvojiti na putovanje. Mnogo toga nam može odvlacići pažnju tijekom učenja, ali zbog toga se trebamo dobro organizirati da bismo stigli učiti i družiti se s prijateljima.

Na temelju napisanoga, smatramo da je bolje uspješno završiti odabrani fakultet, nego otici raditi teške i zahtjevne poslove. Dok smo djeca, trebamo učiti i truditi se najbolje što možemo. U budućnosti ćemo imati lakši i svojevoljno odabrani posao. Mi koji smo se u osnovnoj školi rugali djeci koja su bila marljiva i s odličnim uspjehom, u budućnosti bismo mogli radići posao u skladu sa svojim uspjehom.

Gabrijela, 8. a

Kad mali postanu veliki

Kako je to biti osmaš?

Sjećate li se vi svoje osnovne škole: prvog ulaska u učionicu, upoznavanja s prijateljima iz razreda, prve učiteljice, prve petice, ali i prve jedinice, prvog problema?

Prije točno sedam mjeseci i šest dana krenula sam u posljednji razred osnovne škole. Neki ljudi ovaj razred smatraju najtežim, neki pak najlakšim, no to nije važno. Važno je imati svoje mišljenje, svoje stavove i svoja razmatranja.

Ispričat će vam kako sam ga ja doživjela, zapravo još uvijek doživljavam i tako će biti sve do polovice šestog mjeseca. Iako do toga ima još puna dva mjeseca, to će proći toliko brzo da se, kako bi moja baka rekla, neću stići niti okrenuti. I ja joj potpuno vjerujem, ne zato što su bake uvijek u pravu, već zato što mi je proteklih sedam mjeseci osmog razreda, u doslovnom smislu ovih riječi, preletjelo pred nosom. Vjerujem da je to dobro jer, kako kažu, vrijeme leti kad je zabavno, stoga je suvišno da išta govorim jer je stvarno bilo zabavno. Neću sada idealizirati i govoriti da je bilo lagano jer i nije baš. Pored svih obaveza koje jedan običan učenik ima, osmaš ima i brigu o tome u koju će srednju školu. Meni to i ne predstavlja neki veliki problem jer nisam neodlučna po tom pitanju. Znam da nije ovako svim osmašima, ali što da vam kažem, mene prati sreća. Ulasku u srednju školu se radujem, no s druge strane pomalo sam tužna jer se rastajem od svojih starih prijatelja. Neće biti lako

napustiti ovu školu, mjesto na kojem je stvoreno toliko lijepih uspomena, mjesto na kojem sam po prvi puta upoznala svoje prave prijatelje, stoga će sljedeća dva mjeseca iskoristiti najbolje što mogu. Neće biti vremena za svađe i prepiske, vladat će igra i veselje sve dok nas srednja ne rastavi, iako se uistinu nadam da se to neće dogoditi te da će očuvati kontakt s meni dragim ljudima. Vidite, lijepo je biti osmaš, no ki sve ostalo, biti osmaš ima i svoje negativne strane. Kroz

osnovnu školu naučila sam puno toga, o ponašanju, znanosti, prirodi, različitim kulturama, no mislim da je ono najvrjednije što sam naučila bilo uživati u trenutku. Kada sam bila prvi razred, stalno sam razmišljala kada će više biti osmi, kada će napokon biti velika... Da je moja mama sačuvala novčić za svaki put kad bi čula: „Mama, kad ja budem velika, ja će...“, ona bi danas bila bogata. I gledajte sada, tu sam, evo me, velika sam. Sada govorim mami: „Mama, da sam barem još koji dan u vrtiću.“ Slijedeći ove situacije naučila sam iskoristiti trenutak, biti sretna i uživati u njemu. Mislim da bi se i vi trebali voditi ovime, da kad jednom ostarite ne kažete: „Što bih sve dao da mi je na jedan dan biti u osnovnoj.“

Lana, 8. c

Dodatan kriterij uz ocjene iz osnovne škole

Trebaju li se uvesti prijemni ispiti u sve srednje škole?

Afirmacijom će se potvrditi tezu, dokazati njezinu važnost i zašto bi bilo bolje uvesti prijemne, nego ih ne uvesti. Imena argumenata afirmacije glase: lakši odabir, objektivan pokazatelj i poticaj na kvalitetno učenje.

Kod argumenta „lakši odabir“ smatramo da bi prijemni ispit učenicima mogao pomoći u odluci koju srednju školu upisati. Mislimo da bi učeniku prijemni dao uvid u način rada škole, na koje se predmete fokusiraju, koji je njihov pristup tim predmetima, je li škola preteška za njih... Čest primjer učenika kojem bi uvođenje prijemnog pomoglo je učenik koji je jednako dobar u više različitih predmeta. Uzmimo za primjer da ima petice iz svega i prijavi se za prijemni u jezičnu i matematičku gimnaziju. Iz oba je predmeta imao zaključene petice, ali je onda prijemni u jezičnoj gimnaziji riješio puno bolje nego u matematičkoj. To će mu onda biti pokazatelj da je ipak bolji u jezicima i da treba otići u tu školu. To je nešto što ne bi mogao tako lako znati bez prijemnog.

Drugi je argument „objektivan pokazatelj“. Pod time mislimo da bi prijemni ispit bio objektivan pokazatelj učenikova znanja iz osnovne škole. Podaci pokazuju da danas oko 70 % učenika osnovne škole prolazili s odličnim uspjehom, što je apsolutno nerealno. Prijemni bi ispit riješio ovaj problem time što bi pokazao koja djeca imaju to „gradivo“ zapravo usvojeno, a koja su imala poklonjene ocjene.

Završni je argument afirmacije „poticaj na kvalitetno učenje“. Ovaj argument govori da će učenici ako znaju da ih na upisima čeka prijemni iz „gradiva“ naučenog u osnovnoj školi, tijekom osnovne škole kvalitetno učiti kako bi im bilo lakše postići dobar rezultat na prijemnom. Bili bi motivirani da tijekom osnovne škole kvalitetno uče, a ne samo „štrebaju“ za ispite pa to „gradivo“ odmah zaborave. Time što će učenici moći lakše odabrati srednju školu, upisi će

biti pravedni, „gradivo“ kvalitetno naučeno, a djeca će ostvariti svoj puni potencijal. Ostvarivanje punog potencijala svakog učenika ujedno je i naš kriterij za koji mislimo da je najveća vrijednost u ovoj raspravi.

Prvi negacijski argument je „stres“. U ovom argumentu mislimo da bi prijemni ispiti bili nepotreban dodatni stresor u već ionako izuzetno stresnoj situaciji. Lako je moguće da neki učenik koji je cijelu osnovnu radio i zaslužio svoje ocjene, ne funkcioniра dobro pod stresom i neće moći dobro riješiti prijemni, tj. neće moći upisati željenu školu.

Drugi negacijski argument je „gubitak samopouzdanja“. Ako neki učenik ne napiše dobro prijemni za školu u koju je po svojim ocjenama iz osnovne škole mogao upisati, to će mu uništiti sliku koju je dosad imao o sebi. Učenik će tada izgubiti samopouzdanje, što može na kraju dovesti do mentalnih problema. Time što djeci nismo prouzročili stres prijemnim ispitom i time što je njihovo samopouzdanje očuvano, doći ćemo do našeg kriterija koji glasi „očuvanje mentalnog zdravlja“, a za koji mislimo da je najveća vrijednost u ovoj raspravi.

Više je stvari dovelo do pobjede afirmacije. Iskustvo pojedinih srednjih škola koje su unazad par godina uvele prijemne ispite pokazuje da je došlo do pozitivnih posljedica o kojima govori afirmacija. Naravno da tu ima iznimki koje potvrđuju negacijske argumente, no ima ih neusporedivo manje nego onih kojima je uvođenje prijemnih ispita pomoglo. Zbog toga što su ostvarili svoj puni potencijal, učenici će biti sretni. Bit će sretni zbog toga što rade nešto najbolje što mogu i jer su do toga došli poštено. Zato što su sretni i njihovo će mentalno zdravlje i samopouzdanje biti nenarušeno.

Una, 8. a

Škola na daljinu je škola budućnosti

PANDEMIJA

Covid 19 brzo se širi. Dosta se učenika i profesora cijepilo, no i dalje zbumjeni školarci moraju nositi mase te se pokušati pridržavati mjera. Druženje u školi je minimalno, mlado se gotovo glatko lice nalazi ispod maske od 6 do 7 školskih sati na dan. Također, profesorima nije lako predavanja držati pod takvim teškim uvjetima. Dezinficiraju li se učionice? Možda je bolje ostati doma? Hoćemo li moći reći kroz desetak godina našoj djeci pod kakvim smo mi uvjetima išli u školu?

DJECA ISPRED RAČUNALA

Premlade oči provode previše vremena na mobitelima, a kad počne nastava na daljinu, satnica se poveća. Zračenje iscrpi te mlade glave, no i prevelika svjetlost može dovesti do oštećenja vida. Dobro je to što će se lakše snaći na internetu, no je li pravo rješenje sjediti više od 5 sati za računalom?

„PRAVE OCJENE“

„Papirići s ispisanim lekcijama iz povijesti bili su zalijepljeni na ekranu“, izgovorila je šokirana majka učenika 6. razreda. Djeca pokušavaju olakšati, jer zašto bi učili kad mogu samo pročitati. Ne uči se za ocjene, uči se za buduće znanje te lakši budući život.

„Ušla sam u sobu za vrijeme nastave i uhvatila sam kćerku na mobitelu tijekom video poziva iz kemije“, također je izjavila jedna od začuđenih majka. Prate li ta djeca uopće nastavu, pa znanje će im trebati. Ovakvo se ne uči! Što ta djeca uopće rade iza kamere? Je li su ispravne ocjene upisane u e-dnevnik?

NASTAVA IZ KREVETA

„Nije mi se dalo ustati iz kreveta!“ ljutito uzvratia Lana na tatino pitanje. Nalaze li se djeca na nastavi kada je za to vrijeme? Što rade iza tog malog ekrana? Spavaju? Šeću vani psa? Je li normalno da im je dosadilo gledanje u ekran i čitanje dugačkih zadataka koje su profesori poslali? Osnovna škola je obavezna

i novo znanje trebali bi naučiti, nije sve na prvu zanimljivo, no može se objasniti na zanimljivi način. Možda kroz neku zabavnu igru? Možda bi se tako potaknula veća pažnja i bolje upijanje znanja.

TKO SE KRIJE IZA RAČUNALA

„Čula sam došaptavanja sa strane“, začuđena profesorica biologije, „nisam mogla vjerovati, razumijem da djeca varaju, ali da roditelji u takvom smislu pomažu, to me šokiralo“. Vjerujem da roditelji žele olakšati djeci, no ovo nije rješenje. Oni su svoju školu završili, ne trebaju ponovo. Također, mogu pomoći svojoj djeci kako bi ih naučili ili im pojasnili gradivo. U školi se ne uči za ocjenu. Znanje je potrebno svima, ne možemo zaboraviti i samostalnost. Samostalnost je bitna, ovako se uči djecu da će im teške stvari drugi raditi, što naravno nije ispravno.

Sve teme imaju svoje pozitivne i negativne strane, tako i ova.

Eva, 7. c

Izražavanje stila ili poticanje razlika?

Opravdano je uvesti obavezno nošenje školskih uniformi u škole

Kao glavni afirmacijski kriterij kojim smo se vodili tijekom argumentiranja postavljene teze, odabrali smo kvalitetno djetinjstvo i školovanje te to smatramo najvećom vrijednošću ove rasprave.

Naš prvi afirmacijski argument je smanjenje vršnjačkog nasilja. Smatramo kako ćemo uvelike smanjiti vršnjačko nasilje u školama na osnovu finansijskog statusa, stila ili čega drugoga jer će svi nositi definiranu, istu odjeću. To će biti propisano u Kućnom redu škole.

Prepostavlja se kako je od ukupnog nasilja među vršnjacima, 26 % upravo ono na temelju oblačenja. Nasilje kod djece, a pogotovo adolescenata ostavlja duboke tragove i utječe na njihovu budućnost, stoga

se nasilje treba smanjiti na najmanju moguću mjeru. To bi se postiglo upravo uvođenjem školskih uniformi u škole. Također, smatramo da će na taj način doći do izražaja osobnost djeteta, a ne djetetova odjeća. Uvođenjem uniformi dajemo i priliku profesorima da budu objektivniji prema učenicima.

Naš drugi afirmacijski argument zove se ekološka osviještenost mladih, što smatramo veoma važnim za razvoj mladih u sigurne i korisne članove zajednice, a što je važno za budućnost ovoga svijeta. Školske uniforme, ako su u dobrom i očuvanom stanju, nakon završetka školovanja u toj određenoj školi mogu koristiti sljedeće, mlađe generacije učenika. Time bi se uštedjelo na materijalima od kojih se izrađuje odjeća i na energiji te, što je još više važno, štedjeli bismo vodu koja je potrebna za proizvodnju. Voda je naš najvažniji prirodni resurs.

Procjenjuje se da je 70 % azijskih rijeka i jezera onečišćeno s 2,5 milijarde galona otpadne vode iz ukupne tekstilne industrije kontinenata. To je preveliki postotak. Situaciju još dodatno pogoršava nagli porast onečišćenosti u zadnjih 20 godina. Za proizvodnju jednih traperica potrebna je jedna litra pesticida, 25 litara nafte i otprilike 10 litara vode. Očito je koliko je proizvodnja odjeće štetna za okoliš. Potražnja traperica i slične svakodnevne odjeće u posljednjih 20 godina porasla je čak 20 puta, što povezujemo i s povećanjem broja stanovnika na svijetu (novorođene djece).

U Hrvatskoj trenutno školu pohađa 463 888 učenika. Prosječan učenik godišnje za novu školsku godinu kupi 3 nove majice i jedne hlače, što je ukupno 75 litara nafte po učeniku. Uz to što koristi za očuvanje okoliša, nasljeđivanje i darivanje svojih uniformi sljedećim generacijama učenika daje djeci osjećaj da su učinili nešto dobro te se zbog toga osjećaju bolje i sigurnije, što je i uloga škole kao odgojno-obrazovne ustanove. Također, budi i svijest u mladima o ekološkom problemu, što je veoma bitno za budućnost nas i našega planeta.

Prvi negacijski argument je da uniforme štete dječoj

individualnosti. Škola bi trebala biti mjesto gdje se individualnost i različitost svakog pojedinca hvali i slavi, a uniformama ćemo djeci dati upravo suprotnu poruku. Možda će misliti kako svi trebaju biti jednak i kako se moraju uklapati u društvo bez iznimaka i kasnije u životu biti nesigurni u situacijama kada će trebati izraziti svoju osobnost.

Djeca će teže naći prijatelje u školi jer neće prepoznati odmah neku sličnost koju bi inače prepoznala u drugoj odjeći (npr. majice sa slikom omiljenog bend-a, majice s dobrotvornih akcija ili nogometnih klubova...).

Drugi negacijski argument je upitnost koristi uniformi. Ovim argumentom tvrdimo kako uniforme neće ništa promijeniti po pitanju prvog argumenta. Djeca i dalje mogu biti zlostavlјana zbog brojnih drugih razloga, npr. rase, ocjena... Uvođenjem uniformi zlostavljači će samo morati biti malo kreativniji po tom pitanju, čime zapravo činimo suprotno od onoga što uniformama želimo postići jer dajemo zlostavljačima nove ideje. Na taj će način izvan škole biti još aktivniji, što nije u interesu škole kao odgojno-obrazovne ustanove.

Kada još nadodamo da se nametanje uniformi protivi demokratskim načelima prema kojima svatko ima pravo izraziti svoju osobnost na način koji želi dokle god ne remeti tuđu slobodu, što uniforme zasigurno ne čine, jasno je kako uniforme donose samo štetu.

Zaključak je kako bi uniforme trebalo uvesti zbog navedenih razloga. Smatramo nehumanim i bezobzirnim tvrditi kako je izražavanje svog stila važnije od smanjenja vršnjačkog nasilja i pomaganja obiteljima sa slabijom finansijskom situacijom. Ne podržavam, ali definitivno razumijem njihov stav i zašto stoje iza njega.

Dora, 8. a

Učimo kuhati, glaćati, šivati...

Treba li uvesti domaćinstvo u školu?

Domaćinstvo je važna karika u čovjekovom životu. Svaki bi čovjek trebao znati brinuti o samom sebi, kao i za svoje kućanstvo. Od malih nogu bi se trebalo učiti o domaćinstvu, no pogotovo bi bilo korisno da se uvede u škole. Neki djeci nema tko naučiti tomu pa bi bilo idealno da se uvede u škole kako bi djeca naučila kuhati, glaćati, čistiti, šivati...

Svako će dijete morati postati odraslo i njihovi roditelji neće uvijek biti tu pa će se morati brinuti sami za sebe, imati svoj stan ili kuću i to će trebati održavati. Ono što se uči na domaćinstvu u školi pripremalo bi djecu za stvarni život. Većina roditelja ni ne obraća pažnju na to da im djeca postanu samostalnija, nego tetoše svoju djecu do njihove punoljetnosti kada nastaje problem i pitaju se: „A kako će moje dijete sve samo?“

Škola bi trebala biti ustanova u kojoj se stječe osnovno znanje, a stjecanje znanja o domaćinstvu posao je roditelja. Škola priprema za nastavak obrazovanja i poslovnu karijeru. Pitanje je koliko su učenici zreli u osnovnoj školi učiti o domaćinstvu te imaju li sigurno okruženje za to? Učenici u osnovnoj školi imaju već dovoljno obveza te bi im domaćinstvo bila samo još jedna u nizu obveza.

Djeca bi trebala imati osnove urednosti i samoodržavanja, no o tome bi ih trebali podučavati roditelji od malih nogu, biti im uzori i pripremati ih za budući samostalni život. Ako se uvede kao predmet u školu, tada bi to trebao biti izborni predmet u kojem neće postojati ocjene ili izvannastavna aktivnost jer bit domaćinstva nije koliko dobro netko nešto čini, već da se zna brinuti sam za sebe.

Laura, 8. c

Događaji

Večer matematike u 3. c

Učenici 3. c razreda u prosincu 2021. orientacijski su se kretali prirodom i rješavali matematičke zadatke. Kako im je bilo, poslušajte razmišljanja jedne djevojčice, Laure Ferare:

„Moja baka veli da se u njeno vrijeme govorilo: ‘Matematika, žalosna ti majka.’ Nazvat ću baku i reći joj da to stvarno danas nije istina. Danas nam je matematika bila baš zanimljiva. Zadatke smo dobivali i rješavali vani. Čitali smo ih pomoću QR čitača, a rješavali na papir. Ponovili smo gradivo prirode i društva, a i orientaciju. Najljepše mi je bilo kad sam na kraju dobila pet.“

učenici 3. c

Događaji

Betlehemsko svjetlo

Svetlo mira upaljeno je u štalici Isusovog rođenja u Betlehemu. Skauti su ga ove godine donijeli na misu u Salzburg. Iako ove godine nismo mogli uživo sudjelovati na misi zbog pandemije koronavirusa, uspjeli smo kroz vrijedne ruke naših prijatelja skauta iz Austrije, Slovenije preko nekoliko granica prenijeti u Hrvatsku. Hrvatski skauti donijeli su ga u Zagrebačku katedralu, a Odred izviđača Nikole Bolonića Đebe Svjetlo je donio nama u Osnovnu školu Trnsko.

Upalimo Betlehemsko svjetlo u srcima sviju bližnjih. Darujmo Svjetlo svim ljudima neka ga šire porukom mira, nade i ljubavi. Pazimo ovo malo Svjetlo da se ne ugasi jer i dok posljednja svijećica gori, možemo upaliti sve koje su se ugasile.

Odred izviđača N. B. Đebe

Događaji

Božić kuca na vrata škole

Možda nismo mogli organizirati božićnu priredbu u prosincu 2021., ali je školom vladala blagdanska, božićna atmosfera. Učenici su sudjelovali u različitim aktivnostima, radijska skupina puštala je božićne pjesme putem razglosa, pjevalo se po cijeloj školi... Pogledajte kako je to izgledalo učitavanjem QR koda, a učenici 4. c razreda pripremili su [virtualnu izložbu](#). Ništa ne može pokvariti Božić!

Franka, 7. a

Događaji

Dan crvenih haljina

Projekti

Godina čitanja u 2. c

Učenici 2. c sudjelovali su u eTwinning projektu Razmjena digitalnih straničnika. Obradili su knjigu „Božićna priča“, a zatim na osnovu nje izradili 24 straničnika za učenike Osnovne škole 22. lipnja, u Sisku.

učenici 2. c

Događaji

Svjetski poštanski dan

Prvog petka u veljači (4. veljače) provodi se akcija pod nazivom Dan crvenih haljina. Cilj ove akcije je podizanje svijesti javnosti o moždanom udaru u žena i skretanje pažnje na posljedice zanemarivanja simptoma. Moždani udar kao jedna od kardiovaskularnih bolesti ugrožava zdravlje i kvalitetu života, stoga posjet liječniku ne treba odgađati. Učitelji i učenici naše škole crvenom su bojom podržali ovu akciju te ukazali na važnost pravodobnog prepoznavanja znakova moždanog udara i držanja pod nadzorom čimbenika rizika.

Magdalena, 7. a

Učenici 6. a, 8. a i 8. c razreda obilježili su Svjetski poštanski dan 9. listopada 2021. različitim aktivnostima povezanim s djelima za cjelovito čitanje. Aktivnosti su uobičajene u list *Mali sjaj*.

Dan Europe

Nakon tri godine pauze zbog svima nam poznatih razloga, konačno smo se 9. svibnja 2022. imali prilike skupiti na svečanosti u školi i pred punim gledalištem proslaviti priredbom na stranim jezicima Dan Europe. Napetost i iščekivanje bili su veliki jer je mnogim izvođačima ovo bio prvi nastup pred publikom. Kroz priredbu su nas vodili Mara (7. d) i Damjan (7. b), a publika je imala prilike vidjeti što su učenici u pratnji učitelja stranih jezika radili zadnje dvije i pol godine u potpuno novim uvjetima rada. Bilo je tu svega – od glume, robova, CLIL-a i Erasmusa te raznih projekata do glazbe, pjesmica i recitacija na njemačkom, engleskom i češkom jeziku. Ne možemo vam pokazati sve, no možete vidjeti barem djelić atmosfere na fotografijama.

Magdalena, 7. a

Im Netz von Brieffreundschaften

Učeći njemački jezik i informirajući se o zemljama njemačkog govornog područja, učenici OŠ Trnsko stupili su u kontakt dopisujući se s učenicima koji uče njemački jezik u Poljskoj.

i maštovito prikazati naše radove.

Uz ove navedene aktivnosti učiteljica nas je uključila u projekt "Im Netz von Brieffreundschaften" koji je trajao do kraja svibnja. Zadatak je bio dopisivati se s učenicima koji uče njemački jezik u Poljskoj. Svatko je imao svog prijatelja kojem je pisao pismo na određenu temu. Željno smo svaki mjesec očekivali pisma naših prijatelja iz daljine. Puno smo toga saznali o njima, a i oni o nama.

Iva i Lorena, 5. d

Hallo Iwo!!!
Wie geht's? Mir geht's gut!
Magst du schule?
Ich gehe in die 5. Klasse!
Welche Klasse gehst du?
Meine Lieblingsfach ist Geografie! Wie Findest du Geografie? Wie viele Stunden hast du? Ich habe 6!
Welches Fach magst du nicht? Ich mag Geschicht nicht.
Viele Grüße, Galina =

Hallo Jula!
Danke für deinen Brief. Ich möchte dir ein Foto des Bereichs mit der Hand zeigen.
Ich lese gern. Ich habe keine Tiere.
Mein Lieblingsfach ist Mathe und meine Mutter heißt Maria. Meine Mutter ist blond.
Ich habe Schwestern ja.
Womit du in Kontakt?
Wie du bist du?
Viele Grüße,
Lorena

Hallo!
Wie gehts? Mir geht es gut.
Meine Mutter, Ivana ist Psychologin. Mein Vater, Peter ist Arzt. Ich habe auch einen Bruder, Jakov, er spielt Badminton.
Ich gehe in Schule Trnovo in die 5. Klasse, meine Lieblingsfach sind Natur und Kunst. Was sind deine Lieblingsfach? In welcher Klasse bist du?
Tena.

Na satima njemačkog jezika radimo razne projekte koje prezentiramo našim prijateljima u razredu, a nakon toga ih postavimo na pano kod učionice broj 10 na katu. Redovito pozivamo sve naše petaše da pogledaju naše radove, pročitaju naše čestitke ili da se informiraju o zemljama njemačkog govornog područja, a i saznaju neku zanimljivost o određenoj zemlji. Uz sadržaj, uvijek se potrudimo vizualno, uredno

PASCH

Škole – partneri budućnosti

OŠ Trnsko jedna je od osam škola u Republici Hrvatskoj koje su uključene u međunarodnu inicijativu PASCH, a zbog koje će surađivati s Njemačkom.

Ministarstvo vanjskih poslova Savezne Republike Njemačke u veljači 2008. godine započelo je inicijativu „Škole: partneri budućnosti“ koristeći za nju kraticu PASCH. Inicijativu PASCH koordiniraju njemačko Ministarstvo vanjskih poslova, Centralni ured za školstvo u inozemstvu, Njemačka služba za akademsku razmjenu, Služba za pedagošku razmjenu Stalne skupštine njemačkih pokrajinskih ministarstava kulture i Goethe-Institut.

„Škole: partneri budućnosti“ ima četiri ideje vodilje:

- obrazovanjem otvoriti perspektive
- širiti horizonte poticanjem višejezičnosti
- omogućiti pristup jeziku i obrazovanju
- kao međunarodna zajednica za učenje jezika zajednički se baviti problemima budućnosti.

Inicijativa PASCH obuhvaća mrežu od 2000 škola koje su posebno povezane s Njemačkom. Goethe-Institut brine se o otprilike 600 takvih škola u više od 100 država. OŠ Trnsko je osma hrvatska škola primljena u ovu međunarodnu inicijativu.

Učenici i učitelji pristupanjem inicijativi PASCH dobivaju:

- mogućnost umrežavanja i suradnje s ostalim školama unutar inicijative
- pristup stipendijama i razmjenama učenika
- mogućnost polaganja međunarodnih ispita
- dodatnu opremu, materijale i metodička pomagala u nastavi njemačkog jezika
- metodičku i materijalnu podršku Goethe-In-

stituta

- dodatne edukacije učitelja.

Ravnatelj Josip Petrović je na službenom sastanku s predstavnicama Goethe-Instituta u Hrvatskoj potpisao 19. svibnja 2022. ugovor kojim OŠ Trnsko postaje dio inicijative, a početkom nove školske godine održat će se i službena svečanost kojom ćemo i službeno pred predstvincima Veleposlanstva Savezne Republike Njemačke, Goethe-Instituta, MZO-a, AZOO-a te Grada Zagreba biti primljeni u ovo ekskluzivno međunarodno društvo škola. Koordinatorica PASCH inicijative za OŠ Trnsko bit će Ines Gašpert Junek, prof. njemačkog i engleskog jezika. Veselimo se novim mogućnostima i izazovima!

Ines Gašpert Junek

Događaji

Martinstag

Dana 11. studenog 2021. tradicionalno se održala povorka u čast sv. Martinu za sve učenike njemačkog jezika. Učenici 5. a i 5. b razreda (Šimun Tomашинек, Noa Pinter Opačić, Marta Zečević, Petra Zečević, Lucija Matić, Mia Kipčić, Stella Drmić Banović, Mirta Ćutić, Vita Strgar, Marko Jurić, Marija Tadić, Marul Lupi i Antea Vladušić) odigrali su igroku „Martin ist ein guter Mann“ te su na zanimljiv način pokazali svojim glumačkim umijećem tko je bio sv. Martin. Uz glazbu na klarinetu, učenica Lucija Matić (5. a) potaknula je sve prisutne na pjevanje pjesme „Ich gehe mit meiner Laterne“ koja je i ponosno predvodila povorku. Svi smo upalili lučice koje su ovoj večeri dalo posebno svjetlo te krenuli u povorku pjevajući pjesmu. Na povratku smo se počastili keksima i čajem.

Dora, 8. a

Projekti

„Remote Schools“ – Europa u Trnskom i Trnsko u Europi, no ovog puta na daljinu

OŠ Trnsko u projektu surađuje sa školama iz Hrvatske, Bugarske, Rumunjske, Grčke, Albanije, Turske, Kosova i Sjeverne Makedonije, a čiji je cilj povezivanje teorije i prakse vezane uz poučavanje na daljinu te međusobno osnaživanje i povezivanje učitelja njemačkog jezika iz regije.

Prije točno godinu dana, na poziv Goethe Instituta Hrvatska, učiteljice njemačkog jezika naše škole (Nikolina Reder, Sanja Pranić i Ines Gašpert Junek) uključile su se u projekt Goethe Instituta pod nazivom „Remote Schools“, kojeg je vodila bugarska podružnica Goethe Instituta. Time je OŠ Trnsko postala jedna od tri pozvane hrvatske škole koja je sudjelovala u projektu zajedno sa školama iz Bugarske, Rumunjske, Grčke, Albanije, Turske, Kosova i Sjeverne Makedonije.

Cilj ovog pilot projekta je povezivanje teorije i prakse vezane uz poučavanje na daljinu te međusobno osnaživanje i povezivanje učitelja njemačkog jezika iz regije. Projekt je trajao od travnja do studenog 2021. godine, a obuhvaća četiri modula od kojih se svaki sastoji od tri 90-minutne radionice. Projekt je završio

cjelodnevnom digitalnom međunarodnom konferencijom.

Uz osvježivanje znanja, nove ideje i besplatne licence za neke od digitalnih alata koje koristimo u nastavi, prošli tjedan nas je iznenadio paket koji je stigao kao zahvala za sudjelovanje ravno iz Bugarske.

Zahvaljujemo Goethe Institutu na pozivu i veselimo se novim prilikama i izazovima!

aktiv njemačkog jezika

Događaji Svjetski tjedan svemira

Od 4. do 10. listopada 2021. učenice 2. c razreda obilježile su Svjetski tjedan svemira, čija je tema „Žene u svemiru“. U sklopu projekta ŽSTEM razgovarale su o ženama, ženskim pravima te uspješnosti žena u različitim zanimanjima. Učenice su pomoću VR naočala iskusile kako izgleda polijetanje astronauta u svemir. Dok su čekale na red za svemir, učenice su se bavile pikselima, a po završetku rada doobile su još jedan ženski lik, važan svim ljubiteljima fantastike, Hermionu Granger. Nakon „polijetanja“ u svemir nacrtale su astronautice.

učenice 2. c

Korizma

Let dobrote

Korizmena akcija Let dobrote odvijala se u našoj školi u razdoblju od 28. ožujka do 13. travnja 2022. Akcijom smo željeli osvijestiti našu usmjerenost jednih na druge te zajedništvo u kojem suosjećanje s drugima uključuje i konkretno pomaganje.

Akciju smo proveli u etapama. Prva etapa bila je izrada leptira u origami tehniци (svaki učenik i djelatnik naša škole) kojima smo ukrasili našu školu.

Druga etapa bila je organizacija antikvarijata, tj. prodajne izložbe knjiga. Antikvarijat je uključivao darivanje knjiga (učenika i djelatnika) te njihova prodaja na prodajnoj izložbi. Prikupljena sredstva od prodaje namijenjena su za potrebe učenika naše škole.

Treća etapa bila je prikupljanje hrane za pučku kuhinju pri samostanu Sestara milosrdnica (Frankopanska, Zagreb).

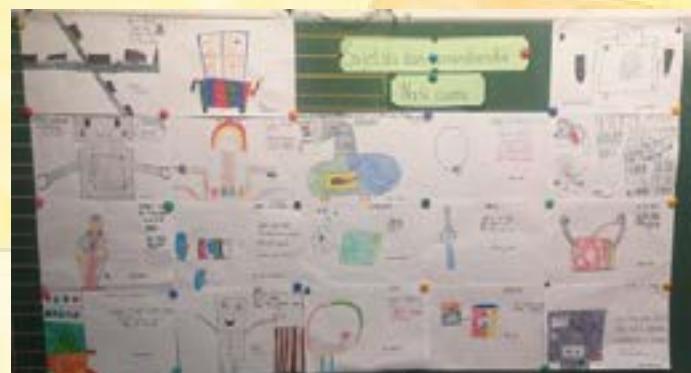
Vrhunac i završetak akcije dogodio se 12. travnja kada je održan proljetni uskršnji koncert naših učenika. Bilo je prekrasno na taj način podijeliti radoš i dobrotu te iznova prepoznati jedni druge. Zahvaljujemo svima koji su sudjelovali u ovom našem Letu dobrote te ga učinili bogatijim, šarenijim i veselijim. Dokazali smo da dobrota raste i buja poput kvasca. Potrebno je samo odvažiti se i napraviti prvi korak...

Ana Kršinić Dobovičnik

Događaji

Svjetski dan znanosti

Što je znanost? Čemu znanost služi? Ima li više znanstvenika ili znanstvenica? Što je Nobelova nagrada? Tko je Nikola Tesla? Čemu služi kemija? Odgovore na ta, ali i tome slična pitanja tražili su učenici i učenice 2. c razreda sa svojim učiteljicama 10. studenog 2021. Osim što su proučavali Alberta Einsteina i Marie Curie, na jedan su dan i sami postali znanstvenici!

Učenici 3. c razreda u boravku su stvarali svoje rabe iz mašte.

Djevojčice su izradile Robotku. Robotka pomaže u kućanskim poslovima sadi cvijeće, brine se za djecu, piše zodoču (l), glača, kuha... i obavlja ostale kućne čarolije.

Djevojčice su izradile Robotku. Robotka pomaže u kućanskim poslovima: sudi cvijeće, brine se za djecu, piše zadatači (!), glača, kuha... i obavlja ostale kućne čarolije.

Dječaci su izradili kuću koja je zapravo podrum, ali je ipak kuća s puno stepenica.

U ponudi imamo i KAMPER koji izgleda kao čudovište. Vozí 200 na sat i možeš s njim gdje god poželiš!

Za policije imamo u ponudi robota koji štiti od lopova. Ima alarm, zaštitnu bravu, komoru i senzore. Lopovi, čuvajte se!

Za ljudе u potrebi imamo i uređaj koji svake dvije minute izbacuje novac tako što ga ispucava iz svog topa.

Događaji

Maškare

Dana 1. ožujka 2022. u našoj školi obilježili smo Pokladni dan. Poklade, maškare, mesopust, poklad, bušari, šafingari, fašnik, pust, karneval... u to vrijeme svatko ima priliku postati netko drugi, nešto drugo – superjunak, astronaut, možda jagoda ili perilica rublja. Maske, kostimi, pjesma, ples, krafne, smijeh i veselje prve su asocijacije kada netko spomene maškare. Povorka učenika od 1. do 4. razreda prošla je po Trnskom, a učenika od 5. do 8. razreda po hodnicima naše škole. Učenici 2. d razreda oduševili su nas izrađenim maskama.

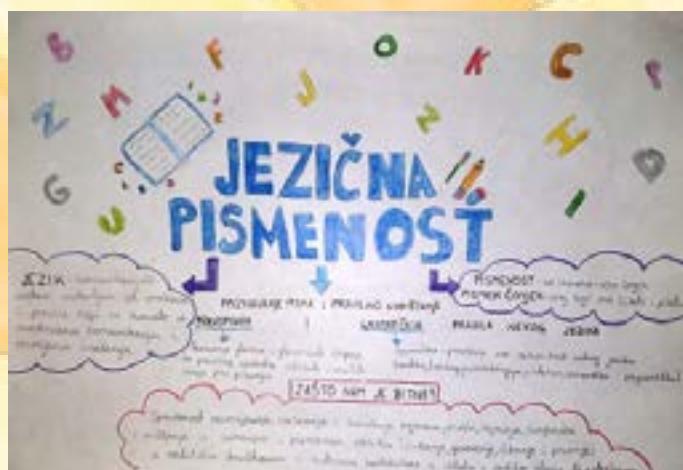
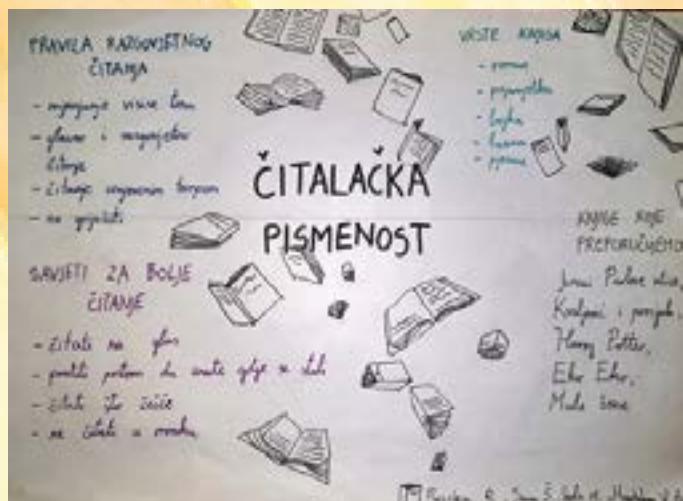

Fran, 7. a

učenici 2. c i 3. c

Događaji

Međunarodni dan pismenosti

Učenici 7. a razreda obilježili su Međunarodni dan pismenosti 8. rujna 2021. raspravljavajući što je pismenost, koliko je važna te u čemu sve možemo biti pismeni. Na kraju su u grupnom radu istražili različite vrste pismenosti, izradili plakate i predstavili ostatku razreda.

Magdalena, 7. a

Događaji

Međunarodni dan kazališta za djecu i mlade

U pondjeljak 21. ožujka 2022. godine, nakon mnogo vremena, na pozornici u našoj školi održali smo priredbu kojom smo proslavili Svjetski dan lutkarstva i Svjetski dan poezije te Međunarodni dan kazališta za djecu i mlade koji se obilježava 20. ožujka.

Lutkarska skupina 4. a razreda odigrala je lutkarsku predstavu „Igre sa zmajevima“ prema igrokazima Jadranke Čunčić-Bandov.

Učenica 7. d razreda Mara Jakić govorila je o poeziji i recitirala pjesmu učiteljice Božice Ditrih „Neću“.

Učenici 4. a razreda su uz pratnju učiteljice Silvije Ferare na klaviru otpjevali pjesmu „Do, re, mi“ iz muzikla „Moje pjesme, moji snovi“.

Na kraju je zbor uz pratnju gitare otpjevao pjesmu „Rewrite the stars“ iz muzikla „Madioničar“.

Priredbu su s učenicima uvježbale učiteljice Dorotea Buntak, Marina Fistonić i Silvija Ferara.

Mara, 7. d

Kazalište

Snjeguljica i sedam patuljaka

Učenici prvih razreda išli su u Kazalište Trešnja 22. ožujka 2022. godine. Gledali su predstavu „Snjeguljica i sedam patuljaka“ koju je režirala Ivana Čoh, a glumci su vjerno oživjeli dobro poznate likove. Učenici su bili jako uzbudjeni, a posebno su im se svidjeli simpatični patuljci i poruka predstave: „Dobro se dobrim vraća, a zlo zlim.“

Magdalena, 7. a

Biologija

Posjet Zoološkom vrtu grada Zagreba

Učenici koji pohađaju dodatnu nastavu biologije i ove su godine posjetili Zoološki vrt grada Zagreba. Bila je to nagrada za cjelogodišnji trud i upornost tijekom pripreme za natjecanje.

Posjet je bio vrlo zabavan. Saznali smo mnogo činjenica o životinjama, njihovoj prehrani i staništima na kojima žive. Proučavali smo ponašanje životinja i prepoznavali prilagodbe na stanište. Prošlogodišnju [mapu fotografija](#) nadopunili smo novim fotografijama i zanimljivostima.

Nadamo se da će nam se iduće godine pridružiti još bioznačalaca, obećajemo da će biti zabavno i korisno.

Karlo, 7. c

Događaji

Moj svijet bez slova

Ne bih mogla zamisliti svoj život bez rođendanskih čestitki, maštovitih pjesama, priča, poruka, knjiga i govora. Jako volim pričati i ne želim izgubiti svoj dar govora. Jednostavno ne želim ići na spavanje ako roditeljima i sestri poželim laku noć.

Svijet je čarobno mjesto. Ljudima je darovan govor. Što mislite, kako bi svijet izgledao bez slova, riječi i rečenica? Na sreću, pogriješili ste ukoliko mislite da bez slova ne bi bilo ničega. Oko nas bi i dalje postojala priroda. Mirisi trave i cvijeća krasili bi zeleni krajolik u proljeće. Ljeti bi sunce zagrijalo travu, a u jesen bi kiša oprala našu zelenu livadu. Zimi bi snijeg zabijelio naše brdo. Ipak, slova i riječi nisu samo govor. Slova i riječi su svijet oko nas! Oni su knjige, poruke, članci, novine i još jako puno toga. A, znate li uopće koliko je važno čitati knjige? Svi bi ljudi svakodnevno trebali čitati barem petnaest minuta. Ali, to nije toliko jednostavno. Potrebno je čitati naglas. Čitanje naglas posebno bi trebala vježbati djeca. Djeca čitanjem naglas obogaćuju svoj rječnik, uče, bolje pamte, govore smislenije rečenice i uče se izražavati. Upravo čitanjem naglas naši roditelji, bake, djedovi, profesori imaju složen i smislen rječnik. Jedna od zanimljivosti vezana uz čitanje je da vas čitanje čini boljom osobom. Mislim da svi mi volimo čitati, iako kažemo i tvrdimo da ne volimo. Kako je to moguće? Recimo da svirate gitaru. Ako postoji neki članak o gitarama, vjerojatno ćete ga pročitati i bit će vam za-

nimljiv. To je dokaz da svi mi volimo čitati, samo što volimo različito.

Danas, trećeg veljače obilježavamo Svjetski dan čitanja naglas. Ako ne čitate puno, uhvatite neku knjigu u ruku i odlutajte u drugi svijet. Ali, jedno zapamtite: čitajte naglas!

Lorena, 5. d

Događaji

Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje

NEK' SVUD LJUBAV SJA,

NEK' SVUD LJUBAV SJA...

17. studenog 2021. odzvanjalo je školom na kraju priredbe povodom 30 godina sjećanja na žrtvu Vukovara. Učenicima 3. b razreda u pomoć su pristigli Juraj, Petra i Anamarija iz 7. b te Matej iz 6. c kako bi osmašima uprizorili scene iz Vukovara prije i za vrijeme rata.

Učenici u izvedbi predstave o vukovarskim ratnim scenama

Nakon ravnateljevog govora krenula je pjesma koju

je učiteljica glazbene kulture notama pratila na glasoviru. Na pozornici se moglo vidjeti kako su se djeca Vukovara bezbrižno i zajedno igrala usprkos svojim različitostima. Uvažavali su jedni druge i poštivali

se. Zvuk sirene prekinuo je igru! Djeca su u strahu pobegla u podrume. Slušali smo posljednji izvještaj Siniše Glavaševića te njegovu „Priču o gradu“. Odjeknuli su topovi i zvukovi rata. Po završetku scene o ratu izmjenjivale su se poruke mira, nade i ljubavi. Na kraju su svi ustali i zajedno zapjevali pjesmu „Nek' svud ljubav sja“. U zraku se osjećalo svečano raspoloženje.

Po završetku priredbe ravnatelj je s osmašima zapalio lampaše za sve žrtve Vukovara. Uz lampase je ponosno stajao i vodotoranj, simbol Vukovara, koji je izradila učiteljica likovne kulture sa svojom likovnom skupinom.

Lana, 8. a

Terenska nastava u Vukovaru

Pod okriljem noći, dok je Zagreb još bio u dubokom snu, mi osmaši kretali smo na terensku nastavu u grad Vukovar. Unatoč tomu što smo krenuli u tako rani sat, četverosatna vožnja bila je sve samo ne tiha i dosadna; uz puno šale i pjevanja stigli smo na naše odredište za tili čas.

Nakon doručka prva stvar na našem rasporedu bilo je predavanje o Domovinskom ratu kako bismo kasnije mogli bolje razumjeti značaj svih lokacija koje ćemo obići. O oružju i taktikama korištenima u bitci za Vukovar podučio nas je pukovnik koji nas je proveo kroz muzejski dio vojarne.

Tada je došlo vrijeme da posjetimo neke od lokacija o kojima su nam pričali u vojarni. Putem do Spomen doma hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti prošli smo pokraj mnogima, pogotovo starijima, poznate tvornice Borovo i Kukuruznog puta. Destinacija koja je uslijedila nakon Spomen doma vjerojatno je bila najpotresnija na cijelom izletu, bio je to Spomen dom Ovčara i masovna grobnica na Ovčari. Zadnje mjesto koje smo posjetili prije pauze za ručak bilo je ogromno Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata.

U tom prijepodnevnu naučili smo neizmjerno puno i bili dirnuti svime što smo vidjeli tako da nam je pauza za ručak definitivno bila prijeko potrebna. U drugoj polovici dana posjetili smo treću najdužu crkvu u Hrvatskoj, župu sv. Filipa i Jakova, te izrazito moderan, dobro uređen, zanimljiv i poučan Muzej vučedolske kulture. Zadnja postaja bio je Gradska muzej Vukovar u kojem smo svi uživali, što nije čudo jer je upravo taj muzej prije par godina izabran za najljepši i najbolji muzej u Europi.

Na kraju smo tijekom slobodnog vremena podijelili dojmove o današnjem danu dok smo šetali centrom grada. Povratak u Zagreb prošao je jednako brzo kao i put do Vukovara. Kada smo se vratili u kasni večernji sat, svi smo od reda bili iscrpljeni, ali i puni dojmova i novih znanja.

KULTURNO UZDIZANJE

Poznati umjetnici

Skitnica na pozornici

Charles Spencer Chaplin, poznatiji kao Charlie Chaplin, engleski je glumac i zvijezda nijemog filma. Osim što je bio glumac, u svojim filmovima nastupio je kao redatelj, scenarist, skladatelj glazbe i producent. Rođen je 16. travnja 1889. godine u Londonu, Engleska, te je umro 25. prosinca 1977. godine u Veveyu, Švicarska. Dobitnik je brojnih nagrada od kojih su i Oscar za životno djelo i Oscar za najbolju originalnu muziku.

Charlijevi roditelji bili su zabavljaci u varijeteu. Živio je sa svojom majkom, glumicom Lily Harvey (Hannah Harriet Hall) sve dok nije doživjela živčani slom i završila u umobolnici. Zatim je kratko živio sa svojim ocem koji je bio alkoholičar. Charlijev otac umro je kad je Charlieju bilo dvanaest godina.

Charlijeva majka upala je u krizu kada je nastupala u The Chanteenu, vojnem kazalištu. U kazalište su obično zalazili pijanci i vojnici. To je bilo najgore mjesto za nastup. Bila je teško ozlijedena nakon što su na nju bacali razne predmete te je protjerana s pozornice. Petogodišnji Charlie izašao je na pozornicu i počeo pjevati tada poznatu pjesmu „Jack Jones“. Majka mu je opet završila u umobolnici, a on u sirotištu te je polazio londonsku školu za siromašne.

Chaplinovi prvi filmovi snimljeni su u produkciji Keystone Studiosa, gdje je i kreirao svoj lik skitnice.

Lik Skitnice nosio je uski kaput, široke hlače, velike cipele, štap i polucilindar. Skitnica se prvi puta pojavio u filmu „Kit Auto Races at Venice“. Chaplinov najpoznatiji crno-bijeli nijemi film je „Skitnica“. Uspio je nasmijati publiku samo svojom glumom. Njegov prvi zvučni film je „Veliki Diktator“. Sniman je i objavljen u Sjedinjenim Američkim Državama. Njegova dva posljednja filma su „Kralj u New Yorku“ i „Grofica iz Hong Konga“. Napravio je scenarij za svoju najmlađu kćer Victoriju, a film je nazvan „The Freak Victoria“ i u njemu je trebala glumiti anđela. Snimanje filma je otkazano kada se Victoria udala.

Paola, 7. a

Poznati umjetnici

Čarobnjak za stripove

Svijet super junaka kakav danas gledamo u filmovima i čitamo u stripovima ne bi bio isti bez ideja i maštete Stana Leeja. Marvelova ekipa možda ne bi bila toliko velika, a likovi ne bi bili toliko živopisni. Djeca i odrasli sa svih strana svijeta obožavaju njegove likove i njihove avanture. U tim se pričama uvijek odvija borba dobra i zla. Iz nje možemo izvući pouke iako se u stvarnosti takve fantazije ne mogu dogoditi.

VOLIO JE PISATI OD DJETINJSTVA

Black Panther, Hulk, Iron Man i Black Widow samo su neki od likova na čijem je osmišljavanju radio Stan Lee, pisac, urednik, izdavač i producent.

Njegovo puno ime je Stanley Martin Lieber. Rođen je 28. prosinca 1922. godine na Manhattanu u New Yorku, u stanu svojih roditelja, židova useljenika iz Rumunjske. Bili su siromašni i selili su se iz jednog stana u drugi u ne baš lijepo kvartove. Zadnji stan u kojem su živjeli prije nego je krenuo u srednju školu bio je u Bronxu. Roditelji Celia i Jack Lieber spavali su u dnevnom boravku na dvosjedu na rastezanje da bi Stanley i njegov brat Larry imali svoju sobu.

Obožavao je pisati. Kad mu je bilo petnaest godina, javljaо se na tjedne nagradne natječaje koje su sponsorizirale novine New York Herald Tribune. Pobijedio je tri tjedna za redom pa su ga iz novina zamolili da se prestane javljati i drugima da šansu. Rekli su mu da razmisli o tome da se počne baviti pisanjem kao pravim poslom.

POČEO JE KAO ASISTENT CRTAČIMA STRIPA

Njegov ujak Robbie Solomon pomogao mu je da dobije posao asistenta u Timely Comicsu izdavača Martina Goodmana. Bio je pravi početnik u poslu. Prvi mu je zadatak bio puniti boce tintom. Bilo je to 1939. godine kada se sve crtalo drugačije, na papiru, bez računala koje danas koriste crtači stripova. Nosio je crtačima ručak i radio svakakve uredske poslove.

Od djetinjstva je sanjao da će postati pisac. Prvi strip koji je napisao bio je „Captain America Foils the Traitor's Revenge“ prema liku kojeg su ranije osmislili Joe Simon i Jack Kirby. Tek je kasnije počeo raditi na kreiranju stripovskih likova. Prvo je radio novu verziju „Flasha“ i „Justice League“. Kasnije i „Fantastičnu četvorku“, „Osvetnike“, „X-Mena“ i mnoge druge.

DAO JE SUPER JUNACIMA LJUSKE OSOBINE

Njegovi su likovi posebni jer nisu samo super junaci. Svaki ima i prave ljudske osobine. Brinu se oko računa koje moraju platiti, muči ih kako se udvarati curama koje im se sviđaju, znaju biti zločesti i bezobrazni, međusobno se svađaju. Zbog toga kako ih je prikazao, postali su obožavateljima bliži i više su ih voljeli nego savršene junake sa super moćima.

MARVEL JE ZBOG NJEGA BROJ 1

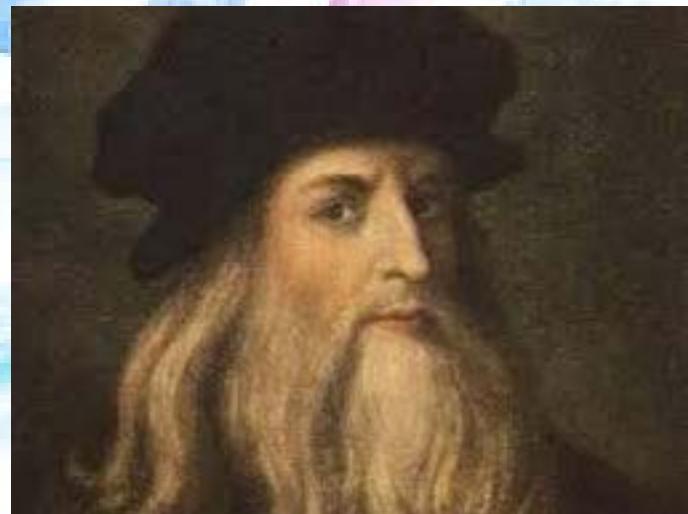
Stan Lee je bio genijalac u poslu koji je radio. Mnogi pisci i crtači stripova u njemu su vidjeli svoj uzor. Njegov rad voljeli su i oni kojima strip nije baš omiljen. Predavao je na fakultetima i uživao u tome što radi.

Umro je prije tri godine s 95 godina. Zbog svega što je napravio, tvrtka Marvel Comics, kako su kasnije nazvali Timely Publications, danas je broj 1 u svijetu stripa i super junaka.

Leon, 7. a

Poznati umjetnici

Leonardo da Vinci

Roden je 15. travnja 1452. godine u gradu Vinci, Italija. Preminuo je 2. svibnja 1519. godine u gradu Amboise, Francuska.

Leonardo da Vinci od malih je nogu bio naočit dječak. Godine 1466. otišao se obrazovati kod Verrocchija, vodećeg firentinskog slikara i kipara. Leonardo je do 1476. godine smatran samo Verrocchijevim pomoćnikom. No, Leonardo je vješto pomagao Verrocchiju, što se jasno vidi na slici „Kristovo krštenje“ gdje pokazuje svoju radoznalost prema tada novim uljanim bojama. Nakon Verrocchijevog podučavanja da Vinci se seli u Milano gdje ulazi u službu milanskog vojvode Ludovika Sforze nakon što ga je impresionirao svojim pismom o arhitekturi. U službi je služio

kao strojar (inženjer). Iz nekih izvora doznaјemo da je Leonardo u Milanu imao svoje asistente i učenike za koje je napisao različite tekstove o podučavanju slikarstva.

Zadnjih nekoliko godina svoga života Leonardo da Vinci je proveo dijelom u Milansu, a dijelom u Firenci. U svojih 67 godina života ostvario je pregršt mislilačkih i umjetničkih postignuća za čovječanstvo. „Mona Lisa“ je jedna od najpopularnijih da Vincievih umjetničkih dijela, a nastala je 1507. godine. Od godine 1797. nalazi se u Muzeju Louvre. „Vitrurijev čovjek“ iz 1485. godine je poznati crtež koji prikazuje veličine proporcija ljudskog tijela, nacrtan je tušem i perom na papiru. Vitrurijev čovjek treba prikazati pravilne proporcije tijela muškarca.

Amel, 7. a

Poznati književnici

Prva profesionalna novinarka

Marija Jurić Zagorka rodila se 2. ožujka 1873. Na početku je živjela sa svojom obitelji u selu Negovec kraj Vrbovca. Osnovnu pučku školu pohađala je u Varaždinu i Zagrebu. Nakon što je završila školu dobita je ideju da bude glumica. Zbog trenutnih teških i komplikiranih situacija odlučila je odustati od školovanja na neko vrijeme. Zatim je završila svih šest godina školovanja u zagrebačkom Samostanu sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog, a nakon toga odlazi iz

Zagreba. Sa samo sedamnaest godina pristala se udati za Andriju Matraju, mađarskog željezničkog činovnika. Nakon vjenčanja otišli su živjeti u Mađarsku. Jedno su vrijeme bili sretni, ali je onda Andrija počeo uništavati Mariju. Ona uz njega nije mogla izvršavati svoje ciljeve pa ga je odlučila napustiti. Prva postaja bio je Srijemski Mitrovec, a onda se zaputila prema Zagrebu. Nakon nekog vremena udala se za novinara Slavka Vodvařku. Umrla je 4. prosinca 1957., a pokopana je na Mirogoju.

Marija Jurić Zagorka bila je prva profesionalna novinarka i najčitanija hrvatska književnica. Novine „Obzor“ jedno je vrijeme uređivala, a nakon toga je pokrenula i uređivala ženski časopis „Ženski list“. Uz sve te obveze stigla se boriti za prava žena, protiv nejednakih postupanja te protiv mađarizacije i germanizacije. Njezin spomenik možemo vidjeti u Tkalcicevoj ulici. Neka od njenih važnih i poznatih djela su „Grička vještica“, „Gordana“, „Tajna Krvavog mosta“, „Kći Lotrščaka“ te mnoga druga.

Lana, 7. a

Poznati književnici

Ruski književnik realizma

Ruski romanopisac ukrajinskog korijena, predstavnik ruskog realizma, publicist i novelist. Jedan od najvećih i najznačajnijih književnika koji je ikada postojao. Svojim je realističkim romanima utjecao

na sveukupnu modernu književnost. Njegova djela poznaju mnogi, ali tko je i kakav je bio Fjodor Mihajlović Dostojevski možda je manje poznato.

Rođen je 11. studenog 1821. godine u Moskvi. Obitelj Dostojevski prezime je dobila po ukrajinskom selu Dostojiv, prostor današnje Bjelorusije, gdje je živio njihov daleki predak, a prvi puta se spominje 1570. godine kada su se preci preselili u ukrajinsku regiju Volinj. Obitelj Fjodora Dostojevskog pripadala je nižem plemstvu. Otac je bio liječnik i ubijen je još za vrijeme njegova djetinjstva. Fjodor je bio jako vezan za oca i nakon što je čuo za očevu smrt po prvi je puta dobio napadaj epilepsije, bolest s kojom se borio ostatak svoga života. Majka je bila Ruskinja i voljeila je poeziju. Umrla je mlada zbog bolesti sušice, a Fjodoru je tada bilo samo sedamnaest godina. Upravo je majka bila ta koja je malenog Fjodora uvela u svijet slova pa ga je već s navršene četiri godine učila čitati i pisati.

Nakon osnovnog školovanja Fjodor je upisao i završio vojno-inženjerski fakultet u Sankt Petersburgu. Već je tada pokazao sklonost prema književnom radu. U tom razdoblju objavio je svoje prvo djelo, prihvijest „Bijedni ljudi“ i dobio pozitivnu kritiku najznačajnijeg ruskog kritičara u to vrijeme. Bio je to početak velike i uspješne književne karijere.

Međutim, njegov život od početka je bio sve samo nemiran. U dvadesetima je zajedno s grupom intelektualaca optužen za sudjelovanje u aktivnostima protiv Cara te je osuđen na smrt, ali prije nego što su vojnici trebali izvršiti kaznu, došla je zapovijed da se osuđenici pomiluju i prebace u Sibir na služenje kazne. Četiri godine služio je kaznu u Sibиру, a nakon toga je još četiri godine služio kao običan vojnik u teškim uvjetima.

Nakon povratka u Petrograd nevolje se nastavljaju. Smrt prve supruge, pojačavanje simptoma epilepsije i ovisnost o kocki dovode Dostojevskog do još jednog teškog životnog razdoblja. Upravo su ga problemi s kockarskim dugovima natjerali da jedan dio života provede u Europi. Brak s drugom suprugom donio mu je obiteljski mir i sreću, a upravo je druga supruga zaslužna za njegovo odvikavanje od kockanja.

Njegovo najproduktivnije razdoblje je između 1864. i 1881. godine kada nastaju njegova najveća djela: „Zločin i kazna“, „Kockar“, „Idiot“, „Bjesovi“, „Braća Karamazovi“ itd. Roman „Zločin i kazna“ njegovo je tehnički najsavršenije djelo. U romanu Dostojevski uvodi novi postupak pripovijedanja, tzv. unutarnji monolog kojim daje uvid u najmračnije dijelove ljudske psihe. Zanimljiva je činjenica da je baš taj roman napisao u rekordno kratkom roku i brzo objavio kako bi isplatio kockarske dugove.

I za kraj, evo još nekoliko manje poznatih zanimljosti iz života velikog Fjodora Dostojevskog. Bio je jedan od prvih profesionalnih književnika koji je za svoja djela dobivao plaću. O njemu je snimljena i filmska biografija, a od 41 djela snimljenog prema njegovim djelima, „Idiot“ je ekraniziran najviše puta (osam). Bio je nagle naravi pa bi lako planuo i u tom trenutku rekao ili napisao i ono što u stvari ne misli, ali neosporna je činjenica da je bio dobar čovjek. Upravo o tome svjedoči incident kada je zatražio da puste na slobodu nepoznatog pijanca koji je nasrnuo na njega i nanio mu lakše povrede. Napadač je ipak bio kažnen novčanom kaznom koju je na kraju platio sam Dostojevski.

Umro je, iznenada, 1881. godine od krvarenja uzrokovanih epileptičkim napadom. Priređen je veličanstveni pogreb u Sankt Petersburgu na kojem je sudjelovalo oko 100 000 ljudi, uglavnom omladine.

Iva K., 7. a

Knjige čuvaju svemire

Čitanjem postajemo pametniji

Postajemo li čitanjem pametniji? Je li to stvarno istina? Je li pametno potrošiti toliko vremena na čitanje? Što ako čitanje ne pomaže našem umu te ne postajemo pametniji?

Diljem svijeta oko tridesetak posto ljudi čitaju knjige svakodnevno, a šezdeset posto ljudi povremeno. Ostali vrlo rijetko čitaju. Neki misle da to nije bitno, ostali nemaju vremena, a neki jednostavno nisu u

stanju čitati... Iako znanstvenici tvrde da čitanje pomaže razvijanju uma, obogaćuje vokabular te pomaže razvijanju mašte i stavova, čitanje ima i loše strane. S činjenicom da oduzima puno vremena, može se doći do čitanja neprimjerenog, neprikladnog te štetnog sadržaja te tako i čitanje može negativno utjecati na osobu.

Postajemo li čitanjem pametniji? Puno ljudi to smatra sigurnim te potpuno istinitim te zato čitaju. Smatraju da to, kao prvo, pomaže kod vokabulara, što je činjenica jer kada čitaju pronalaze nove riječi. Također, počinju nailaziti na nove stvari, činjenice, situacije koje prije nisu susreli u životu. Mogu i dobiti mnogo savjeta. Čitanjem izgrađuju svoje stavove i kako se suočiti s vanjskim svijetom. Tako se razvija i um. Čitanjem ga mogu promijeniti, produbiti te imati drugi pristup prema stvarnosti, tj. realnosti oko njih, to bi im moglo pomoći u cijelom njihovom životu sveukupno. No, s druge strane, neki čitaju priče kako bi razvijali maštu, za to su više prilagođeni drugi tipovi knjiga poput fantazija, bajki ili knjiga koje nisu po istinitim događajima. Takve tipove knjiga pišu pisci koji imaju vrlo razvijenu maštu pa tako pomažu kod razvijanja mašte drugih osoba.

Zašto bismo morali potrošiti toliko vremena na čitanje kako bismo postali pametniji? Zar ne možemo postati pametniji proživljavanjem pravih, stvarnih situacija u sadašnjosti, kada se one događaju. Ne bismo morali trošiti toliko vremena na čitanje, a i kako je čitanje kao radnja dosta mirna, čak i umirujuća, može kao takva dosaditi. Zašto bismo onda trošili vrijeme na nešto takvo ako možemo naučiti nešto proživljavanjem same situacije? Tako se možemo snaći te biti snalažljiviji sljedeći puta. Sami sebi ćemo pomoći te učiti putem i postajati pametniji. Ili, što ako to zapravo uopće nije način na koji možemo postati pametniji? To sve ovisi o našem umu.

Um možemo razvijati sasvim sami bez čitanja. Samim razmišljanjem možemo promijeniti perspektivu gledanja na stvari, situacije, postupke... Možemo shvatiti stvari koje nam nisu bile jasne zato što smo o tome razmišljali. Kada čitamo, netko nam drugi objašnjava te nam to može omesti razvijanje našeg načina razmišljanja, a ovako ćemo sami doći do rješenja. Vokabular isto možemo proširiti razgovorom

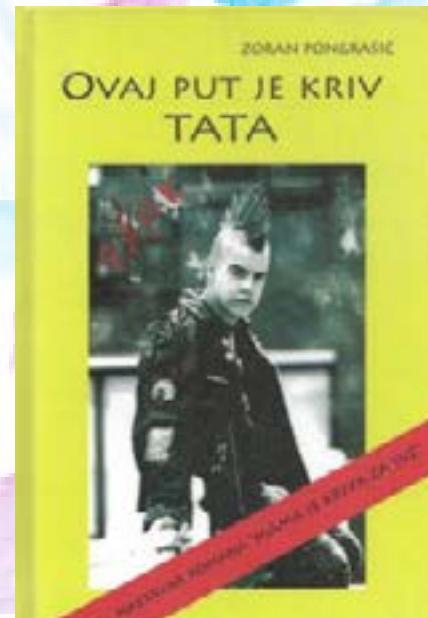
s odraslim osobama ili s osobama koji imaju različit fond riječi od nas.

Slažem se da čitanjem postajemo pametniji. Naravno, ovisi što čitamo, ali to je druga priča. Mislim da ljudi koji redovito čitaju, tj. oni koji su načitani mogu imati bolji pogled na cijeli život sveukupno. Ako čitaju knjige pisaca koji pišu mišljenja o raznim dijelovima života, npr. o društvu ovog doba, mislim da to ne odmaže našem obrazovanju, nego suprotno, a ako se ne slažemo oko nečega, na taj način razvijamo naše stavove i kritičko mišljenje te možemo procijeniti je li nešto vrijedno nečega. To možemo primijeniti i na knjige. Jesu li takve ili onakve knjige vrijedne čitanja? Smatram da se ne može puno pogriješiti čitanjem i da je to vrlo korisno.

Eva, 8. c

Književnost

Osvrt na djelo „Ovaj put je kriv tata“

Željela sam pod jesenskim praznicima pročitati nešto opuštajuće i duhovito. Izbor u knjižnici i nije bio osobit te sam na kraju odabrala „Ovaj put je kriv tata“ prvenstveno jer me oduševio njegov prethodnik „Mama je kriva za sve“. Prije čitanja bila sam skeptična jer je po meni prvi dio bio završen i nije bilo potrebe za nastavkom. Dok sam čitala polako, ali sigurno mijenjala sam svoje mišljenje.

Djelo je zanimljivo i lako se čita jer se neprimjetno prolazi kroz dijelove fabule. Čak su i ozbiljne situacije prikazane s dozom humora. Ima mnogo likova koji radnju čine napetijom i zanimljivijom. Glavni lik je Berislav, zvani Bero, koji odlučuje kako više neće plakati zbog oca i želi se u potpunosti promijeniti te postaje panker. Nisu mi se svidjeli dijelovi s drogom, alkoholom i tzv. otimanjem, ali sam s užitkom pratila razgovore likova.

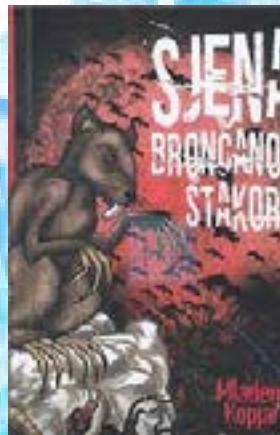
Na kraju moram priznati kako mi se ovaj nastavak ipak prilično dopao i prije bih preporučila nekome da ga pročita nego prvi dio, tj. roman „Mama je kriva za sve“.

Književnost

Trnovci preporučuju za čitanje

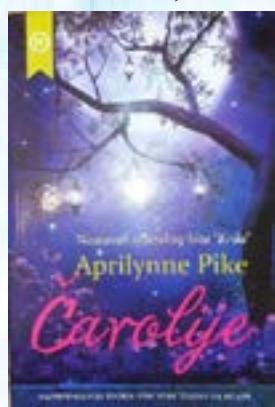
Volite čitati i ne znate koju biste knjigu prvu uzeli u ruke? Ne volite čitati i ne znate otkuda biste krenuli? Donosimo vam preporuke književnih djela koja će vas zasigurno oduševiti.

SJENA BRONČANOG ŠTAKORA, M. KOPJAR

Niko, 6. a

ČAROLIJE, A. PIKE

Vanja 6. a

SVAŠTA U MOJOJ GLAVI, M. GAVRAN

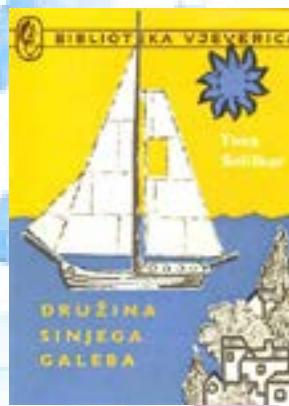
SCAN ME

Lana, 6. a

DRUŽINA SINJEGA GALEBA, T.

Marta, 8. a

SCAN ME

Luka I. V., 6. a,

ZOV DALEKIH OBALA

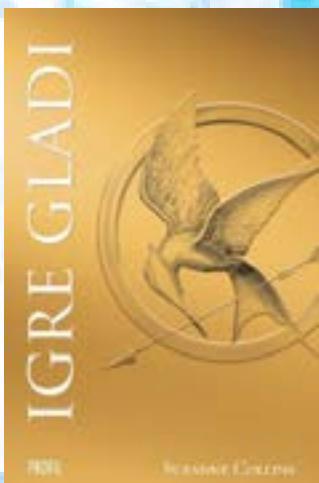
JEDRILICOM OKO SVIJETA 2: TIHI OCEAN
PANAMA-AUSTRALIJA, N. VLAHOVIĆ

SCAN ME

Matija V., 6. a,

IGRE GLADI, S. COLLINS

Kristina, 6. a

Film je bolji od knjige jer možemo promatrati što se događa. Možemo vidjeti kako je to redatelj zamislio. Više doživljavamo osjećaje. Jeste li ikada plakali kada ste čitali knjigu zbog nekog tužnog dijela? Puno češće ljudi plaču dok gledaju film jer možemo vidjeti tugu i suze. Kada zamišljamo, to baš i ne ispadne onoliko tužno kako bi trebalo biti.

Isto vrijedi i za smiješne scene. Ako glumac u filmu napravi nešto smiješno, mi ćemo to vidjeti ili čuti i bit će nam smiješno, ali ako pisac u knjizi opisuje nešto smiješno, naravno da neće biti baš toliko smiješno. Film možete gledati zajedno s prijateljima, što može biti zanimljivije jer možete dijeliti doživljaje, mišljenja, ali i osjećaje. Neka scena će sigurno biti smješnija ako se smiješ s prijateljima.

Ljudima se nekad ne da uzeti knjigu u ruke i samo čitati. Žele gledati. Knjige često nemaju slike pa nekad postanu dosadne. Djeci je film dobar jer pomoću „titlova“ nauče brzo čitati, a kada su veća, gledaju filmove na stranome jeziku kako bi ga što bolje naučili.

Knjiga je bolja od filma jer razvijamo maštu. Zamišljamo likove, mjesta i događaje. Autor je sigurno zamislio likove drugačije nego mi. U tome je bit knjiga, da zamišljamo. U filmu likovi uvijek izgledaju kako ih je redatelj odabrao. Kad jednom vidite lika, ne možete to promijeniti. Tako ostaje do kraja filma. No, u knjizi možete mijenjati lika i zamišljati ga iznova i iznova.

Knjiga ne šteti očima, dok film šteti. Nije dobro gledati dva ili više sati u ekran i čitati „titlove“ s njega. Knjiga puno manje šteti očima i mozgu nego film. Kada čitamo knjigu bogatimo svoj rječnik. Razgovjetnije, sigurnije i točnije govorimo. Postajemo načitaniji.

U knjizi uživamo više dana, dok u filmu samo jedan do dva sata dok ga gledamo. Pročitamo jedan dio pa sljedeći dan iščekujemo što će se dogoditi i ne možemo dočekati trenutak kada ćemo nastaviti čitati.

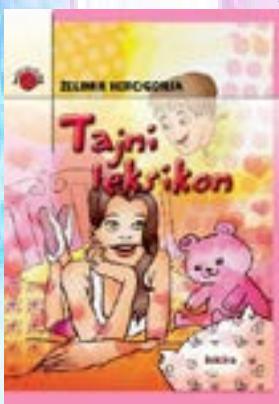
ČUDNOVATA ISTINA, Z. KRILIĆ

Luka M., 6. a

TAJNI LEKSIKON, Ž. HERCIGONJA

Ema, 6. a

Umjetnosti u sukobu

Film je bolji od knjige

Ljudi se često prepiru oko toga što je bolje: knjiga ili film? Većina djece će reći da je film svakako bolji. Većina odraslih se neće složiti. Ima i iznimaka.

Jakov, 8. a

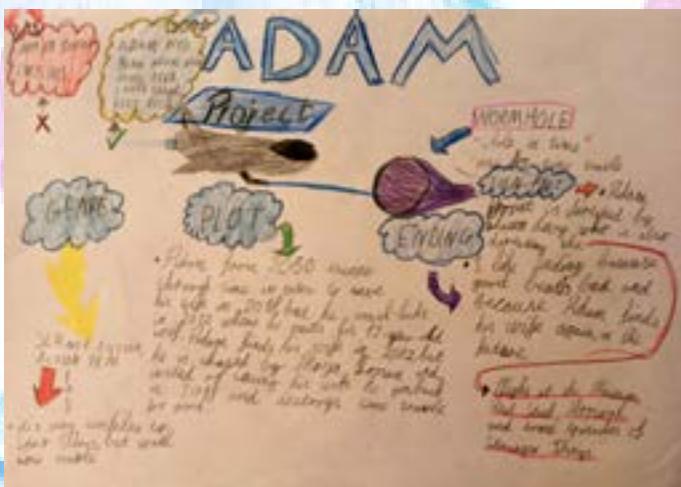
Filmoljupci

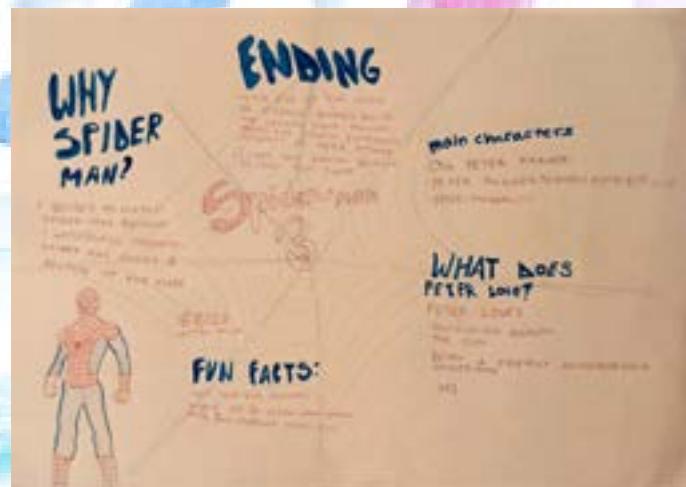
Celia, 6. b

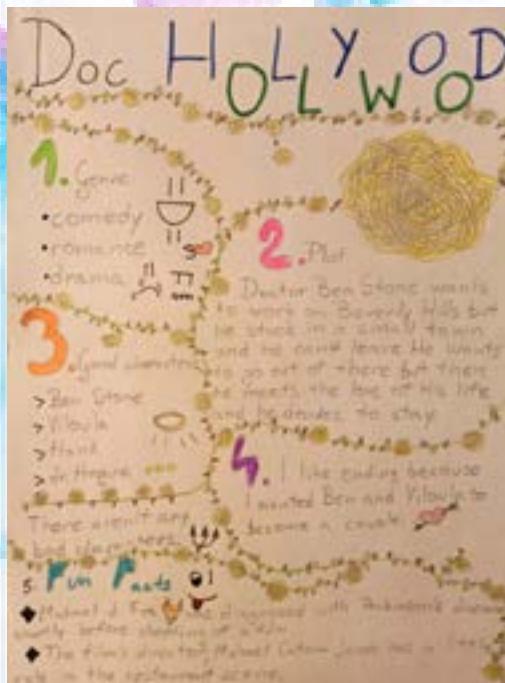
Maja, 6. b

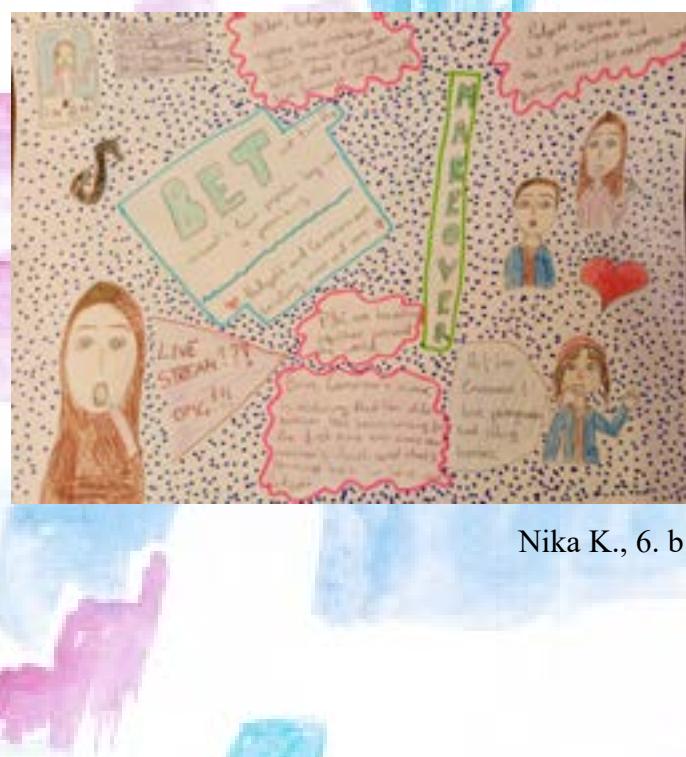
Vid, 6. b

Paulo, 6. b

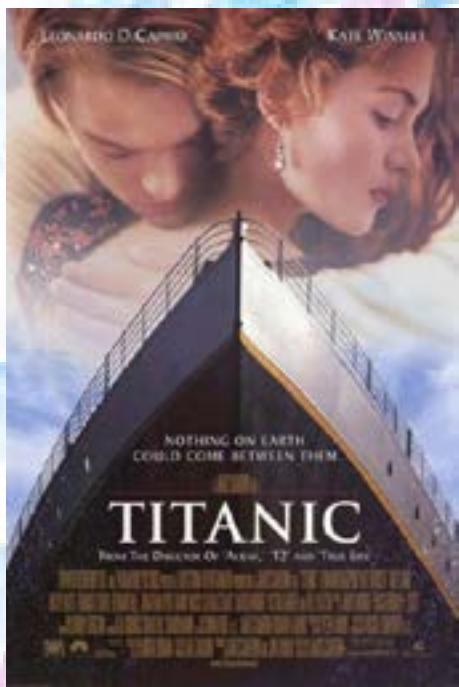

Iris, 6. b

Nika K., 6. b

Osvrt na film "Titanic"

Film "Titanic" privukao je veliko mnoštvo značajnih ljudi u kina. Bile su nepregledne gužve na blagajnama. Radnja filma odvija se prema istinitom događaju. Ne tako davne 1912. godine potonuo je "nepotopivi" brod Titanic. Bilo je to u području sjevernog Atlantskog oceana. Brod je udario u santu ledu. Redatelj je spojio ljubavnu priču s tragedijom putnika koji su plovili iz Europe za Ameriku. Film je osvojio brojne nagrade: Zlatne globuse, 11 Oscar-a, Grammy nagrade. Proglašen je najgledanijim filmom, a takva gledanost trajala je 12 godina.

Film je pun dramatičnih, romantičnih i realističnih scena koje su popraćene specijalnim efektima. To je film s puno prizora oceana, oceanskih dubina, interijera i eksterijera broda, putnika, zanimljivih kostima i glazbe. Ljubavna priča gotovo je bajkovita, kao i preživljavanje mlade zaljubljene djevojke na drvenoj splavi u laganoj haljini. Film nam daje snažnu poruku da ne smijemo nikada gubiti nadu i nikada se predati. Nedostatak je trajanje filma zbog gledatelji na tren izgube koncentraciju prilikom gledanja. Filmu dajem ocjenu 10 od 10.

Gabrijela, 8. a

Poznati izumitelji

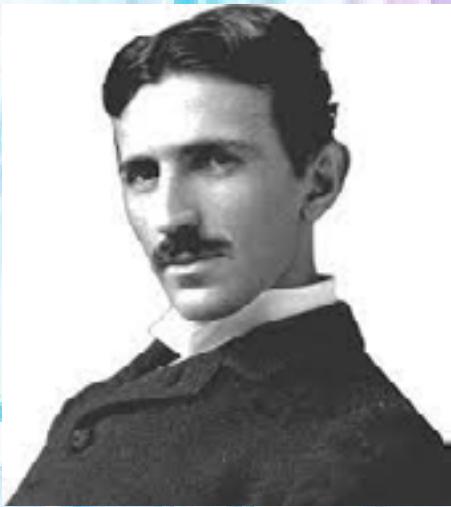
Tesla – asteroid, krater na Mjesecu ili izumitelj?

Nikola Tesla bio je američki i hrvatski izumitelj srpskog podrijetla. Rođen je u Lici, ali je gotovo cijeli svoj život radio u SAD-u gdje je i ostvario sve svoje izume. Po mnogim izumima i patentima bio je ispred svoga vremena, dakle, istraživač, izumitelj, genij.

Potječe iz pravoslavne obitelji. Bilo ih je sedmero. Otac mu se zvao Milutin te je bio pravoslavni svećenik, a njegova majka Georgina također je potjecala iz pravoslavne svećeničke obitelji Mandića.

Školovanje je započeo u Smiljanu. Ondje je išao u Krajisku trivijalku, školu gdje se uči njemački jezik, računanje i vjerouak, a nakon čega odlazi u Gospić gdje ide u Pripremnu osnovnu školu i Nižu realnu gimnaziju. Iz Gospića odlazi u Rakovac kraj Karlovca gdje je završio Višu realnu gimnaziju. U Grazu je upisao studij na Visokoj politehničkoj školi sa stipendijom Vojne krajine, no nakon ukidanja stipendije zbog razvojačenja Vojne krajine nije uspio završiti drugu godinu studija te se odao kartanju, kockanju kako bi nadoknadio taj financijski gubitak. Kratko je vrijeme radio u Mariboru te je nakon smrti njegova oca 1879. godine počeo raditi u Realnoj gimnaziji u Gospiću. Godine 1880. pokušao je upisati studij u Pragu, što mu nije uspjelo pa godinu kasnije počinje raditi u Budimpešti te sudjeluje u izgradnji prve telefonske centrale.

Nikola Tesla je 1885. godine osnovao vlastitu tvrtku (Tesla Electric Light and Manufacturing Company) za proizvodnju električnih svjećica (lučica), a 1887. tvrtku (Tesla Electric Company) s laboratorijem u kojem je prvo konstruirao elektromotore izmjenične struje. U jesen te iste godine prijavio je prve patente o prijenosu i proizvodnji višefaznih izmjeničnih struja i njihovoj primjeni za učinkoviti pogon izmjeničnih elektromotora. U Hrvatskoj postoji tvrtka pod nazivom Ericsson Nikola Tesla koja pruža telekomunikacijske usluge i rješenja.

Na Američkom institutu elektroinženjera 16. svibnja 1888. održao je predavanje *Novi sustav motora i transformatora izmjenične struje*. Američki izumitelj i industrijalac G. Westinghouse otkupio je 1888. od Tesle sve patente o izmjeničnoj struci. Tesla je i dalje obavljao pokuse u području visokofrekvencijskih struja i njihove primjene za rasvjetu. Zapaženo predavanje održao je 20. svibnja 1891. na Sveučilištu Columbia u New Yorku pod naslovom *Pokusi sa strujama vrlo visoke frekvencije i njihova primjena u umjetnoj rasvjeti*. O Teslinim izumima pisala su sva svjetska glasila, a Tesla je držao predavanja širom Europe i Amerike. Gotovo sve o čemu je govorio bilo je novo, ali je na svakom predavanju prikazivao zćudne različite pokuse.

Ana, 7. a

Poznati izumitelji

Čovjek koji je izumio tiskarski stroj

Kad spominjemo tiskarski stroj, svima odmah na um padne ime Johannes Gutenberg. Uz njegovo ime vezuje se taj važan izum koji je promijenio svijet. Naime, Kinezi su već u 6. stoljeću koristili rezbarene drvene ploče za umnožavanje tekstova, no u Europi su se do sredine 15. stoljeća knjige umnožavale prepisivanjem rukom. Gutenbergov izum omogućio je širenje znanja u tada renesansnoj Europi koja je očito u mnogočemu kasnila za istokom.

Johann Gutenberg rođen je 1397. godine u Mainzu u Njemačkoj. Potjeće iz bogate trgovačke obitelji Gensfleisch. Kasnije je promijenio svoje rođeno ime, kako je to tada bilo moderno, te uzeo ime obiteljskog

imanja (Hof zum Gutenberg). Nema mnogo podataka o ranijoj fazi Gutenbergova života. Prepostavlja

se da je oko 1430. otišao iz rodnog mjesta Mainza u Strassbourg koji je tada bio njemački grad. Tamo se neko vrijeme bavio bušenjem dragog kamenja i proizvodnjom ogledala, a već 1436. godine je navodno posjedovao nekakav tiskarski uređaj na kojem je počeo vršiti pokuse. Nakon povratka u Mainz, oko 1448., nastavio je svoj rad na tiskarskom stroju uz pomoć poslovnog čovjeka Johanna Fusta i pisara Petera Schöffera. Između 1452. i 1454. konačno mu je pošlo za rukom završiti svoj projekt pokretnih metalnih slova. Kako je Gutenberg bio i vješt zanatljivač poduzetnik spreman na rizik, izgradio je odmah i za to potrebnii tiskarski stroj. Godine 1455. dovršava svoj prvi tipografski rad, latinsku Bibliju na 1282 stranice u 2 stupca po 42 retka, tiskanu u 100 do 200 primjeraka, dijelom na pergamentu, a dijelom na papiru. Kako se nije slagao s Faustom, nakon sudskog spora izgubio je tiskaru. O dalnjem životu nakon toga postoje samo prepostavke, ali se zna kako je pred kraj života svoje vrijeme proveo na dvoru kneza, nadbiskupa Adolfa Nassauskog u Mainzu, gdje je živio do smrti 1468.

Gutenbergova tehnika tiskanja proširila se gotovo brzinom svjetlosti. Već su 1500. godine tiskare u čitavoj Europi proizvodile ne samo znanstvena djela, već i pamflete. Zato su ga američki novinari proglašili „Čovjekom Tisućljeća“. Prema E. Schutt-Kehmu, „Gutenberg je demokratizirao znanje, napravio prvi korak k znanju za sve ljudе.“

Jakov, 7. a

Poznati znanstvenici

Prva žena koja je dobila Nobelovu nagradu

Marie Curie rođena je u Varšavi 7. studenoga 1867. Njezine su prve godine života bile tužne. Pratile su prvo smrt sestre, a zatim i majke. Bila je vrlo marljiva i obožavala je učiti. Srednju školu završila je s petnaest godina kao najbolja učenica u razredu. Nakon srednje škole zbog političkih razloga, ali i njezinog spola nije smjela studirati, stoga je radila kao guvernanta. Sestrina novčana pomoć pomogla joj je da se u svojoj 24 godini preseli u Pariz gdje je studirala fiziku na Sorboni. Tamo je diplomirala i doktorirala te je radila kao prva profesorica fizike. Udalila se za fizičara Pierrea Curiea s kojim je proučavala radioaktivne materijale, što je dovelo do otkrića novih radioaktivnih kemijskih elemenata: polonija i radija. Marie je polonij nazvala u čast svojoj domovini, Poljskoj. Dobila je Nobelovu nagradu za fiziku sa suprugom P. Curijem i A. H. Becquerelom 1903., a 1911. i Nobelovu nagradu za kemiju. Marie Curie bila je prva žena koja je dobila Nobelovu nagradu te prva dobitnica dviju Nobelovih nagrada, i to iz dva različita područja – fizike i kemije. Bila je i prva članica pariške Académie de médecine, a od 1922. prva ravnateljica Radijskog instituta u Parizu.

Umrla je 4. srpnja 1934. godine u lječilištu Sallanches pored Passyja u Francuskoj. Uzrok njezine smrti bila je leukemija koju je najvjerojatnije dobila zbog jakog izlaganja radijaciji tijekom života.

Franka, 7. a

Poznati sportaši

Najuspješnija hrvatska alpska skijašica

Janica Kostelić rođena je 5. siječnja 1982. godine u Zagrebu. Ona je bivša hrvatska alpska skijašica. Njezini su roditelji otac Ante Kostelić, skijaški trener, i majka Marica Kostelić, bivša igračica ručkometa. Imala je brata Ivica Kostelića koji je također poznati skijaš. Janica ima sina Oskara i s obitelji živi u Zagrebu.

Počela je skijati s 5 godina. Ubrzo je počela pobijevati na dječjim natjecanjima u Hrvatskoj i Sloveniji. S 15 godina pobijedila je u 22 utrke u kojima je nastupala. U Svjetskom kupu nastupa od 1998. godine. Prvu pobjedu u Svjetskom kupu ostvarila je 1999. godine u St. Antonu (Austrija) u kombinaciji. U sezoni 1999./2000. nakon slalomskih pobjed, vodila je u Svjetskom kupu sve do teške ozljede na treningu u St. Moritzu (Švicarska).

S četiri olimpijske zlatne medalje, dvama srebrnim i sedam malih kristalnih globusa Janica Kostelić najuspješnija je alpska skijašica u povijesti Zimskih olimpijskih igara. Ukupno ima 30 pobjeda: 20 u slalomu, 6 u kombinaciji, 2 u veleslalomu, 1 u superveleslalomu i 1 u spustu.

Magdalena, 7. a

Poznati sportaši

Vrhunski košarkaš igra jednom rukom

Hansel Emmanuel Donato Dominguez živio je u Los Miniu, jednom od najsirošnjih kvartova u Santu Domingu. Rođen je 2004. godine u Santu Domingu, u Dominikanskoj Republici. Kao mali volio je igrati bejzbol, ali već sa šest godina morao se oprostiti od voljenog sporta zbog životnog incidenta. Sa samo šest godina srušio se zid na njega na dva sata. Zbog teških povreda trebao je amputirati ruku sve do malo ispod ramena. Njemu to nije pretjerano smetalo, čak je jednom rekao: „Bog uvijek ima svrhu. Živim njegovo poslanje, ono što želi da učinim u ovom životu.“ Uvijek je govorio da je njegovo gubljenje ruke Božji blagoslov.

Kako se još kao mali morao oprostiti od bejzbola, odlučio je krenuti na košarku. U početku mu njegov otac nije to dopuštao da se ne bi ozlijedio, ali on je

bio uporan i uspio je nagovoriti oca. Početkom 2021. godine preselio se u Sjedinjene Američke Države zbog dobitka stipendije na Life Christian Academy u Kissimmeeu na Floridi. Brzo je postao popularan na društvenim mrežama zbog izvanrednih trikova, zakucavanja, dodavanja samo s jednom rukom. Ljudi su ga zavoljeli i počeli su komentari: „ovaj će dječak ispisati povijest košarke i NBA-a“.

Na zimskom turniru još se više dokazao. Imao je u prosjeku 25 poena i 11 skokova po utakmici na cijelom turniru, što je izvanredan prosjek. Na turniru ga je primijetio Amaterski atletski savez (AAU) pa je počeo igrati u krugu AAU za SOH Elite.

Toma, 7. a

Poznati sportaši

Argentinski reprezentativac iza broja 10

Lionel Messi je profesionalni nogometni trener i nastupa za Paris Saint-Germain i argentinsku nogometnu reprezentaciju, a nosi broj 30. Rođen je u Rosariju 24. lipnja 1987. Njegova baka je vjerovala da će jednoga dana postati veliki nogometni trener. Baka ga je vodila na treninge i utakmice. Prvo je trenirao u NK „Grandoli“, a kasnije kao desetogodišnji dječak za New Old Boys s kojim je osvojio Kup prijateljstva. Godine 1998. je otkrio strašnu bolest, nedostatak hormona rasta. Godine 2000. preselio se s obitelji u Europu gdje mu je Barcelona plaćala tretman liječenja. Lionel Messi danas je jedan od najmanjih europskih nogometaša.

Svoju profesionalnu karijeru započeo je u studenom 2003. godine igrajući za nogometni klub „Barcelona“. Prvi gol postigao je u svibnju 2005. godine protiv Albacete. Tada još nije imao niti 18 godina. Do danas je Messi dobio puno nagrada kao što su Zlatna kopačka, Najbolji strijelac Lige prvaka, Zlatna lopata itd. Messi je osvojio šest zlatnih lopti, a zadnja je bila 2019. godine. Njegov igrački stil izazvao je usporedbe s Diegom Maradonom, koji ga je proglašio svojim „nasljednikom“. U Pekingu 2008. osvojio je Olimpijske igre, a s reprezentacijom 2014. srebro na Svjetskom prvenstvu u Brazilu.

Dominik, 7. a

Poznati sportaši

Portugalac koji u nogama ima 730 golova

Cristiano Ronaldo rođen je na malom otoku Madeira koji se nalazi bliže Afrići nego Europi te pripada Portugalu. Puno mu je ime Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro. Cristiano je došao na svijet 5. veljače 1985. godine te ga je otac nazvao „Ronaldo”. Ime je dobio po bivšem američkom predsjedniku Ronaldu Reagangu. Odrastao je uz starijeg brata Huga i dvije starije sestre Elmu i Katiu. Živio je siromašan život te nije imao najzdraviju prehranu, a ponekad je čak ostao i bez dijelova odjeće.

S 8 godina Cristiano je potpisao za nogometnu akademiju Andorihna gdje ga je nogometu podučavao njegov otac, José Dinis Aveiro. Nakon dvije godine provedene u Andorihni priključio se jednoj drugoj akademiji na Madeiri, Nacional. Mnogi kažu da je tek tada njegov talent bio primjetan. Ronaldo je bio emocionalan dječak te nije volio gubiti. U to vrijeme nitko nije razmišljao da bi mogao postati to što je danas, najbolji igrač na svijetu.

Žudnja za nogometnim napretkom pokazala se 1997. godine kada je Cristiano s 12 godina samostalno oputovao živjeti u Lisbon, glavni grad Portugala. Povod toga bila je ponuda nogometnog kluba Sporting Lisbon koji je za Ronaldu dao čak 1500 funti. Cristiano je odvajanje od obitelji jako pogodilo. Unatoč samoći i tuzi znao je da bez odricanja i rada nema uspjeha. Ubrzo se susreo s jednim velikim problemom zbog kojeg je zamalo završio svoju nogometnu karijeru. Obolio je od srčane bolesti. To je bila zdravstvena komplikacija koja ga je gotovo natjerala da odustane od nogometa. Rješenje je bila operacija srca koja je prošla uspješno.

12. kolovoza 2003. godine dobio je priliku zaigrati seniorsku utakmicu između Sportingu i Manchester Uniteda. Svojom sjajnom igrom Cristiano je pomogao timu doći do pobjede. Nakon te utakmice pri-družio se Manchester Unitedu za 19 milijuna eura te time postao najskuplji tinejdžer u povijesti engleskog nogometa. Tada je počela njegova era. Počeo je zabiljati golove i uz odlične igrače oko sebe osvajati razne nagrade poput osvojenog FA kupa naredne sezone. Cristiano je također igrao i za nogometnu reprezen-taciju Portugala te je 2004. godine izborio finale Europskog prvenstva održanog u Portugalu. Godine 2008. ostvario je svoj dugoočekivani san, osvojio je

Ligu prvaka. Zabio je gol u finalu te je proglašen igračem turnira, iako je u tom finalu promašio jedanaestercac. Također, s 8 je pogodaka bio najbolji strijelac tog natjecanja. Iste je godine osvojio nagradu za FIFA-inog igrača godine. Sezone 2009./2010. pridružio se Real Madridu za 94 milijuna eura te je tada zabio 451 gol u 438 utakmica. Ronaldo je s Realom osvojio razna natjecanja poput četiri naslova Lige prvaka, dvije La Lige i dva Kupa kralja.

Godine 2018. zaigrao je za talijanski klub Juventus. Njegov put u Torinu nije trajao dugo te se 2021. ponovno vratio u Manchester United. Cristiano je nogometniš s osvojenih 5 zlatnih lopti i postignutih preko 730 golova. Također je i čovjek s najviše pratitelja na Instagramu. On i dalje briljira svojim nogometnim potezima te iz dana u dan zadovoljava vjerne navijače.

Fran, 7. a

USPJEŠI NAŠIH UČENIKA

Tjelesna i zdravstvena kultura

Judo natjecanje za dječake u Gradu Zagrebu

Prvo mjesto u kategoriji do 42 kilograma osvojio je Maks Katalenić. Drugo mjesto u kategoriji do 38 kilograma osvojio je Damjan Zečević.

U konkurenciji dječaka 1. – 8. razreda nastupilo je 15 ekipa s 92 dječaka. Naša je škola osvojila 8. mjesto u Gradu Zagrebu. Dječaci su nastupili u sastavu: Damjan Zečević, Maks Katalenić i Adrian Jurković.

voditelj Čedo Majstorović

Izvannastavne aktivnosti

Kadetski turnir u šahu za učenike 1. – 4. r.

Na kadetskom turniru na Jordanovcu u Zagrebu, prva tri mjesta u konkurenciji dječaka od prvog do četvrtog razreda osvojili su Maks Katalenić, Toni Kovačević i Bruno Berić iz 3. c. U konkurenciji djevojčica, četverto mjesto zauzela je Nika Rašić iz 4. a.

voditelj Joakim Puškaš

Tjelesna i zdravstvena kultura

Prvenstvo Grada Zagreba u futsalu za 4. – 6. razrede

U konkurenciji dječaka 4. – 6. razreda naša škola osvojila je 3. mjesto, od 71 škole, u završnici Prvenstva Grada Zagreba koje se odigralo u srijedu, 27. travnja 2022. u OŠ Jelkovec.

Učenici koji su nastupali su: Toma Grden, Mateo Hlupić, Matko Idžan, Luka Kobetić, Mark Kostanjević, Jakov Maurac, Jakov Mićanović, Lovro Nervo, Mate Rašić, Jan Sarajlija, Toma Valentić, Matija Vlahović.

Matija V., 6. a

Tjelesna i zdravstvena kultura

Prvenstvo Grada Zagreba u badmintonu za dječake i djevojčice 7. – 8. razreda osnovnih škola

U konkurenciji djevojčica 7. – 8. razreda nastupila je 21 ekipa sa 75 djevojčica. Naša je škola završila natjecanje na 5. mjestu u Gradu Zagrebu. Djevojčice su nastupile u sastavu: Sara Šulc, Mare Žuljić i Mika Sumirat.

U konkurenciji dječaka 7. – 8. razreda nastupilo je 20 ekipa sa 72 dječaka. Naša je škola osvojila 1. mjesto u Gradu Zagrebu. Dječaci su nastupili u sastavu: Viktor Habuš, Jakov Ladavac i Jakov Perše.

Jakov, 8. a

Izvannastavne aktivnosti

Sportske igre mladih

U ponedjeljak 14. ožujka 2022. u našoj školi održan je šahovski turnir u sklopu natjecanja Plazma – Sportske igre mladih Hrvatska. Prijavilo se 42 učenika. Natjecanje se održalo u blagovaonici škole po švicarskom sustavu u 7 kola, a vodio ga je Andrija Jergović, državni šahovski sudac. Učenici su dobili medalje, a pobjednici i poziv na Sportske igre mladih Grada Zagreba.

Donosimo pobjednike turnira:

Kategorija djevojčica do 11 godina

Laura Ferara, 3. r.

Hana Tokić, 2. r.

Leona Presl, 1. r.

Kategorija djevojčica do 15 godina

Nika Rašić, 4. r.

Eva Strgar, 8. r.

Rene Ranogajec, 1. r.

Kategorija dječaka do 11 godina

Maks Katalenić, 3. r.

Adrian Jurković, 4. r.

Leo Trstenjak, 3. r.

Kategorija dječaka do 15 godina

Lovro Drenški, 7. r.

Alan Srkoč, 7. r.

Leon Bakša, 8. r.

Alan, 7. a

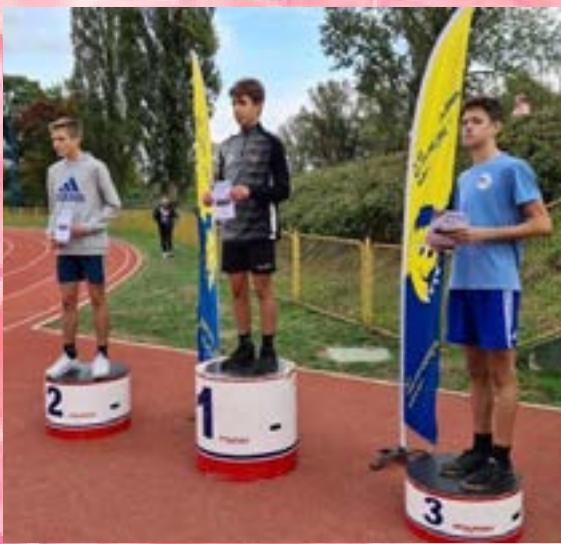
Tjelesna i zdravstvena kultura

1. kolo prvenstva Grada Zagreba u atletici za dječake i djevojčice 7. – 8. razreda osnovnih škola

U konkurenciji djevojčica 7. – 8. razreda nastupilo je 35 ekipa s 350 djevojčica. Naša škola kao ekipa završila je natjecanje na 9. mjestu. Od zapaženijih rezultata imamo Karlu Redovniković koja je osvojila 10. mjesto na 300 m i Lanu Vučić koja je osvojila 3. mjesto na 600 m

U konkurenciji dječaka 7. – 8. razreda nastupilo je 30 ekipa s 345 dječaka. Naša škola kao ekipa završila je natjecanje na 7. mjestu. Od zapaženijih rezultata imamo Frana Radića koji je osvojio 1. mjesto na 300

m, Luku Najdeka koji je osvojio 8. mjesto na 300 m, Niku Sitara koji je osvojio 9. mjesto na 800 m, Hrvoja Boroja koji je osvojio 16. mjesto na 800 m, Luku Karamatića koji je osvojio 9. mjesto u bacanju vortexta te Luku Jakupaneca koji je osvojio 14. mjesto u bacanju kugle. U štafeti 100 – 200 – 300 – 400 metara naši su učenici zauzeli 11. mjesto.

Karla, 8. a

Matematika

Sudoku natjecanje za osnovne i srednješkole

Sudoku (数独), na japanskom znači jedan broj, jes vrsta matematičke zagonetke čije je rješavanje temeljeno na logici. Postoje različite težine te igre, a koristi se za zabavu ili testiranje inteligencije.

25. listopada 2021., u organizaciji Hrvatske Mense uz potporu Agencije za odgoj i obrazovanje, provelo se prvo Školsko natjecanje iz rješavanja Sudoku zadataka u cijeloj Republici Hrvatskoj. Sudjelovalo je 66 učenika naše škole: 42 učenika u kategoriji Bistrići (2. - 4. r.) i 24 učenika iz kategorije Kadeti (5. - 8. r.).

Iz naše se škole za regionalno natjecanje plasiralo petro učenika. Dvoje učenika iz kategorije Bistrići te troje učenika iz kategorije Kadeti. Regionalno natjecanje održalo se 13. 11. 2021. Učenica Nika Rašić osvojila je 51. mjesto, a Fran Marić 27. od ukupno 95 sudionika u regiji. Una Giljević osvojila je 70. mjesto, David Blekić 99., a Petar Čarapina 102. od ukupno 120 učenika u regiji.

Petar, 6. a

Klokan bez granica

Pod pokroviteljstvom Hrvatskog matematičkog društva, 17. ožujka 2022. godine po dvadeset četvrti put održano je međunarodno natjecanje Klokan bez granica. U Republici Hrvatskoj ukupno se natjecalo 32 337 učenika u 7 kategorija, a iz OŠ Trnsko se natjecalo 140 učenika u 5 kategorija. Vinko Milunović osvojio je 1. mjesto u Republici Hrvatskoj, a nagrađeno je 24 učenika:

MILUNOVIC	VINKO	2. B
BENKOVIC	KIRILA	2. D
SARINA JAHNEC	SORINA	2. D
GRUBIĆ	LUDVINA	3. B
TRPLJAT	LUDVINA	3. C
BARBIĆ	GORIĆ	3. A
HUSIĆ	GORIĆ	3. A
BUČIĆ	GORIĆ	5. B
MARINIĆ	GORIĆ	4. A
GRUŠIĆ	MARINA	5. A
JURAKOVIC	MARINA	4. B
PERIĆ	TEMA	5. D
MARINA ČIVIĆ	TEMA	5. C
GRUBIĆ	MILO	5. D
GRUBIĆ	PETAR	5. D
ŠULJE	MIKO	7. A
GRUBIĆ	VINKO	7. D
GRUBIĆ	MARINA	6. C
MILUNOVIC	TOMA	7. A
ZAJEC	MARITA	6. C
RIM	MARITA	6. A
GRUBIĆ	LIMA	8. A
GRUBIĆ	FLORA	8. C
GRUBIĆ	LANA	8. A

Patkograd

Sara, 7. a

Albert i krtek

Natječaji

Matematika kroz strip i karikaturu

Tijekom ožujka i travnja 2022. godine učenici naše škole pozvani su na sudjelovanje u međunarodnom natječaju Matematika kroz strip i karikaturu u sklopu eTwinning projekta. Cilj natječaja bio je potaknuti učenike na kreativno izražavanje te predstaviti matematiku i predmet njenog proučavanja na duhovit i originalan način kojim će učenici pokušati matematiku približiti drugima.

Krajem travnja u uži izbor radova naše škole ušli su stripovi „Matematika s robotom“ Eme Višnjić iz 4. c i „Patkograd“ Marte Zečević iz 5. a te karikatura „Albert i krtek“ Petre Zečević iz 5. a.

Na međunarodnom izboru Regionovizije 12. svibnja 2022. putem eTwinninga Ema Višnić osvojila je drugo mjesto u kategoriji nižih razreda, Marta Zečević osmo mjesto u kategoriji viših razreda, a Petra Zečević dvadeseto mjesto (od šezdesetak radova). Veselimo se diplomi i novim stripovima.

Informatika
Dabar

Marta i Petra, 5. a

Iz OŠ Trnsko 29 učenika ostvarilo je odlične rezultate i plasiralo se među 10% najuspješnijih u Republici Hrvatskoj. Popis tih učenika nalazi se u tablici. To je 29% od ukupnog broja prijavljenih učenika iz naše škole. Od rezultata izdvajamo Mateja Zajeca iz 6. c koji je u svojoj kategoriji ostvario sve moguće bodoće i osvojio prvo mjesto.

Kristina, 6. a

MIKRODABAR (1. i 2. razred)

RANG	IME I PREZIME	RAZRED	BROJ BODOVA
3.	Pavel Kelemen	2.a	10
3.	Ana Križanović	2.d	10
4.	Hana Tokić	2.b	9

MILIDABAR (3. i 4. razred)

6.	Lucijan Jurica	3.b	11
6.	Marko Kelemen	4.c	11
10.	Adrian Jurković	4.c	10
10.	Marija Pleše	4.b	10
12.	Borna Mihaljević	4.a	9,67
12.	Jakov Rončević	3.b	9,67
16.	David Juranović	4.b	9
16.	Jakov Novota	4.a	9
16.	David Perko	4.b	9
20.	Filip Šoban	4.c	8,33

KILODABAR (5. i 6. razred)

1.	Matej Zajec	6.c	12
12.	Marita Babačić	6.c	10,5
20.	Kristina Tisanić	6.a	9,75
43.	Nola Babačić	6.c	8,96
59.	Vito Giljević	5.d	8,54
81.	Lana Župančić	6.a	8
102.	Ema Knezović	6.a	7,5
125.	Tena Perše	5.d	7,04
126.	Katja Bošnjak	5.d	7
126.	Nia Ćeran	6.a	7

MEGADABAR (7. i 8. razred)

18.	Fran Radić	7.a	9,94
36.	Jakov Perše	7.b	8,94
40.	Lana Perić	8.a	8,69
42.	Jakov Ladavac	8.a	8,6
52.	Una Giljević	8.b	8,2
58.	Toma Mihaljević	7.a	8
60.	Leon Bakša	8.b	7,94

Robotika

Kroatische CLIL – Robotik-Meisterschaft

I ove je godine naša škola sudjelovala na natjecanju Kroatische CLIL – Robotik-Meisterschaft jer se i ovoga puta suradnja njemačkog jezika, hrvatskog jezika i informatike pokazala kao dobitna kombinacija.

Dana 9. svibnja 2022. u Srednjoj školi bana Josipa Jelačića u Zaprešiću održana je svečana podjela diploma. Ovogodišnja tema bila je: „Robot u kriznim situacijama: prijatelj i pomagač?“

Partner s kojim smo surađivali je Gornjogradska gimnazija. Naš je tim uspješno odradio zadatku, a čine ga: Dora Kardinar, Jakov Ladavac, Ivan Perko, Mara Jakić, Sara Šulc, Hrvoje Boroje, prof. Pavlek, prof. Reder te prof. Pranić.

Osnovna škola Trnsko u pojedinačnom natjecanju osvojila je 1. mjesto u njemačkom jeziku te 1. mjesto u robotici, a kao tim osvojili su odlično 4. mjesto.

Jakov, 8. a

Engleski jezik

HIPPO 2022 – English Without Borders

Ove godine održana je jubilarna 10. međunarodna olimpijada u engleskom jeziku na kojoj sudjeluju učenici iz preko 50 država u kojima se engleski jezik uči kao strani jezik. Učenici OŠ Trnsko u ovom natjecanju sudjeluju po treći put.

Dana 11. ožujka 2022. u našoj se školi održao preliminarni krug međunarodne jezične olimpijade HIPPO te je u njoj sudjelovalo 63 učenika viših razreda. Postigli su izvrsne rezultate, a u polufinalu 8. travnja 2022., na državnoj razini, plasirali su se sljedeći učenici:

- kategorija HIPPO 1: Galina Micevski, Fran Trupčević i Petar Križanović (5. d)
- kategorija HIPPO 2: Tomislav Klišanin (6. b)
- kategoriji HIPPO 3: Sara Šulc (7. a), Jakov Perše (7. b), Mara Jakić (7. d), Iva Perko (8. b), Sofija Bibić (8. c).

Iako se nitko od naših učenika nije plasirao na svjetsku razinu natjecanja, izuzetno smo ponosni na razinu znanja i postignute rezultate na državnom.

Sara, 7. a

Ljevak

Odjeci

U literarnom natječaju „Odjeci“ nakladničke kuće Ljevak koji je zamišljen kao festival dječjeg književnog stvaralaštva sudjelovala je Celia Glavinić, učenica 6. b razreda, pod mentorstvom učiteljice Valentine Kolarić i knjižničarke Svjetlane Devčić sa svojim literarnim uratkom „Čudovište ispod grada“. U natječaju su se mogli uključiti svi učenici od 5. do 8. razreda svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj. Prosudbeno povjerenstvo imalo je zadatku odabrat najbolje rade učenika iz svih hrvatskih županija. Literarni uradak Celije Glavinić izabran je za najbolji rad u Gradu Zagrebu.

Celia, 6. b

Manifestacije

Tjedan kajkavske kulture

Našu je školu na Tjednu kajkavske kulture svojim nastupom predstavila učenica Marta Končić iz 3. a razreda pjesmom „Rascvjetala trešnja“.

Uz Martu su svojim likovnim radovima školu predstavile učenice Lea Vukić i Marta Relja iz 3. a razreda te likovna skupina učenika četvrtih razreda. Njihovi radovi izabrani su za Dječju likovnu izložbu.

mentorice Suzana Donatov i Snježana Mikulić

Festival kajkavske popevke Zlatar

Na Festivalu dječje kajkavske popevke u Zlataru 3. listopada 2021. nastupila je naša učenica Tamara Petrić iz 5. d razreda. Ona je uz pratnju Tamburaškog orkestra HRT-a, pod ravnateljem maestra Siniše Leopolda izvela skladbu „KAJ JE ZA ME SREĆA“.

voditeljica Silvija Ferara

Natječaji

Život uz rijeku Savu

Na Međunarodni likovni natječaj Život uz rijeku Savu, koji je OŠ Trnjanska pokrenula s ciljem poticanja kritičkog i stvaralačkog izražavanja učenika od I. do IV. razreda osnovnih škola te podizanja svijesti o važnosti rijeke Save, pristigla su 202 rada iz 33 škole iz Republike Slovenije, Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Republike Srbije.

Stručno povjerenstvo odabralo je tri najuspješnija rada i deset pohvaljenih radova. Među pohvaljenim radovima je i rad učenice 3. razreda naše škole Klare Đurčević.

Svi nagrađeni i pohvaljeni prisustvovat će svečanoj dodjeli priznanja koja će se održati u Muzeju grada Zagreba 7. lipnja 2022.

Dominik, 7. a

Natječaji

Postani umjetnik Dunava

Učenici 6. a i 7. a razreda su tijekom jeseni izrađivali skulpture i kućice za ptice od materijala pronađenih u prirodi te snimali video o prirodnom pročišćivaču vode. Svojim su radovima sudjelovali u natječaju Postani umjetnik Dunava 2021. godine koji svake godine okuplja veliki broj umjetnika u dobi

Eko hranilica za ptice, Allan K. i Lana Ž.

od 6 do 18 godina, a provodi se u svih 14 zemalja podunavske regije. U zajedničkoj organizaciji Global Water Partnership Central i Eastern Europea (GWP CEE) i Međunarodne komisije za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR), natječaj potiče djecu da bolje upoznaju lokalne rijeke i izraze što okoliš predstavlja za njih. Natječaj ima dvije razine, nacionalnu i međunarodnu, te tri kategorije: umjetničko djelo, video i karta. Sudionici su podijeljeni u dvije skupine, juniori i tinejdžeri.

Kućica za ptice, Luka I.V., Matija M., Jakov M., Jakov M.

Prebrodimo eko oluju, Lovro M.

U nacionalnom dijelu natječaja koje provodi Udruga za zaštitu prirode i okoliša „Zeleni Osijek“, u kategoriji umjetničko djelo učenica 6. a razreda Petra Boroje osvojila je 2. mjesto skulpturom „Pogled kroz naočale“, a u kategoriji video uratka učenici 7. a razreda osvojili su 1. mjesto te će nas predstavljati na međunarodnom dijelu natjecanja.

Donosimo rezultate nacionalnog dijela natjecanja te radove naših učenika koji su sudjelovali u natječaju.

Pjev ptice, Roberta E.

Pogled kroz naočale, Petra B.

Dominik, 7. a

REZULTATI NACIONALNOG DIJELA NATJEČAJA „POSTAVI UMJETNIK DUNAVU 2021.“		
GRAD	MJESTO	UMJETNIČKA KATEGORIJA
JUNIOR	1.	OS Grupa, Područna škola Matišić Drapški, Špica Alisa, Nada Matijević, Maja Matijević i Iva Matijević
	2.	OS Grupa, Područna škola Matišić Drapški, Kopratica na gori u Štubičima Emerson Baruh i Jure Škvor
	3.	OS Grupa, Područna škola Matišić Drapški, Pino, Damir, Goran Bulatović, Luka Šublji i Vlastimir Jurčić
UMJETNIČKA KATEGORIJA		
TINEJDŽER	1.	OS Grupa, Škola Ivana Brlića Šestorica, Maja Trifunović
	2.	OS Škola, Projekt sive životinje Petra Božagić
	3.	OG Škola, Životinjski kiparski
UMJETNIČKA KATEGORIJA		
TINEJDŽER	1.	OS Škola, Životinjski kiparski T. Škvor
	2.	OS Škola, Životinjski kiparski T. Škvor, Ž. Božagić
	3.	OS Škola, Životinjski kiparski

Festival dječjeg glazbenog stvaralaštva

Tradicionalno se Festival dječjeg glazbenog stvaralaštva održava u Muzeju suvremene umjetnosti. Osnovna škola Trnsko ove je godine, 12. svibnja 2022., imala čast nastupiti na Festivalu s pjesmom "Rewrite the stars" iz mjuzikla "Madioničar". Sastav školskog zbora OŠ Trnsko bio je sljedeći: Nola Babačić, Marita Babačić, Sara Grizbacher, Lana Župančić, Ema Domijan, Luna Đuherić, Lorena Andrijević, Patrik Jukić, Iva Andrijević, Petra Sever (gitara), Ana Šoša, Tamara Petrić, Katja Bošnjak Korenić, Dora Kardinar (gitara), Nola Ladišić (gitarra), Šimun Tomašinec (violina) i prof. Silvija Ferara (klavir).

Tamo smo proveli cijeli dan. Došli smo prijepodne oko 10:30 i odmah smo imali tonsku probu. Do ručka smo imali radionice, druženja, upoznavanja s drugim sudionicima i vrijeme za igru. Poslije ručka pogledali smo natjecanje u kategoriji Mjuzikl. Nažalost, za tu kategoriju prijavila se samo jedna škola.

S nestrpljenjem smo čekali nastup. Nastupali smo u kategoriji Školska mjuza u kojoj je nastupilo čak 11 škola. U prvom dijelu nastupilo je pet škola. Mi smo pjevali sedmi po redu. Bili smo jako uzbudjeni. Nastup je bio spektakularan. Dobili smo veliki pljesak na početku i na kraju naše izvedbe.

Kada smo završili i otišli s pozornice, vratili smo se u gledalište i gledali ostale. A onda je slijedilo čekanje. Proglašenje pobjednika bilo je tek u 18 sati. Da skratimo iščekivanje, pogledali smo prezentaciju o mladim autorima i nastupe gostiju.

A onda je uslijedilo proglašenje. Osnovna škola Trnsko osvojila je čak 25,3 boda od mogućih 30 i za to smo dobili 1. nagradu. Bili smo presretni. Dobili smo priznanje i poklone. Nakon proglašenja bila je proslava za sve koji su htjeli ostati i koji su imali snage nakon Festivala koji je trajao cijeli dan.

Ovo nam je svima bilo jedno predivno iskustvo, nadamo se povratku sljedeće godine. Sklopili smo nova prijateljstva s drugom školom i kako se dobro zabavili. Iako nismo osvojili najveći broj bodova, tako smo sretni s ostvarenim i time što smo bili tamo.

Iva, 5. d

Vizualni identitet proslave Dana Europe

Pobjedničko idejno rješenje za Vizualni identitet proslave Dana Europe u Gradu Zagrebu 2022. jest skupni rad petaša OŠ Trnsko: Jana Borića iz 5. c, Ive Andrijević, Lorene Andrijević, Tamare Petrić, Sare Pintarić, Katje Bošnjak Korenić, Srđana Bošnjaka Korenića i Petra Uštulice iz 5. d razreda.

Učenici, mentorica učiteljica Marela Kovačević Đukez i ravnatelj Josip Petrović pozvani su na proslavu Dana Europe u ponедjeljak, 9. svibnja 2022. u palatu Dverce na kojoj je gradonačelnik grada Zagreba uručio nagrade pobjednicima natječaja.

Marela Kovačević Đukez

NATJECANJA

UČENICI KOJI SU NAS PREDSTAVLJALI NA ŽUPANIJSKIM NATJECANJIMA

HRVATSKI JEZIK

Iva Krišto, 7. r.

Lana Perić, 8. r.

mentorica: Dijana Stjepanović

LIDRANO

Mara Jakić, 7. r.

Eva Peić, 7. r.

mentorica: Marina Fistonović

ENGLESKI JEZIK

Ivan Perko, 8. r.

mentorica: Gordana Čemažar

MATEMATIKA

Adrijan Jurković, 4. r.

David Blekić, 5. r.

mentorice: Štefica Šimičić i Kristina Marković

BIOLOGIJA

Karlo Antolek, 7. r.

Jakov Perše, 7. r.

Jakov Ladavac, 8. r.

Dora Kardinar, 8. r.

Gabrijel Samardžić, 8. r.

mentorice: Jasna Prnjavorac i Lidija Šanje

KEMIJA

Jakov Perše, 7. r.

Sara Šulc, 7. r.

Una Giljević, 8. r.

Lana Perić, 8. r.

mentorice: Lidija Šanje i Kristina Mlinarić Činčurak

FIZIKA

Una Giljević, 8. r.

Lana Perić, 8. r.

mentorica: Kristina Mlinarić Činčurak

POVIJEST

Jan Krnjeta, 8. r.

mentorica: Smiljka Premec Čić

GEOGRAFIJA

Petar Križanović, 5. r.

Marita Babačić, 6. r.

Petra Boroje, 6. r.

Kristina Tisanić, 6. r.

Toma Mihaljević, 7. r.

mentorica: Marija Kovačević i Luka Šplajt

TEHNIČKA KULTURA

Katja Bošnjak Korenić, 5. r.

mentorica: Irena Pavlek

INFORMATIKA

Petar Kelava, 5. r.

mentor: Ljubinko Vidanović

UČENICI KOJI SU NAS PREDSTAVLJALI NA DRŽAVNIM NATJECANJIMA

HRVATSKI JEZIK

Iva Krišto, 7. r.

KEMIJA

Una Giljević, 8. r.

Lana Perić, 8. r. – DRŽAVNA PRVAKINJA

mentorica: Kristina Mlinarić Činčurak

FIZIKA

Lana Perić, 8. r.

mentorica: Kristina Mlinarić Činčurak

GEOGRAFIJA

Marita Babačić, 6. r.

Petra Boroje, 6. r.

EKO AKTIVNOSTI

Događaji

Eko dan na satu njemačkog jezika

U osmim razredima obilježili smo Eko dan tako da smo virtualno, putem aplikacije, razvrstavali otpad u pravilni spremnik. Slušali smo tekst te smo u grupama crtali crtež prema uputama. Nakon toga smo odabrane elemente s crteža razvrstavali u odgovarajući spremnik. Na aplikaciji su uslijedile dodatne aktivnosti poput kviza o potrošnji vode za vrijeme svakodnevnih aktivnosti. Zatim smo ispunili anketu te se pokazalo kako smo ekološki veoma osviješteni.

Dora, 8. a

Događaji

Školski medni dan

Povodom Dana svetog Ambrozija 7. prosinca 2021. u prvim razredima obilježen je Školski medni dan. Na radionici pod nazivom Priče s cvjetne livade razgovarali smo o prehrambenoj važnosti meda, alergijama te povezanosti prirode i zdravog života. Na dar smo dobili staklenku meda i brošuru „Pčelica Jelica i medo Edo“.

Događaji

Dani kruha

Učenici 3. b i 3. c razreda 15. listopada 2021. osmisli su i izveli radionicu „Mijesim srce“. Djeca su smislila sve, od ideje do realizacije. Učiteljicama je preostala samo jedna sitnica: kako sva ta uzbudjena srca koja su radila na srcu zajedništva i međusobnog pomaganja, stišati i usmjeriti.

učenici 3. b i 3. c

učenici prvih razreda

Kruh naš svagdašnji

Kada pomislimo o kruhu, tom jednom malom kruhu ili bilokakvom pecivu, pomislimo i na pogače ili neke druge pšenične proizvode, nismo ni svjesni koliko je truda i rada uloženo da se dobije jedna mala kiflica.

Od zrna do kruha, narod kaže. No, treba vremena da se iz tog zrna dobije kruh. Počinje od male pšenice. Na pšeničnom polju gdje raste na tisuće klasova žute pšenice, najprije se pšenica žanje. Kada se požanje, nosi se u mlin gdje se melje u pšenično brašno. Nakon što postane brašno, u njega se dodaje kvasac, mlijeko i ostali sastojci te se nakon toga peče. Mmm... Kad samo pomislim na taj divan miris kruha. Kruh dolazi u trgovine. Kamo li sve jedan kruh proputuje dok dođe do trgovine?! S velikog polja pšenice dođe u trgovine, ali u potpuno drugačijem obliku dođe u naše košarice. Kada kruh dođe u naše domove, odlazi i u tanjur. Pojedini kruhovi završe i u pticnjim tanjurima, tj. ustima jer ih ljudi kupe da bi njime nahranili životinje. Kruh koji dođe na naš tanjur najčešće bude premazan ukusnim namazom ili završi u pećnici ili tosteru. To vam je životna priča jedne pšenice.

Na kraju ove priče, zaključila sam da je kruh mnogo vrjedniji nego što sam mislila, pravi se s mnogo muke, truda i rada, a na kraju završi u našem domu na bijelom tanjuriću. To je naš kruh svagdašnji.

Elena, 4. c

Događaji

Tjedan školskoga doručka

Učenici prvih razreda aktivno su sudjelovali u Tjednu školskog doručka od 11. do 15. listopada 2021.

Lea je izradila omotnicu u kojoj smo sakupljali po 10 kn da možemo nabaviti sve što nam je potrebno za ovaj projekt.

U ponedjeljak smo promatrali, upoznavali i razgovarali o povrću koje nam je naš prijatelj Borna donio iz svog vrta.

U utorak smo oslikavali papirnate stolnjake motivima povrća.

U srijedu smo crtali i rezivali pribor za jelo te učili kako se servira stol. U četvrtak smo se igrali restorana. Kušali smo povrće ili mu dodali nove okuse, kao na primjer ABC sir na paprici umjesto kruha ili „smoothie“ od špinata, banane i naranče. Svemu što smo kušali dodali smo smješka koji pokazuju koliko nam se svidjelo. Prvo mjesto osvojio je „smoothie“ sa špinatom koji je ve-

ćinu oduševio i koji je dokazao da špinat može biti i mljac, a ne bljak kako ga mnogi doživljavaju.

U petak su nam tete kuharice za doručak napravile ražnjiće od povrća i slane trokutiće od povrća koje smo slasno pojeli.

Kako su roditelji reagirali na ovaj projekt:

- Mama već godinama nagovara sina da proba zeleni smoothie, a učiteljici je to uspjelo od prve.
- „Smoothie“ je definitivno bio najbolji dio. Kćer je oduševljena.
- Odlično! Svaka čast na super idejama i realizaciji. Kćer mi je rekla da moramo raditi baš isti takav „smoothie“ jer je savršen.
- Mi smo naš „smoothie“ već danas popili.
- Predivna ideja, a još ljepše je čuti kako su se klinci veselili, a i probali zeleni „smoothie“. Možda im prijeđe u naviku.
- Sin je oduševljen jučerašnjim „smoothijem“. Vrlo inovativno i poticajno da djeca kroz igru i druženje upoznaju nove stvari.
- Moja kćer je bila oduševljena sa svime čak i s paprikom koju inače baš i ne voli.
- Jako kreativno. Prekrasne vilice, žlice, noževi i postav stola. Sjajno je da se potiče zdrava prehrana na zabavan način.

učenici 1. razreda

Edukacija

Planetarij

Dana 23. ožujka 2022. učenici naše škole imali su predavanje o svemiru i našoj galaksiji u improviziranom planetariju u holu škole. Učili su o zvijezdama kako bi se mogli snaći u slučaju da se izgube. Najviše su pričali o zvijezdi Sjevernači i o Malom medvjedu.

Pogledali su i video o kretanju Zemlje oko Sunca te kako se rakete šalju na jednu drugu planetu.

Zatim su na školskom igralištu imali priliku ispaliti improviziranu raketu izrađenu od boce i kartona. Boca je bila napunjena vodom te spojena na pumpu za napuhavanje. Brojali su do 20 i ispalili raketu do kraja igrališta.

Patrik, 6. a

Eko društvena igra

Sačuvaj šumu i vodu

Povodom Eko dana izrađivali smo i igrali eko društvenu igru Sačuvaj šumu i vodu. Najviše nam se svjđalo bacati veliku kocku, čitati lijepе poruke i primicati se cilju. Naučili smo i kako treba čuvati vodu i šumu.

učenici 1. c i 1. d

Projekti

Zasadi stablo, ne budi panj

Eko odbor Osnovne škole Trnsko 1. prosinca 2021. zasadio je divlju trešnju i lijesku u sklopu projekta Zasadi stablo, ne budi panj. Organizator projekta je istoimena Udruga za zaštitu prirode i okoliša, a cilj je obnavljanje zelenih površina koje povoljno utječe na društvo i zdravlje u cjelini. Predstavnici razreda su se u 10 sati našli ispred škole s učiteljicom Jasnom Prnjavorac, domarom Damirom i ravnateljem Josipom Petrovićem. Učenici su uspješno posadili divlju trešnju i lijesku uz pomoć domara Damira te su se educirali o sadnji biljaka. OŠ Trnsko odlučila je sudjelovati u ovom projektu kako bi bar malo pomogla u rješavanju ekoloških problema te potaknula druge na sudjelovanje u ovom projektu.

Toma, 7. a

Natječaji

Štedi, štedi jer energija puno vrijedi!

Na kraju prošle nastavne godine prijavili smo se na natječaj Štedi, štedi jer energija puno vrijedi! motivirani pjesmom Luke Bulića čiji tekst prepun savjeta glasi:

Štedi, štedi jer energija puno vrijedi.

Dobre navike dalje proslijedi.

Nacrtaj, napiši i pobijedi!

Pametni su koji brinu

da u stanu zadrže toplinu.

Prozračit je bolje više puta,

a svaki put po šest minuta.

Zatvaraš vodu kad pereš zube

da se dodatne litre ne gube.

Isključuješ komp, isključuješ telku

jer znaš da radiš uštedu veliku.

(...)

Gasiš radijator u spavaćoj sobi

da se manje energije zdrobi.

Koristiš tuš umjesto kade

tako se velike uštede grade.

Plastičnu vrećicu platnenom zamijeni,

naš planet svaku pomoć cijeni.

Ja sam se cijeli na eko prešteko,

sad frendove učim da postanu eko.

Ovaj ekološko-kreativni natječaj organizirala je energetska kompanija Prvo plinarsko društvo (PPD) povodom proslave 20 godina poslovanja, a u suradnji s Udrugom Lijepa Naša. Ponosno vam predstavljamo naše rade.

Lana, 6. a

ŠTEDI, ŠTEDI JER ENERGIJA PUNO VRIJEDI!

Hej, poslušaj me i ti

i počni ovo uvažavati!

Sve bi se dalo

kad bi svaki od nas bar malo

odlučio svoje vrijeme dati

i na trenutak stati.

Zemlju našu, zelenu i bajnu

zajedno trebamo pretvoriti u sjajnu.

Pri svakom pranju,

noću i danju,

kupanje zamijeni

i tuširanje primijeni.

Iza sebe svjetlo gasi

i tako planetu spasi.

Štedne žarulje uvedi,

plastične vrećice sredi.

Došao im je kraj,

a za nas tu počinje raj.

Sjajne sunčeve zrake

iskoristi kao svjetlosne trake.

Dok pisma simpatiji pišeš
ili dok mami nešto lijepo rišeš.

Vjetar je brz i snažan,
a ti budi važan.

Budi jak kao on,
ali pazi na svoj ton.

Energija vode svima nam treba
i na tome moramo biti zahvalni do neba.

Svježa i bistra voda
zaslužuje da oko nas što duže hoda.

Da bi se to ostvarilo
i da nam ničeg ne bi falilo,
ove savjete dijeli i ti
i nikome ništa neće nedostajati.

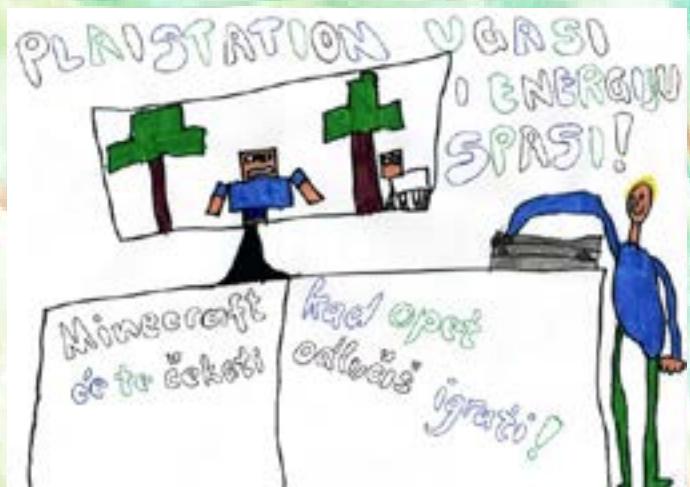
Poruke ove vrlo su važne
i zato naše odluke neka budu snažne.

Zemlja je naš dom
i da bismo živjeli mirno u carstvu tom,
čuvaj bogatstvo koje nam se nudi i uzoran čovjek
budi.

Ljubavi trebamo svima dati
i ni na što manje ne pristajati.

Dajmo našoj Zemlji pažnje malo
da ona vidi da nam je do nje uistinu stalo.
Pružimo našoj Zemlji pozornosti malo više
i neka ona s nama što duže mirno diše.

Lana, 6. a

Vinko, 1. b

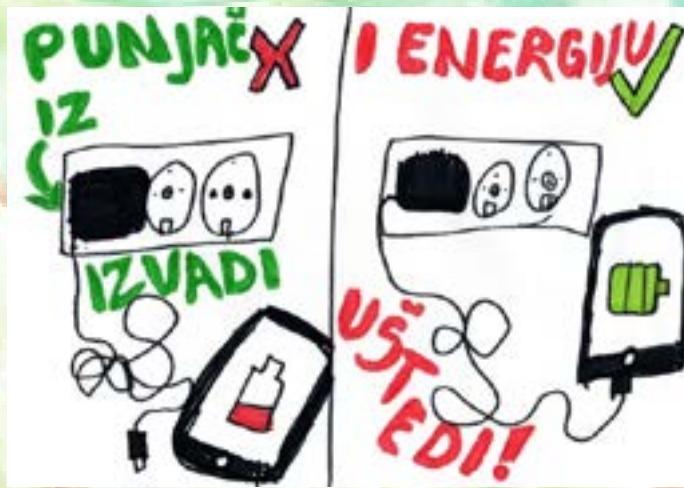
Sven, 1. a

Petra, 1. b

Nina, 1. a

Erik, 1. a

Lovro, 1. a

Klara, 1. b

Izvannastavne aktivnosti

Planinarenje na Medvednici

Ove godine je s aktivnostima započela planinarska skupina učenika OŠ Trnsko. Zbog nepovoljne epidemiološke situacije odgađali su izlete, ali su odlučili hrabro započeti s prvim vjesnicima proljeća.

Prvi veseli izlet bio je 5. ožujka 2022. na Medvednici, planinarski dom Gorščica. U sunčano, prohладно jutro 62 učenika planinara i 15-ak roditelja pod sigurnim vodstvom čak 5 planinarskih vodiča uputilo se od brane Bidovec prema Gorščici.

Nakon uspušnog dva sata uspona, razvučena planinarska karavana, stigla je u planinarski dom Gorščica gdje ih je dočekao predsjednik Hrvatskog planinarskog društva Gorščica Damir Šoštarić i tajnica Ivana Čorić. Poželjeli su im dobrodošlicu te ih ugrijali topim čajem.

Veselo su se družili, upoznavali, jeli palačinke i štrudle te dobili iskaznice kao novi članovi Hrvatskog planinarskog društva Gorščica.

Patrik, 6. a

Nestabilna i promjenjiva klima

Razvoj civilizacije utječe na klimatske promjene

Klimatske promjene su dugotrajne statistički značajne promjene klimatskih veličina koje traju desetljećima i duže. U zadnje vrijeme klimatske se promjene pogotovo odnose na globalno zatopljenje koje je vezano s ljudskim utjecajem na klimu. Klimatske promjene zabilježene su od početka civilizacija. Čak je i Theoprastus, Aristotelov učenik, zamijetio da kada se žbunje prorjeđivalo i kada su se šume kršile, da se zemlja ispod njih nakon nekog vremena činila sušom. Ne može se točno odrediti kada su klimatske promjene počele, ali ljudska aktivnost počela je utjecati na klimu negdje u 1830-ima, a efekt staklenika je prvi puta otkriven 1896. Zabrinutost je tek porasla u 50-im i 60-im godinama 20. stoljeća kada su znanstvenici dokazali da ocean ne može apsorbirati sav ugljikov dioksid koji je nastajao izgaranjem fosilnih goriva te je tek 1988. globalno zatopljenje postalo svjetski problem.

Najveći čimbenik klimatskih promjena je ljudska aktivnost kao konstantno korištenje fosilnih goriva od druge polovice osamnaestog stoljeća (prva industrijska revolucija), kao što su ugljen, nafta, zemni plin. Izgaranjem fosilnih goriva emitiramo više ugljikovog dioksida nego što ga biljke i oceani mogu upiti. Ovaj i razni drugi plinovi zadržavaju se u atmosferi i

stvaraju staklenički efekt te se otapaju u vodi koja nastaje u atmosferi smanjujući joj pH vrijednost i tako stvarajući kisele kiše. Posljedice deforestacije (krčenje šuma) su poplave zbog viška vode koje drće ne upija, erozija (pomicanja krutih površina brda, brežuljaka...), globalno zatopljenje, životinje gube staništa i ugrožene vrste izumiru. Istraživanja koja su počela u 1950-ima dokazala su da se izgaranjem fosilnih goriva povećava količina ugljikovog dioksida u atmosferi. Uzroci porasta količine ugljikovog dioksidu u atmosferi su, uz prije navedeno, i povećan uzgoj stoke zbog toga što krave i ovce proizvode veliku količinu metana dok probavljaju hranu, puno se dušika oslobađa i iz gnojiva koja sadrže dušik te na kraju plinovi koji se ispuštaju iz opreme i proizvoda koji ih sadržavaju. Oni imaju do 23 000 puta veći učinak nego ugljikov dioksid.

Pojedini povjesničari i arheolozi smatraju da su klimatske promjene cikličke pojave koje se javljaju i mogu se pratiti kroz prošlost čovječanstva (u pojaviama dugih sušnih razdoblja s visokim temperaturama ili u pojavama dugotrajnog lošeg vremena s mnogo oborina - Noina arka). Te klimatske promjene u prošlosti uzrokuju specifičan povijesni razvoj i propadanje civilizacija kultura, primjer za to je propadanje civilizacije Maya u Srednjoj Americi prije dolaska Europljana. Napominjem da stare civilizacije nisu koristile fosilna goriva i mogućnosti deforestacije su im bile puno manje nego što je to danas, a ipak je dolazilo do klimatskih ekstrema. Isto se dogodilo i s civilizacijom u dolini Inda prije oko 3000 godina. Jedna od teorija je da su ih pogodile teške suše i glad.

Uzimajući u obzir sve rečeno, zaključujemo da je klima na zemlji nestabilna, promjenjiva i sklona ekstremima. Takve se promjene javljaju kroz cijelu povijest čovječanstva, ali je nepobitna činjenica da su današnji klimatski ekstremi brzi, izrazito jaki i zahvaćaju cijeli planet. Ono što se dogodilo civilizaciji Maya u Srednjoj Americi, ako ne budemo odmah reagirali, moglo bi se dogoditi i cijelom planetu u skromu razdoblju.

Karla, Mia, Filip, 2. d

Ivonna, Mia, Lana, 2. d

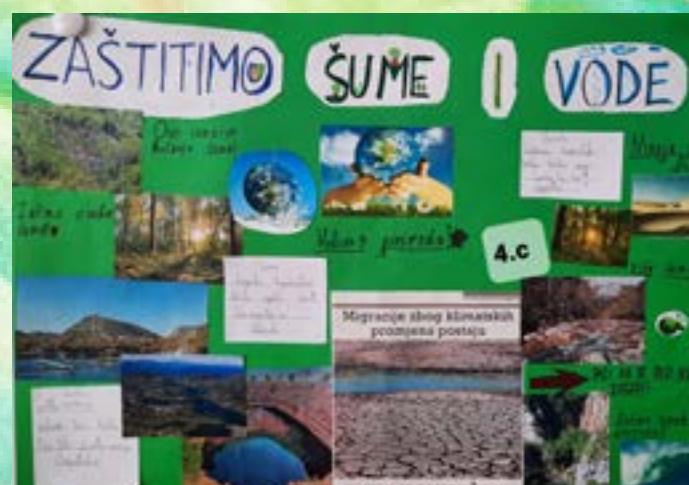
Vito, Laura, Karlo, Pavle, 2. d

Borna, Lucija, Marko, 2. d

Tena, Karla, Ana, 2. d

4. c

Izvannastavne aktivnosti

Školski akvarij

Ovim putem zahvaljujemo vrijednim učenicima produženog boravka 3. razreda i učiteljici Ani Mehić koji su ove godine održavali školski akvarij i hranili naše ribice!

Održavanjem školskog akvarija učim kako brinuti o kućnim ljubimcima.
Jakov, 3. b

Sviđa mi se kada mi ribice plivaju oko ruke.
Lara, 3. b

Nikada prije nisam imala priliku čistiti akvarij. Zanimljivo mi je i osjećam se korisno.
Sara, 3. b

Svidjelo mi se čistiti akvarij jer pomažem ribicama. Htjela bih nastaviti sudjelovati i tako naučiti brinuti o svojim ribicama koje bih željela imati.
Maša, 3. b

Volim životinje, a održavanjem akvarija imam osjećaj da pomažem ribicama.
Pavla, 3. b

UČENIČKE KREACIJE

Ljubav

Lijepa, mlada.

Spaja, voli, pazi.

Ljubav je lijepa i posebna.

Cvijeće.

Bono, 2. c

MEDO I MED

Zuji mala pčelica
oko cvjetnih latica.

Nektar s cvijeta pčelica uzela
kako bi u košnici med radila.

Oko košnice radoznali medo brunda,
dok se spremi nova runda.

Radilice vrijedne spremaju med,
medo na njušku stavlja led.

Radoznalom medi otečen je nos,
sa stabla smije mu se kos.

Marissa, 3. c

Cvijeće, Lorena, 1. c

ZIMA

Snjegović.

Hladna, oštra.

Odlazi, vraća se, dolazi.

Djeca grade snjegovića.

Ljepota.

Ena, 4. b

Drvo zimi, Zoa, 1. b

Djevojčica bez cipele

Rano ujutro nisam očekivala da me majka probudi u panici. Držala je mog uplakanog sedmogodišnjeg brata za ruku. Mama nije nosila nošnju, a brat nije obukao košulju. Bila sam zbumjena. Nije li vrijeme za misu?

Odjednom se čulo glasno tutnjanje i vrištanje. Imala sam osjećaj kao da je bio potres.

„*Hajde, oblači se! Tata nas čeka!*“ uzviknula je majka.

Obukla sam svoju ružičastu haljinu i kaput dok sam trpala neke stvari u torbu. Brat je samo plakao, a ja sam bila uplašena i zbumjena. Obula sam ujakove smeđe cipele. Bile su za tri broja velike. Također jedine koje sam imala. Vani su nas čekali susjedi, baka, djed, tata i ostatak rodbine. Odjednom smo krenuli trčati za njima. Osjećala sam se kao da satima trčim. Oko mene je bio dim, razrušene kuće i blato. Čak sam vidjela neke susjede kako leže na tlu. *Beživotno*. Odjednom sam stala u lokvu. Izvukla sam nogu van, ali ne i cipelu. Gledala sam u nju. Sve je odjednom zvučalo...*mutno*. Nisam znala što učiniti. Mozak mi je bio preplavljen stotinama misli.

„*Uzmiju, Ana! Prehladit ćeš se bez nje!*“ „*NE! TRČI!*
Glava ti je važnija od cipele!“

Osjećala sam se pod pritiskom. Kao maleni balon prepunjen zrakom. Prije nego što sam stigla išta pomisliti, mama me odvukla čim je vidjela da sam stala.

Neko vrijeme smo se odmarali u sportskoj dvorani. Jako puno nas. Čuvali smo se od neprijatelja. Odrasli su pričali o tome kako odlaze iz Bosne. Neki su pričali o Hrvatskoj, neki o Njemačkoj, Austriji pa čak i o SAD-u. Ja sam samo prevrtala one slike u glavi... Poput foto albuma.

‘Probudio’ me razgovor o odlasku preko granice. U Hrvatsku. Kako bi se svi naši problemi sredili. No,

meni još uvijek nije bilo jasno. Nismo li trebali ići na misu i kod bake na ručak danas? Čemu sve ovo?

Mara, 7. d

Dani kruha, Paula, 4. b

Ekološki osviještena djevojčica, Dominik, 4. a

Ljubav

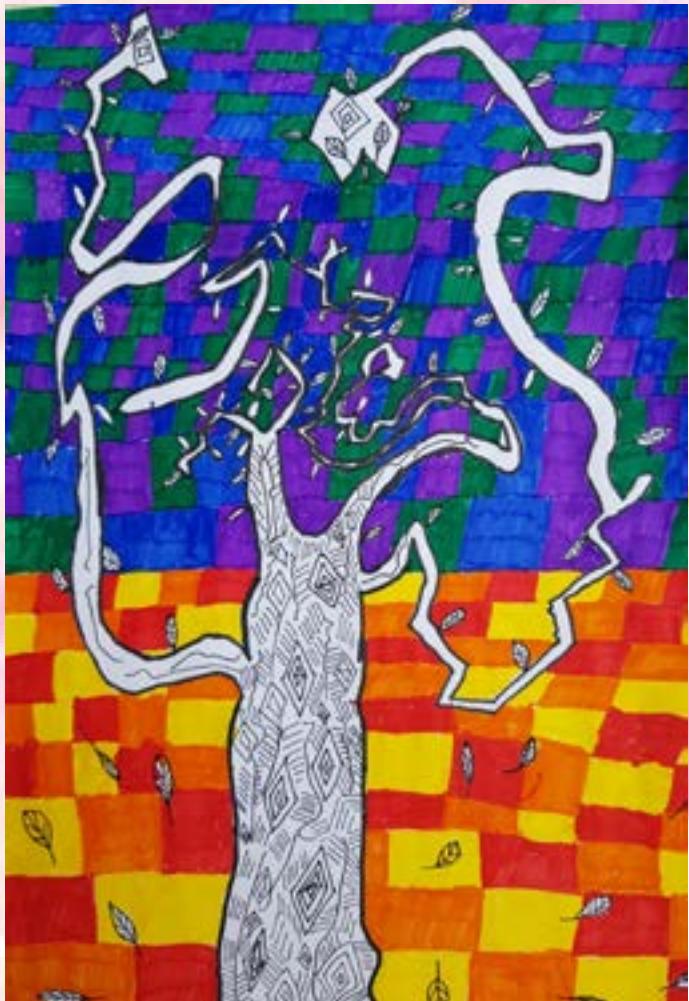
Lijepa, pristojna.

Grli, voli, ljubi.

Ljubav je jako ugodna.

Zagrljaj.

Tin, 2. c

Drvo, Roko, 3. b

VISIBABA

Iz trave nikla visibaba mala
i radosno svijet pozdravlјati stala.
Dobro jutro! Dobar dan!
Neka prođe zimski san!

Na livadi punoј zelene trave,
skupile se bijele glave,
pa još jednom zapjevati stale.
Dobro jutro! Dobar dan!
Neka prođe zimski san!

Bruna, 3. c

Ekološki osviještena osoba, Fran, 4. a

POZDRAV ŠUMI

O, zelena, gusta šumo,
pozdravlјaju te veliki, bijeli oblaci i plavo, vedro
nebo.
O, zelena , gusta šumo,
pozdravlјaju te vјeverice sa žirom u ruci na zelenom
boru.
Pozdravlјaju te jeleni i srne zorom kada se probude.
O, zelena, gusta šumo,

kako si nam draga!

Andrea, 4. b

Ljubav

Mirna, lijepa.

Voli, ljubi, veseli se.

Ljubav miriši na ružu.

Srce.

Amalija, 2. c

KIŠA

Šum kišnih kapi
dok kiša pada
uspavljuje mene
i polako gasi
svjetla moga grada.

Pomalo sam tužan
što kiša pada
jer ne mogu bezbrižno
šetati ulicama grada.

Kad kiša stane
moja tuga će proći
jer će tada opet moći
svojim prijateljima poći.

Matija, 3. c

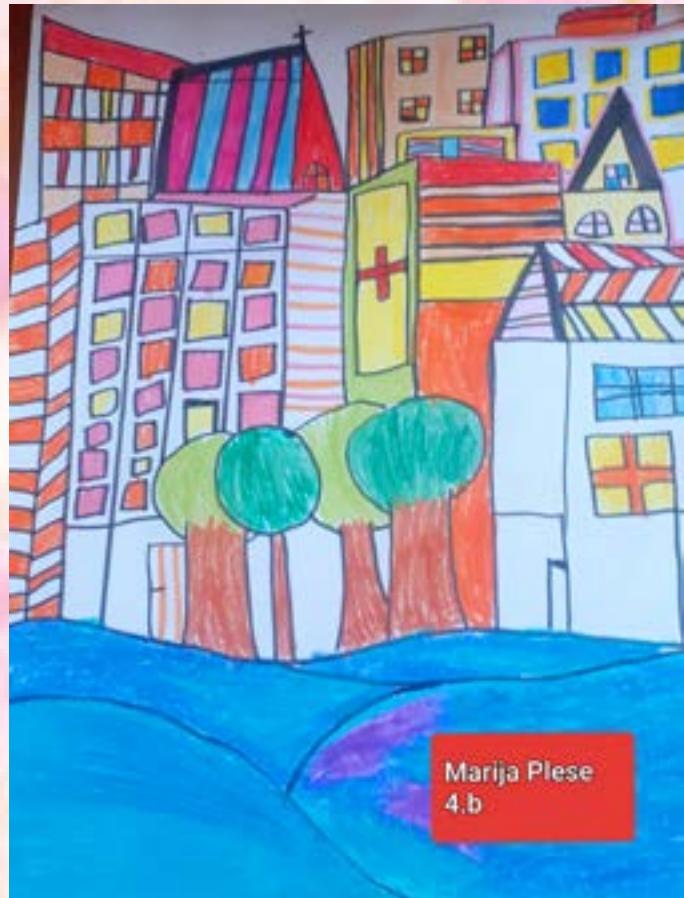
KAPLJICA VODE

Lijep potok voli teći,
što je duži, to je veći.

Kap pada i u bare,
i u ružne močvare.

Kapljica pada iz puno kiša,
Što je slabija, to je tiša.

Andrej, 2. c

Grad, Marija P., 4. b

Iza ključanice, Nicole, 2. a

Kotač vremena u Vukovaru

28. 10. 2021.

Jutro je. Iza mnogih zgrada nazire se vodotoranj, a iznad njega Sunce. Izlazim iz turističkog autobusa na stanici, a oko mene gomila ljudi. Turistički vodič predstavlja se i krećemo s obilaskom. Mnoge zgrade, kuće, ustanove još su uvijek u lošem stanju od rata. Tužno je kako su nakon svih ovih godina rane još uvijek otvorene.

Nakon nekog vremena hodanja dolazimo do vodotorinja. Izbliza izgleda još viši nego izdaleka. Dok stojim ispred njega, čini mi se da svojim vrhom dotiče jedan oblačak na vedrom nebnu. „Vukovarski vodotoranj simbol je stradanja i otpora grada tijekom Domovinskog rata...“, turistički vodič govori, ali ne slušam ga. Gledam vodotoranj koji kao da vraća vrijeme, pokazuje slike rata...

28. 9. 1991.

Sve je puno dima, svakih nekoliko sekundi negdje nešto bljesne i čuje se pucanj. Ne vidim nebo. Ljudi vrište, plaču, viču... pokušavaju pobjeći od smrti. Izgubili su sve, ali život neće. Grad je sravnjen sa zemljom, a zgrade koje još uvijek labavo stoje uskoro će pasti. Osjeti se miris pepela i dima. Potrčim kroz razrušenu ulicu. Pod nogama osjetim komade stakla, drva, betona... Posebno me rastuži kad vidim odbačenu lutkicu kojoj nedostaju ruka i oko. Jednom davno, ili možda ne tako davno, pripadala je nekom sretnom djetetu.

Gledam lutkicu dok ne osjetim kako me nešto snažno odbacuje unaprijed pa čujem glasnu eksploziju. Zgrada, nekih 15 m od mene, se sruši. Nastavim trčati. Osjećam se tako malo. Zapravo... jesam mala. Ugledam svoj odraz u komadu stakla i shvatim da sam miš. Pokraj mene prođe vojnik, niz desni mu se rukav polako slijeva tamno crvena krv. U lijevoj ruci drži pušku. Krenem za njim. Treba mi

neko vrijeme da primijetim da one kapljice na njegovom licu nisu znoj, već suze. Nije bilo nikog u blizini, osim mene i njega. Sjeo je ispred nekog komada betona koji je još uvijek uspravno stajao, obrisaо suze i otišao natrag u bitku.

Nastavim dalje ravno. Dođem do jedne razrušene obiteljske kuće. Vani je strašna pucnjava pa se odlučim sakriti unutra nadajući se da nema mina i da se kuća ne sruši meni na glavu. Kad uđem, u kutu sobe vidim malu rupicu iz koje dopire svjetlo. Približim se i shvatim da je to rupa u prašinom prekrivenim, drvenim, podnim vratima. Prođem kroz rupu. Unutra je stol za kojim sjede majka, otac i djevojčica od ne više od 6 godina. Pokraj stola u kolijevci leži beba. Slušaju neki stari radio koji šumi. Ne vidim što točno jedu, ali hrana im je prilično oskudna. Djevojčica podigne pogled prema meni i vrisne: „Miš!“ Otac ustane i ugleda me, a ja šmugnem natrag kroz rupu. Kad izađem van, vratim se u ovaj zadimljeni, vrišteći svijet. Trčim kroz ulice bez cilja i izbjegavam noge ljudi koji vjerojatno isto trče bez cilja.

Nakon nekog vremena stignem do vodotorinja. Pun je rupa i takav će još dugo i ostati. Oko njega su mnoga mrtva tijela. Prepoznam jedno. To je onaj vojnik kojeg sam srela u razrušenoj ulici. Sada, kad mu vidim lice, shvatim da nije imao više od dvadeset tri godine.

Taj trenutak nepažnje me koštao toga da netko stane na mene...

28. 10. 2021.

Nestalo je dima, Sunce je zasjalo, nema više mrtvih tijela, zgrade ponovno stoje uspravno. Samo je vodotoranj ostao isti. Oko mene je opet gomila ljudi i turistički vodič nešto govori. Završili smo s razgledavanjem vodotorinja i krenuli dalje.

Lana, 8. a

LJUBAVNO PISMO

Oj, dječače,
Što ime nema
Jer ne postoji,
Pišem ti ovaj
Svijet u boji.

Oj, dječače,
Ja tebe volim...

Kao što prst voli nokat,
Kao što mač voli rat.
Kao što rijeku voli most,
Kao što kožu voli kost.
Kao što političari novce vole,
Ne mogu da im odole.
Kao što alat voli majstor Mato,
Kao što ptica voli svoje jato.
Kao što kotač voli gumu,
Kao što Jack Sparrow uživa u rumu.
Kao što drvo voli list,
Kao što boju voli kist.
Kao što crv voli blato,
Kao što vladari vole zlato.
Kao što Torcida voli Hajduk,
Kao što strijela voli luk.
Kao što farmu voli traktor Tom,
Kao što Ježurka Ježić voli svoj dom.
Kao što Dinamo vole Zli Plavi Dječaci,
Kao što raspust vole đaci.
Kao što ja volim jesti,
Kao što ti voliš mesti
Ja volim tebe.

Oj, dječače,
Što ime nema
Jer ne postoji,
Nadam se da ti je
Sad svijet u boji.

Nola, 6. c

Iza ključanice, Nina, 2. a

Ptica, Barbara, 4. b

MAČKA MAZA

Dlaka ti nije bila najljepše boje,
Ali si ušla u srce moje.
Ti i ja smo iz različitog svijeta
Ali stvorila nas je ista planeta.

Žao mi je mačko Maza,
Što sam ti slučajno takla oko,
Al' za te me vodi staza,
Daleko i u Maroko.

Često si me grebala,
Za štakorima vrebala.
Imala si jednu ogromnu manu,
Jela si samo koju ti je baka dala hranu.

Igrala si se sa žutim maslačkom,
Ali onda na žalost moju,
Otišla si s drugim mačkom.

Marita, 6. c

Jesen, Mateo, 3. b

Iza ključanice, Paula 2. b

Kad sam sretan, smijem se.

Kad sam tužan, plačem.

Kad sam ljut, mrštim se.

Kada sam uznemiren, plačem.

Kada sam iznenađen, vrištim.

Ponekad plačem od sreće.

Svoje osjećaje najradije dijelim s roditeljima.

Pavel K., 2. a

JESEN

Jesen koristi magičan kist
jer je došlo vrijeme
da boju promijeni list.

Malo je zeleni list ljut
jer je preko noći
morao postati žut.

Sada je došlo vrijeme
da i šumske krošnje
promijene svoje nošnje.

Počeo je puhati vjetar hladan,
stoga vrapčić mora paziti
da ne ostane gladan.

I tako je lagano grad
pao u jesenski sklad

Dora, 3. c

Ljubav

Lijepa, mlada.

Spaja, voli, pazi.

Ljubav je lijepa i posebna.

Cvijeće.

Bono, 2. c

Origami pas, Elena, 1. a

Srca, Marija B., 4. b

ŠUMA

O, šumo, sestro moja!

Hvala ti na plodovima, ljepoti i velikodušnosti!

Hvala ti na jabuci koju uberem i kestenu koji stresem s tvojeg stabla.

Hvala ti na cvijeću kojeg namirišeš svojim šumskim parfemom.

Pticama.

Kada se popnem na tvoje stablo kao da ti vidim cijelu dušu.

Što bih ja bez tebe?

Volim te šumo!

Marko, 4. b

Pčele, Dora, 2. c

IGRA

Igrati se mogu svi,
i mali i veliki.

Igrati se možemo,
i dok učimo.

Uz malo mašte sve je lakše!

Nije važno kako se osjećamo ,
kroz igru svakoga oraspoložiti možemo.

Dok veselje i igra traju,
tad je kao u raju!

Igrati se treba često,
to svako dijete radi vješto.

Već zimi kraj se bliži,
proljeće dolazi,
njemu svatko se veseli,
to je najrazigranije vrijeme u godini!

Elena, 4. c

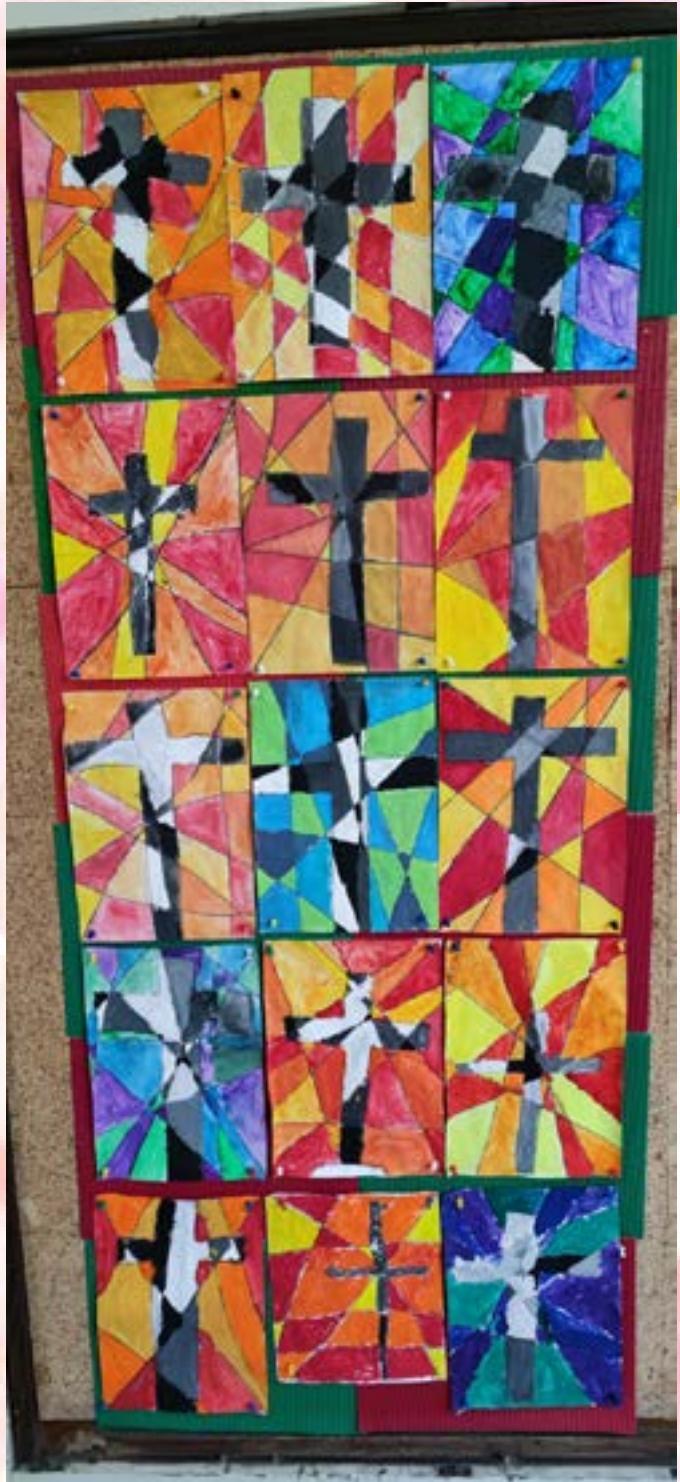
Iza ključanice, Tena 2. b

Pustolovna igra

Jednoga je predivnoga jutra djevojčica Sara stajala uz prozor. Bilo joj je jako dosadno.

Sara je Nakon doručka odlučila otići vani. Pojavila se njena prijateljica Marija i njen prijatelj Igor. Kad su se prijatelji skupili, krenuli su tražiti nekakvu zanimaciju. Pored parka stajao je uplakan gospodin Bruno. Ekipa je odlučila prići gospodinu Bruni i saznati razlog uplakanog lica. Njegova kolica za sladoled su nestala, a natjecanje o najboljem sladoledu je za šest dana. Družina se odlučila igrati detektiva, ali ovoga puta s pravim slučajem. Bruno im je rekao sve. Jutros je otišao uzeti kavu te je kolica ostavio nasamo. Kad se vratio, nije ih više bilo. Vidio je lopova u crnoj maski kako odvozi njegova kolica u zabranjenu sobu. Tim detektiva (ime njihove ekipe) neće iznevjeriti Bruno. Krenuli su prema zabranjenoj sobi. Sara je krenula prva, za njom Igor, pa Marija. Soba je bila puna neobičnih skulptura. Napokon, našli su Brunina kolica za sladoled. Ali, to je bila zamka. Upali su u kavez. Lopov je otišao s kolicima u drugu sobu. Detektivski tim nije znao što će sada. No, nisu htjeli odustati. Marija je svojom ukosnicom obila bravu. Otišli su do druge sobe. U drugoj sobi su vidjeli lopova s kolicima. Ovoga su puta bili mudri. Postavili su zamku za lopova i čekali da lopov upadne u zamku. Kad je lopov upao u zamku, nazvali su policiju i uzeli Brunina kolica. Krenuli su prema Bruni dok je on još uvijek gutao suze. Kad je video svoja kolica oduševio se. Za nagradu im je dao besplatan sladoled svih okusa. Družina je bila ponosna na sebe i na njihov posao. Tako je za 20 godina družina postala pravi Detektivski tim. Slučaj nestalih kolica nikada neće zaboraviti.

Dora, 4. c

Korizma, 2. a

Zimska noć, Laura, 2. b

MOJ ZAGREB

Od Save do Sljemena,
od sunca do nevremena,
prekrasan i meni drag
stoji Zagreb grad.

Kad noć nad njim padne,
kao zvijezda blistat će,
na sjeveru Hrvatske.

U parku djeca se igraju,
dok ježevi šetaju,
a podno zagrebačke katedrale
Jelačić ban gleda ljude male.

Ana, 4. c

Osjećaji u meni, 2. a

Patuljka i Ljutko

Nekada davno živjeli su Patuljka i Ljutko. Patuljka je bila mali šumski patuljak i uvijek je bila vedra i nasmijana. Ljutko je bio mali zec koji je uvijek bio mrk i ljutit.

Jednom su se slučajno sreli kod šumskog izvora. Patuljka je tamo htjela popiti malo vode. Ljutka je to naljutilo jer je smatrao da je šumski izvor samo njegov. Patuljka mu je rekla da je izvor za sve šumske životinje, a ne smao za njega. Međutim, Ljutko nije htio ni čutai za to. Mrko je pogledao Patuljku i rekao joj da se makne od izvora. Koliko god se Patuljka trudila smiriti Ljutka on je bio sve ljući i ljući. Nije ni čudo zašto se zvao Ljutko.

Patuljka je tužna i nesretna zaplakala. Njezina suza slomila je Ljutkovo srce. Ljutko sav u tuzi pruži Patuljki šapu i zajedno odu do izvora. Otada su postali najbolji prijatelji.

S prijateljima je najbolje!

Mihaela, 4. c

Kosa, Amalija , 2. c

Tužna rijeka

Ja sam rijeka, tužna rijeka. Zovem se Kupa. Tužna sam zbog smeća, smeća što u meni teče, valjda nemam sreće. Zato sam također tužna, što je moja voda ružna. Tužna sam zbog smeđe vode, prljave vode, što nikako da ode. Nema onih koji me čiste, nisu sve glave baš toliko bistre. Pomažem svima, životinjama, biljkama pa i ljudima. Moja voda svugdje teče, nije za mene toliko smeće. Uzmite zato rukavice čiste i ljudi neka počiste. Izvadite ovo smeće, svatko prema kontejneru neka kreće. Razvrstajte to smeće u žute, plave i zelene kontejnere za smeće.

Pogledajte, doista priče stižu djela, stižu ljudi i nitko se tome ne čudi. Stižu ljudi, stiže sreća, nema više toliko smeća. Uskoro će sve to nestati, a vode nama nikad neće nestati. Zbog njihovih djela bit će i jela, bit će voća i povrća, bit će pšenice, a i vode pitke. Sve će grančice biti vitke. Zato, djeco draga, očistite svaku rijeku i potočić sada. Neka blista sada sve čisto i lijepo, a ovo nek' je pouka svima ista, sva voda svijeta neka sada blista.

Pavla, 3. b

Djevojčica, Ema, 4. c

STIŽE NAM...

To je vrijeme kad ćemo se okupiti
I vruću čokoladu piti.
Jest ćemo medenjake i kolače razne,
Nećemo dobiti nikakve kazne.
Jelku ćemo okititi,
Pod nju jaslice složiti.
Uživat ćemo u poklonima
I izvrsnim jelima.
Nadam se i da će pasti snijeg
Pa da ćemo se sanjkati niz brijege.
Jer sve je bliže i bliže.
Božić nam stiže.

Celia, 6. b

Grad po zimi, Lucija, 3. b

Ljubav
Draga, darežljiva.
Voli, grli, raduje.
Ljubav je mala sreća.
Cvijeće.
Lukas, 2. c

Bundeve, Tena, 2. b

KAPLJICA VODE
Kapljica mala
na pod je pala.
Od jurenja već se umorila
pa je jezero potražila.
Kako je trčala,
brzo se umorila.
Jezero je našla,
hladne vode popila,
smrzla se
i u pahuljicu pretvorila.

Una, 2. c

Cvijet, Marija, 2. c

Voćka u proljeće, 2. a

Orašar, Pavla, 3. b

Orašar, Lucijan, 3. b

Orašar, Filip, 3. b

Proljetno drvo, Marta, 3. a

Pod kišom, Gina, 3. c

Pod kišom, Roko, 3. c

Pod kišom, Dora, 3. c

Proljeće, 1. a

Visibaba, Lana, 2. c

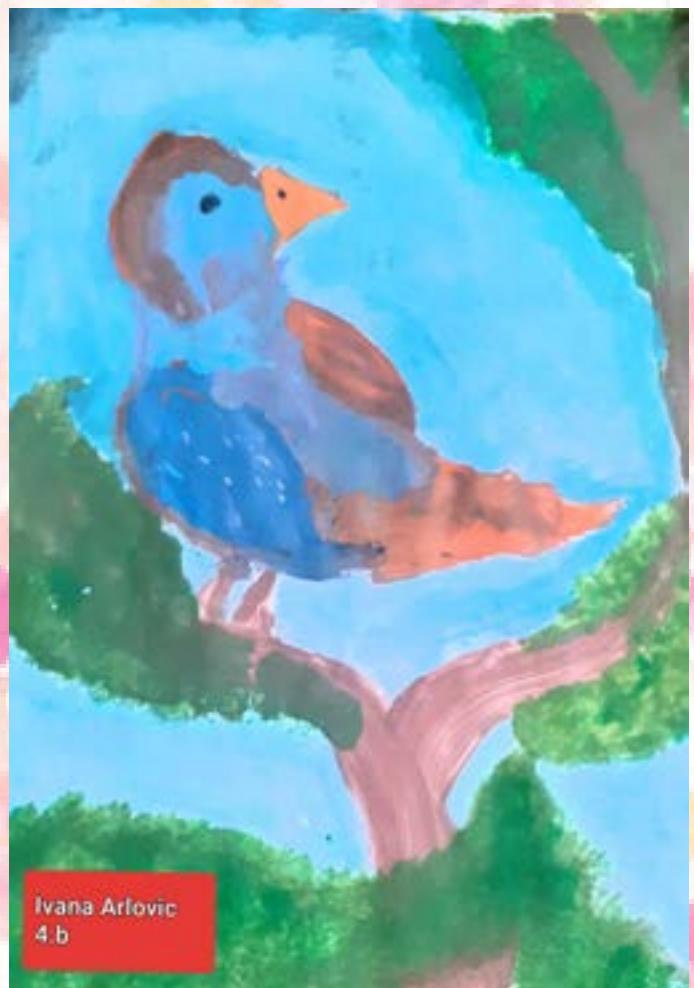

Ptica, Ana 2. d

Andrea Lukac
4.b

Vodotoranj, Andrea, 4. b

Ivana Arlovic
4.b

Ptica, Ivana, 4. b

Puž, Amalija, 2. c

Puž, Klara, 2. c

Voće, Elena, 4. c

Time for tea, 2. a

Zagrebačka razglednica, Andrea, 4. b

Trešnje, Paula, 1. d

ZABAVNE STRANICE

Influencer ili utjecajna osoba

Bi li maloljetnici trebali voditi „influencer-ske“ kanale?

Za uvod je prvo potrebno saznati odakle dolazi i što znači riječ influencer. Influencer na engleskom znači utjecaj, što nas dovodi do zaključka da influencer označava osobu ili grupu ljudi koji imaju nekakav utjecaj na nekoga. A influencerski kanali su putevi kojima influencer utječe na publiku. Ti kanali mogu biti različiti i mogu doprijeti do jako puno ljudi.

Danas su ti kanali preuzezeli ulogu medija pa se stoga nazivaju i digitalni mediji. Preko njih do ljudi dolaze različite informacije, transportiraju se stanovite vrijednosti i ideje. Takvi mediji mogu biti važni i korisni. Nažalost, isto tako se putem njih mogu širiti laži, poluistine, neprovjerene informacije i loše ideje. Kao što sam rekao, ovakvi mediji mogu biti i korisni i nekorisni, no to ćemo objasniti kasnije.

Influencerski kanali mogu širiti dobre ideje pa to može utjecati pozitivno na djecu, neka djeca možda čak i uspiju u karijeri kao influenci. To je slučaj kad su mladi publika. Kad mladi imaju ulogu influenca, onda se obraćaju uglavnom svojoj generaciji. Njima prenose svoje ideje i interes. Zbog nedostatka životnog iskustva, ti interesi i ideje mogu biti djełomični i nepotpuni. Pozitivno je što na takav način mladi imaju platformu za izražavanje vlastitih želja i ideja. Mladim influencera je kroz digitalne medije omogućen pristup mnogim ljudima širom svijeta. Pozitivna strana može biti i činjenica da influencerski posao ima pozitivne financijske učinke za te mlade ljude. U konačnici tako dobiju svoju publiku koja ih voli i cijeni, a upoznaju i mnoge ljudе koje u stvarnom svijetu ne bi nikada upoznali.

Djeca koja su uspjela kao influenci vrlo vjerojatno krivo vide stvarni svijet i misle da je sve lako kao u virtualnom svijetu. Može se dogoditi da tako šire pogrešne poruke koje se tiču škole, roditelja, obitelji i života uopće. Te poruke prihvataju drugi mladi i djeca te one mogu imati jako negativan učinak na njihov život. Takve ideje ponekad mogu raširiti iluziju da baš svatko može postati influencerski bogataš bez truda, škole i odricanja. Ovo su najčešći negativni aspekti života mlađih influenca i njihove publike.

Moje mišljenje o tome trebaju li maloljetnici biti influencersi je dvojako: ako uspiju u tome svijetu, vole to što rade, imaju svoju publiku i ne šire pogrešne ideje i loše informacije, onda trebaju to raditi. Međutim, ako koriste digitalne medije za širenje pogrešnih ideja i iluzija koje negativno utječu na ljudе, onda to ne bi smjeli raditi. Još treba dodati, ako im to oduzima puno vremena i zbog toga ne mogu dobro učiti te nemaju vremena za obitelj pa samo sjede u sobi i cijele dane to rade bez ikakvoga napretka, smatram da je to pogrešno i da bi roditelji trebali nešto poduzeti u vezi s tim.

Filip, 8. a

Br. 1, CIŠ Timoko, Zagreb 2022.

GIMNAZIJALCI

Uredništvo: Jakov Ladavac

**PREMA KNJIZI
NADE MIHELČIĆ:
BILJEŠKE JEDNE
GIMNAZIJALKE**

**LJUBAV JE LIJEK
ZA SVE!!!**

ŽIVOT BEZ RODITELJA

Rijetko tko je doživio takvo iskustvo. Saznajte kako je to bilo i kako se snađi u takvим situacijama.

PAS NAJBOLJI PRIJATELJ?

Cak i kada ste potpuno sami, tužni ili probivljate teške trenutke, ako vam u život uđe pas, sve se promjeni.

Bi li maloljetnici trebali voditi „influencer-ske“ kanale?

Za uvod je prvo potrebno saznati odakle dolazi i što znači riječ influencer. Influencer na engleskom znači utjecaj, što nas dovodi do zaključka da influencer označava osobu ili grupu ljudi koji imaju nekakav utjecaj na nekoga. A influencerski kanali su putevi kojima influencer utječe na publiku. Ti kanali mogu biti različiti i mogu doprijeti do jako puno ljudi.

Danas su ti kanali preuzezeli ulogu medija pa se stoga nazivaju i digitalni mediji. Preko njih do ljudi dolaze različite informacije, transportiraju se stanovite vrijednosti i ideje. Takvi mediji mogu biti važni i korisni. Nažalost, isto tako se putem njih mogu širiti laži, poluistine, neprovjerene informacije i loše ideje. Kao što sam rekao, ovakvi mediji mogu biti i korisni i nekorisni, no to ćemo objasniti kasnije.

Influencerski kanali mogu širiti dobre ideje pa to može utjecati pozitivno na djecu, neka djeca možda čak i uspiju u karijeri kao influenceri. To je slučaj kad su mladi publiku. Kad mladi imaju ulogu influencera, onda se obraćaju uglavnom svojoj generaciji. Njima prenose svoje ideje i interes. Zbog nedostatka životnog iskustva, ti interesi i ideje mogu biti djelomični i nepotpuni. Pozitivno je što na takav način mladi imaju platformu za izražavanje vlastitih želja i ideja. Mladim influencerima je kroz digitalne medije omogućen pristup mnogim ljudima širom svijeta. Pozitivna strana može biti i činjenica da influencerski posao ima pozitivne financijske učinke za te mlade ljude. U konačnici tako dobiju svoju publiku koja ih voli i cijeni, a upoznaju i mnoge ljudе koje u stvarnom svijetu ne bi nikada upoznali.

Djeca koja su uspjela kao influenceri vrlo vjerojatno krivo vide stvarni svijet i misle da je sve lako kao u virtualnom svijetu. Može se dogoditi da tako šire pogrešne poruke koje se tiču škole, roditelja, obitelji i života uopće. Te poruke prihvataju drugi mladi i djeca te one mogu imati jako negativan učinak na njihov život. Takve ideje ponekad mogu raširiti iluziju da baš svatko može postati influencerski bogataš bez truda, škole i odricanja. Ovo su najčešći negativni

aspekti života mlađih influencera i njihove publike.

Moje mišljenje o tome trebaju li maloljetnici biti influencersi je dvojako: ako uspiju u tome svijetu, vole to što rade, imaju svoju publiku i ne šire pogrešne ideje i loše informacije, onda trebaju to raditi. Međutim, ako koriste digitalne medije za širenje pogrešnih ideja i iluzija koje negativno utječu na ljudе, onda to ne bi smjeli raditi. Još treba dodati, ako im to oduzima puno vremena i zbog toga ne mogu dobro učiti te nemaju vremena za obitelj pa samo sjede u sobi i cijele dane to rade bez ikakvoga napretka, smatram da je to pogrešno i da bi roditelji trebali nešto poduzeti u vezi s tim.

Filip, 8. a

Treba pristupiti pažljivo informacijama

„Influenceri“ su loš uzor maloljetnicima

U današnje je vrijeme vrlo popularno biti „influencer“. Prije je ljudima bilo neobično vidjeti nekoga kako priča u kameru na javnom mjestu, fotografira svoje jelo i sl., međutim, danas su to postale posve normalne situacije na cesti i na internetu.

Tko je „influencer“? To je osoba koja ima utjecaj na okolinu svojim aktivnostima i objavama na internetu. Postoje različiti tipovi „influencera“ kao npr. oni koji se bave isključivo reklamiranjem odjeće, oni koji rade „make-up“ videe, oni koji se bave crtanjem i sličnim hobijima, oni koji sviraju i/ili pjevaju, čak se neki bave sportom ili znanošću. No, svima njima

Bi li maloljetnici trebali voditi „influencer-ske“ kanale?

Za uvod je prvo potrebno saznati odakle dolazi i što znači riječ influencer. Influencer na engleskom znači utjecaj, što nas dovodi do zaključka da influencer označava osobu ili grupu ljudi koji imaju nekakav utjecaj na nekoga. A influencerski kanali su putevi kojima influencer utječe na publiku. Ti kanali mogu biti različiti i mogu doprijeti do jako puno ljudi.

Danas su ti kanali preuzezeli ulogu medija pa se stoga nazivaju i digitalni mediji. Preko njih do ljudi dolaze različite informacije, transportiraju se stanovite vrijednosti i ideje. Takvi mediji mogu biti važni i korisni. Nažalost, isto tako se putem njih mogu širiti laži, poluistine, neprovjerene informacije i loše ideje. Kao što sam rekao, ovakvi mediji mogu biti i korisni i nekorisni, no to ćemo objasniti kasnije.

Influencerski kanali mogu širiti dobre ideje pa to može utjecati pozitivno na djecu, neka djeca možda čak i uspiju u karijeri kao influenceri. To je slučaj kad su mladi publika. Kad mladi imaju ulogu influenčera, onda se obraćaju uglavnom svojoj generaciji. Njima prenose svoje ideje i interes. Zbog nedostatka životnog iskustva, ti interesi i ideje mogu biti djelomični i nepotpuni. Pozitivno je što na takav način mladi imaju platformu za izražavanje vlastitih želja i ideja. Mladim influencerima je kroz digitalne medije omogućen pristup mnogim ljudima širom svijeta. Pozitivna strana može biti i činjenica da influencerski posao ima pozitivne financijske učinke za te mlađe ljudi. U konačnici tako dobiju svoju publiku koja ih voli i cijeni, a upoznaju i mnoge ljudi koje u stvarnom svijetu ne bi nikada upoznali.

Djeca koja su uspjela kao influenceri vrlo vjerojatno krivo vide stvarni svijet i misle da je sve lako kao u virtualnom svijetu. Može se dogoditi da tako šire pogrešne poruke koje se tiču škole, roditelja, obitelji i života uopće. Te poruke prihvaćaju drugi mlađi i djeca te one mogu imati jako negativan učinak na njihov život. Takve ideje ponekad mogu raširiti iluziju da baš svatko može postati influencerski bogataš bez truda, škole i odricanja. Ovo su najčešći negativni

aspekti života mlađih influenčera i njihove publike.

Moje mišljenje o tome trebaju li maloljetnici biti influenčeri je dvojako: ako uspiju u tome svijetu, vole to što rade, imaju svoju publiku i ne šire pogrešne ideje i loše informacije, onda trebaju to raditi. Međutim, ako koriste digitalne medije za širenje pogrešnih ideja i iluzija koje negativno utječu na ljude, onda to ne bi smjeli raditi. Još treba dodati, ako im to oduzima puno vremena i zbog toga ne mogu dobro učiti te nemaju vremena za obitelj pa samo sjede u sobi i cijele dane to rade bez ikakvoga napretka, smatram da je to pogrešno i da bi roditelji trebali nešto poduzeti u vezi s tim.

Filip, 8. a

Treba pristupiti pažljivo informacijama

„Influenceri“ su loš uzor maloljetnicima

Bi li maloljetnici trebali voditi „influencer-ske“ kanale?

Za uvod je prvo potrebno saznati odakle dolazi i što znači riječ influencer. Influencer na engleskom znači utjecaj, što nas dovodi do zaključka da influencer označava osobu ili grupu ljudi koji imaju nekakav utjecaj na nekoga. A influencerski kanali su putevi kojima influencer utječe na publiku. Ti kanali mogu biti različiti i mogu doprijeti do jako puno ljudi.

Danas su ti kanali preuzezeli ulogu medija pa se stoga nazivaju i digitalni mediji. Preko njih do ljudi dolaze različite informacije, transportiraju se stanovite vrijednosti i ideje. Takvi mediji mogu biti važni i korisni. Nažalost, isto tako se putem njih mogu širiti laži, poluistine, neprovjerene informacije i loše ideje. Kao što sam rekao, ovakvi mediji mogu biti i korisni i nekorisni, no to ćemo objasniti kasnije.

Influencerski kanali mogu širiti dobre ideje pa to može utjecati pozitivno na djecu, neka djeca možda čak i uspiju u karijeri kao influenci. To je slučaj kad su mladi publika. Kad mladi imaju ulogu influen-cera, onda se obraćaju uglavnom svojoj generaciji. Njima prenose svoje ideje i interes. Zbog nedostatka životnog iskustva, ti interesi i ideje mogu biti dje-lovični i nepotpuni. Pozitivno je što na takav način mladi imaju platformu za izražavanje vlastitih želja i ideja. Mladim influencera je kroz digitalne mediјe omogućen pristup mnogim ljudima širom svijeta. Pozitivna strana može biti i činjenica da influencerski posao ima pozitivne financijske učinke za te mlade ljude. U konačnici tako dobiju svoju publiku koja ih voli i cijeni, a upoznaju i mnoge ljudе koje u stvarnom svijetu ne bi nikada upoznali.

Djeca koja su uspjela kao influenci vrlo vjerojatno krivo vide stvarni svijet i misle da je sve lako kao u virtualnom svijetu. Može se dogoditi da tako šire pogrešne poruke koje se tiču škole, roditelja, obitelji i života uopće. Te poruke prihvataju drugi mladi i djeca te one mogu imati jako negativan učinak na njihov život. Takve ideje ponekad mogu raširiti iluziju da baš svatko može postati influencerski bogataš bez truda, škole i odricanja. Ovo su najčešći negativni

aspekti života mlađih influenca i njihove publike.

Moje mišljenje o tome trebaju li maloljetnici biti influencersi je dvojako: ako uspiju u tome svijetu, vole to što rade, imaju svoju publiku i ne šire pogrešne ideje i loše informacije, onda trebaju to raditi. Međutim, ako koriste digitalne medije za širenje pogrešnih ideja i iluzija koje negativno utječu na ljudе, onda to ne bi smjeli raditi. Još treba dodati, ako im to oduzima puno vremena i zbog toga ne mogu dobro učiti te nemaju vremena za obitelj pa samo sjede u sobi i cijele

Influencer ili utjecajna osoba

Bi li maloljetnici trebali voditi „influencer-ske“ kanale?

Za uvod je prvo potrebno saznati odakle dolazi i što znači riječ influencer. Influencer na engleskom znači utjecaj, što nas dovodi do zaključka da influencer označava osobu ili grupu ljudi koji imaju nekakav utjecaj na nekoga. A influencerski kanali su putevi kojima influencer utječe na publiku. Ti kanali mogu biti različiti i mogu doprijeti do jako puno ljudi.

Danas su ti kanali preuzezeli ulogu medija pa se stoga nazivaju i digitalni mediji. Preko njih do ljudi dolaze različite informacije, transportiraju se stanovite vrijednosti i ideje. Takvi mediji mogu biti važni i korisni. Nažalost, isto tako se putem njih mogu širiti laži, poluistine, neprovjerene informacije i loše ideje. Kao što sam rekao, ovakvi mediji mogu biti i korisni i nekorisni, no to ćemo objasniti kasnije.

Influencerski kanali mogu širiti dobre ideje pa to može utjecati pozitivno na djecu, neka djeca možda čak i uspiju u karijeri kao influenci. To je slučaj kad su mladi publika. Kad mladi imaju ulogu influenca, onda se obraćaju uglavnom svojoj generaciji. Njima prenose svoje ideje i interes. Zbog nedostatka životnog iskustva, ti interesi i ideje mogu biti djelomični i nepotpuni. Pozitivno je što na takav način mladi imaju platformu za izražavanje vlastitih želja i ideja. Mladim influencera je kroz digitalne medije omogućen pristup mnogim ljudima širom svijeta. Pozitivna strana može biti i činjenica da influencerski posao ima pozitivne financijske učinke za te mlade ljudi. U konačnici tako dobiju svoju publiku koja ih voli i cijeni, a upoznaju i mnoge ljudi koje u stvarnom svijetu ne bi nikada upoznali.

Djeca koja su uspjela kao influenci vrlo vjerojatno krivo vide stvarni svijet i misle da je sve lako kao u virtualnom svijetu. Može se dogoditi da tako šire pogrešne poruke koje se tiču škole, roditelja, obitelji i života uopće. Te poruke prihvataju drugi mladi i djeca te one mogu imati jako negativan učinak na njihov život. Takve ideje ponekad mogu raširiti iluziju da baš svatko može postati influencerski bogataš

bez truda, škole i odricanja. Ovo su najčešći negativni aspekti života mlađih influenca i njihove publike.

Moje mišljenje o tome trebaju li maloljetnici biti influencersi je dvojako: ako uspiju u tome svijetu, vole to što rade, imaju svoju publiku i ne šire pogrešne ideje i loše informacije, onda trebaju to raditi. Međutim, ako koriste digitalne medije za širenje pogrešnih ideja i iluzija koje negativno utječu na ljude, onda to ne bi smjeli raditi. Još treba dodati, ako im to oduzima puno vremena i zbog toga ne mogu dobro učiti te nemaju vremena za obitelj pa samo sjede u sobi i cijele dane to rade bez ikakvoga napretka, smatram da je to pogrešno i da bi roditelji trebali nešto poduzeti u vezi s tim.

Filip, 8. a

Tko je „influencer“? To je osoba koja širi u svoju okolinu svojim aktivnostima i objavama na interne-

IZAZOVI

Prava djece

O Luki

Razgovor s Almom

BILJEŠKE IZ JEDNE GIMNAZIJE

DRAMA NA UTAKMICI ŠKOLSKE LIGE!

SVIBANJ 2022.

Broj 15., Gimnazija, Zagreb, 2022.
Uraditeljstvo: Una Giljević, Lana Perić

U SURADNJI S
DUMOVCEMI
POŠVOJITE I VI

SPECIJALITET
DANA:
MAHUNE

Srednja

Događaj u srednjoškolici
Nesreća na Dubravskoj cesti

Autobiografija srednjoškolice
Almina autobiografija koju je napisala u dva sata

Vrijeme

Siroče gimnazije

Intervju s
Almom
Pitao smo Almu

„Nije pretjeran optimizam”, Vakarla je rekao

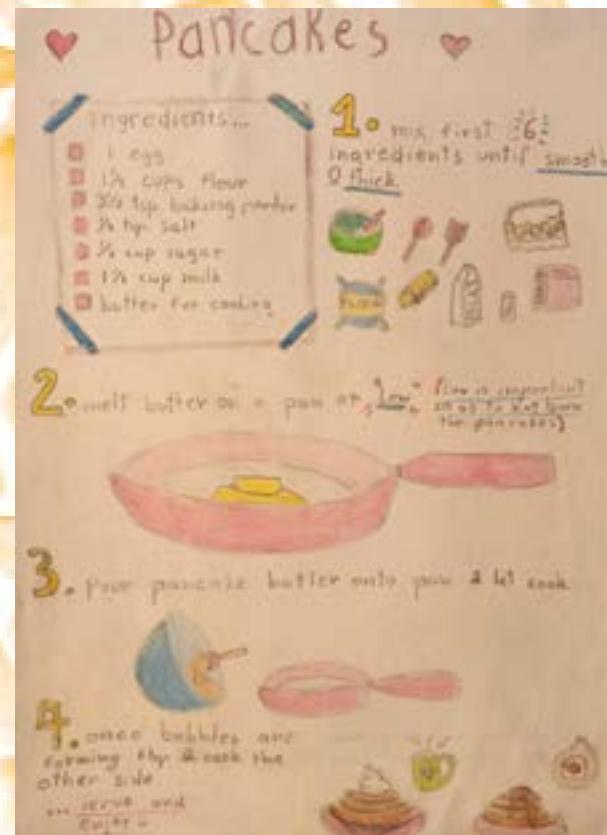
U izdavačkoj kući BENIPLATNOVU pristupaju

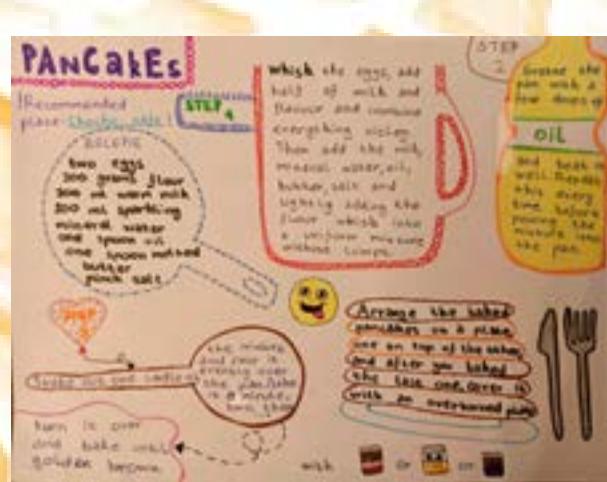
Anja, 5. d

Katja, 5. d

Galina, 5. d

Lorena 5. d

Iva 5, d

Tena, 5, d

